

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Comissió de Política Territorial

VII legislatura / Quart període / Dimecres, 9 de febrer de 2005

Comissió de Política Territorial

Presidència

de l'Il·lustre Sr. Manel Ibarz i Casadevall

Sessió núm. 17

SESSIÓ NÚM. 17

La sessió s'obre a . Presideix el Sr. Ibarz i Casadevall, acompanyat de la vicepresidenta, Sra. Font i Montanyà, i del secretari, Sr. Llena i Cortina. Assisteix la Mesa el lletrat Sr.

Hi són presents les diputades i els diputats Sr. Batalla i Siscart, Sr. Corominas i Díaz, Sr. Espadaler i Parcerisas, Sr. Puig i Godes, Sr. Rull i Andreu i Sr. Sancho i Serena, pel G. P. de Convergència i Unió; Sr. Labandera Ganachipi, Sr. Pujol Badà, Sr. Roma i Cunill i Sr. Terrades i Santacreu, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi; Sr. de los Ríos i Martínez, Sr. Estradé i Palau i Sr. Vendrell i Segura, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya, i Sr. Llobet Navarro, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteix/-en a aquesta sessió...

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Sessió informativa de la Comissió de Política Territorial amb el conseller de Política Territorial i Obres Públiques per a informar de la situació produïda per l'esfondrament en les obres de la línia 5 del metro al barri del Carmel, de Barcelona, i les actuacions dutes a terme (tram. 355-00079/07). Conseller, del Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Sessió informativa.

El president

S'obre la sessió.

**Sessió informativa amb el conseller de Política Territorial i Obres
Públiques per a informar de la situació produïda per l'esfondrament
en els obres de la línia 5 del metro al barri del Carmel, de Barcelona,
i les actuacions dutes a terme (tram. 355-00079/07)**

Bon dia, em plau en la jornada d'avui donar la benvinguda en les sessions d'aquesta Comissió als consellers que ens acompanyen, l'honorable senyora Montserrat Tura, l'honorable senyor Salvador Milà, i molt especialment l'honorable senyor Joaquim Nadal, conseller de Política Territorial i Obres Públiques, que compareix avui davant la Comissió per informació de la situació produïda per l'esfondrament de les obres Línia 5 del metro al barri del Carmel de Barcelona. Ho fa a petició pròpia i perquè aquesta sessió tingui el màxim dinamisme possible hem acordat, prèviament, amb els portaveus que es desenvolupa de la següent manera.

En primer lloc, intervindrà el conseller Nadal per exposar la informació que ha preparat a aquest efecte; i, a continuació, farem una suspensió, una breu suspensió de la sessió per un temps de quinze minuts màxim, perquè els portaveus dels diferents grups parlamentaris puguin preparar les seves intervencions. Acabada aquesta suspensió, intervindran els cinc grups representats a la cambra, amb els respectius torns, de major a menor, els dos grups més nombrosos tindran un primer temps de vint minuts, els dos grups, diguem-ne, amb nombre intermedi de diputats tindran quinze minuts, i el grup més petit tindrà deu minuts.

A continuació el conseller respondrà amb un torn globalment a les intervencions dels representants dels grups i, finalment, acabarem amb un últim torn d'intervenció dels diferents grups parlamentaris amb un torn de la meitat del temps del primer que hagin exhaurit.

Sense més, dono la paraula al conseller de Política Territorial i Obres Públiques, l'honorable senyor Joaquim Nadal. Té la paraula.

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques (Sr. Joaquim Nadal i Farreras)

Gràcies, president, honorables consellers, diputades i diputats. Comparec acompanyat dels secretaris del meu departament a petició pròpia, però també a petició i en resposta a les demandes de compareixença que varen formular els grups parlamentaris de Convergència i Unió i el Partit Popular. Ho faig, efectivament, per donar compte de la situació greu d'emergència originada en el barri del Carmel per l'esfondrament en un punt del túnel de la cua de maniobra de les obres de la Línia 5 del metro.

Convergència i Unió, en la seva petició de compareixença, sol·licitava conèixer el capteniment del Govern amb relació als esfondraments que s'han produït a les obres de la Línia 5 al barri del Carmel i, en general, amb relació a la seguretat del conjunt de les obres públiques en els subsòls dels municipis catalans en què s'hi estan duent a terme actuacions de la mateixa naturalesa. Aquesta part de caràcter més general no serà la central de la meva exposició d'avui, però no defugiré comentar també, ni que sigui breument, la situació concreta de les altres obres en túnel que s'estan fent a Catalunya com vostès demanaven.

I, el Partit Popular, que per altra banda amb pocs dies d'anticipació havia formulat una pregunta sobre aquesta qüestió, demana o demanava a la compareixença per tal d'informar sobre l'afectació als edificis de les obres de la línia del metro al barri del Carmel de Barcelona.

De manera que comparec amb l'objectiu, d'una banda, de donar compte per voluntat pròpia en aquests moments, encara amb la crisi oberta, de quina és la situació i per què s'ha produït, i també per donar resposta a les peticions que vostès han fet. Comparec, doncs, amb la crisi encara oberta i amb les mesures adoptades per solucionar-la, encara en procés d'aplicació.

Res no està acabat del tot encara al Carmel, i això és important de dir-ho, perquè si no, es podria interpretar que aquesta compareixença obra i tanca un tema que quedarà obert més temps. Està obert el forat, s'està tapant, hi ha obres en curs, convé que se sàpiga que aquesta és una compareixença d'urgència i els anuncio que avui mateix en demanaré una altra. Avui donaré compte de les circumstàncies al voltant dels fets, de la gestió de la crisi, dels possibles errors o ineficiències, si n'hi haguessin, i esbossaré unes primeres conclusions de caràcter provisional.

Mentre la crisi es manté oberta, la meva prioritat, i la del Govern, és la seguretat de les persones, de totes les persones que viuen al Carmel, de totes les que viuen en el sector afectat i s'han vist directament afectades en les seves vides, i naturalment també, i no pot

ser d'una altra manera, de totes les persones que estan treballant, treballant dia i nit en l'obra, ara en treballs d'emergència per suplir les deficiències ocorregudes.

Estem davant d'un fet greu, sens dubte, i d'unes conseqüències que podrien haver estat d'unes dimensions imprevisibles, Això, doncs, fins i tot en el cas que s'hagin complert totes les cauteles i garanties exigibles, alguna cosa ha fallat. Cal reconèixer que fets com aquest no haurien de passar mai. Deixin-me, en aquest moment inicial de la meva compareixença, expressar la meua solidaritat amb tots els veïns i veïnes afectats i agrair-los públicament la comprensió i la cordialitat, no absent de tensió, com no pot ser d'una altra manera, dins de la lògica de preocupació amb què s'ha expressat.

Vull, també, abans de prosseguir, deixar constància del meu reconeixement personal per l'actitud i el capteniment de tots els grups parlamentaris, així com també la dels grups municipals de l'Ajuntament de Barcelona. Avui, per mi, compta molt més l'interès ciutadà, la transparència informativa, les màximes respostes possible i conegudes, als interrogants que els ciutadans i ciutadanes es formulen, que la lluita partidària.

No cal dir que el meu pensament i el del Govern, com el de tots vostès, si em permeten que interpreti també el seu pensament, es troba concentrat en el conjunt de les persones desplaçades que viuen amb temor i incertesa una situació angoixant que ha alterat profundament les seves vides i, en alguns casos, els ha fet perdre definitivament els habitatges on vivien.

Des de l'inici de la crisi, el dimarts dia vint-i-cinc, hem fixat com a primeríssima prioritat la seguretat de les persones, risc zero, seguretat màxima. En segon lloc, darrere de la seguretat de les persones, la preocupació pels béns i les activitats de les persones, que no perdin allò que és seu, i alguns ja ho han perdut: els béns deixat a casa, la nova vida sempre incòmoda en un allotjament provisional. Només en tercer terme, ens ha preocupat i ens preocuparà l'obra i la seva continuïtat. Haurem de parlar de la continuïtat de l'obra de la Línia 5 del metro? Se'ns dubte. Cal que el metro arribi al Carmel? Sens dubte. És una prioritat que els veïns han volgut sempre? Sens dubte. Però ara l'obra només ha passat al davant quan s'ha tractat de vincular-la estretament amb la seguretat de les persones.

Dit d'una altra manera molt concloent. Hem parat l'obra, hem parat tota l'obra de la Línia 5 del metro en el seu perllongament entre Horta i la Vall d'Hebron. L'estem sotmetent a revisió, estem analitzant totes les circumstàncies conegudes i sobrevingudes. I, mentre, hem emprès les accions d'urgència per tal de gestionar l'emergència i atorgar seguretat als ciutadans i ciutadanes del Carmel. Intervenir per reforçar, tant com es pogués, tant si calia com si no calia, buscar accions per intervenir en el túnel de la cua de maniobres. Tornarem

sobre això, naturalment amb més extensió, però assumeixo que el manteniment radical d'aquest ordre de prioritats ens va portar el dijous dia vint-i-set, a una marxa enrere dolorosa i negativa. Per un costat, vam pecar d'optimistes, per l'altra, vam assegurar i podríem assegurar les màximes garanties.

Però el segon esfondrament, petit, molt més petit que el primer, va generar una crisi de confiança i credibilitat. S'obria un nou horitzó, el problema seria més llarg i de més lenta solució. Tornaré més endavant sobre aquesta qüestió, però vull anticipar que en cap moment –en cap moment– no vam enganyar ningú i menys vam cometre cap imprudència; fins i tot, en el cas que els tècnics ens seguissin garantint l'estabilitat del subsòl per un perímetre relativament allunyat de la zona del col·lapse, i ho segueixen firmant, i els veïns diuen «però per què valen aquestes firmes si s'ha produït un segon esfondrament?», valen per dir que no hi ha perill per tornar allà on vam dir que es podia tornar el primer dia, però això no serveix. I, per això, vam decidir que fins i tot en el cas de continuar tenint aquestes garanties no ens la podíem jugar de cap manera i calia abordar la crisi en termes d'una durada més llarga. No podíem parlar de retorns en cinc dies, havíem de parlar de retorns en algunes setmanes i això és el que compte, això és el que és realista i aquesta és la resposta que sí mantenim, els veïns podran creure i sobre la qual podran tenir naturalment plena confiança.

Què ha passat? O què va passar el dia 25? Deixin-me fer, tot i que és conegut, i que potser té un accés de concreció tècnica, però em sembla que ens pot ajudar a entendre alguna cosa, en quin context geològic es produeixen els fets del dia vint-i-cinc i següents? Aquests turons de la part nord de Barcelona, situats o formant part de la serralada litoral, abracen des del barcelonès fins al final del Maresme i representen una intrusió plutònica que s'encaixa en roques paleozoiques que tenen més de tres-cents milions d'anys. La zona afectada està en un dels extrems d'aquesta intrusió i, per tant, ha patit, sabem que ha patit, i ho hem sabut sempre ara i fa anys en tots els estudis geològics coneguts, molts moviments tectònics que l'han fracturada i plegada, canviant, fins i tot, les característiques mecàniques de les roques.

La litologia del subsòl d'aquesta àrea, que és on es construeix el perllongament de la Línia 5 del metro de Barcelona per enllaçar amb la línia tres, està, doncs, formada, bàsicament per gresos, pissarres i microconglomerats, tots ells...

molt tectonitzats, mogut, trencats, tocats, presentant nombrosos plans de falla, fractura amb desplaçament. Més endavant de la traça trobem també terres calcàries.

A l'excavació a la plaça Pastrana vàrem trobar, tal i com estava previst en els sondejos, els gresos i els microconglomerats, la seva duresa era tal que es va requerir per a la seva excavació l'ús del martell mecànic i fins i tot alguna voladura controlada.

La caverna de l'estació està formada en la seva major part pels microconglomerats i gresos durs i cap al final, en el costa del carrer Llobregós, on s'ha fet el pou dels ascensors d'accés, apareixen les pissarres.

El túnel de cua de maniobres, on s'ha produït l'accident, va paral·lel a la caverna de l'estació i la geologia és molt semblant.

Quant a les roques que formen el túnel de la caverna de l'estació fins arribar a les pissarres, les seves característiques mecàniques han estat bones i fins i tot tan bones – repeteixo– que en algun moment s'han hagut d'usar voladures controlades.

Al túnel de la cua de maniobres van aparèixer els gresos potser amb unes característiques mecàniques inferiors a les de l'estació a causa de la presència d'aigua. En general, durant l'excavació del túnel, no es va detectar un accident geològic diferent al trobat a la caverna de l'estació. El túnel feia sis mesos que estava excavat.

Què ha passat en aquest context geològic? Permetin-me, en primer lloc, referir-me als fets que han desencadenat la situació en què ens trobem. Com vostès saben, s'estava construint l'estació del Carmel i la cua de maniobra de l'estació del Carmel, totes dues estaven pràcticament totalment excavades l'estació i excavada en la primera fase d'avenç la de la cua de maniobra. Amb la tècnica del mètode austríac, després un cop està excavat tot el front, es retorna endarrere tancant per baix l'arc del túnel fent –la paraula no és afortunada– l'excavació per la base d'allò que s'anomena la «destrossa», que és aixecar les terres del metro o dels dos metres darrers per acabar de tancar la secció del túnel.

El 25 de gener, a les 8:15 del matí, es van iniciar els treballs de neteja de la solera de la cua de maniobra del Carmel, a la part dels fets, per fer la destrossa. En un punt la destrossa va trobar la base d'una falla, no detectada i no visible –no detectada i no visible– ni en els sondejos ni en l'excavació del mateix túnel. En tocar la base de la falla, que és un trencament del terreny en vertical, llisca i col·lapsa i arrossega, fent una volta que es va tancant, tots els materials febles i trencats que hi havia per damunt i que hem esmentat que coneixíem. Pissarres i gresos tectonitzats van obrir-se i s'inicia una esllavissada a les onze, que progressa ràpidament cap a dalt, trencant la volta del túnel i produint un forat de deu per sis. És el que s'anomena una xemeneia. És el fenomen conegut com la formació de

xemeneies, relativament freqüent en la construcció de túnels amb tots els mètodes i amb antecedents a totes les obres conegudes al món, a Espanya, a Catalunya i a Barcelona i també en la mateixa obra.

Davant d'una xemeneia, el manual del mètode de construcció que s'està seguint, l'anomenat «mètode austríac», planteja com a solució i reacció immediata la tècnica del *gunitat*, projecció de formigó i material més sòlid de segellat que estabilitza el forat que s'ha format, la campana, la xemeneia, la balma que s'ha anat formant, li retorna la consistència i permet la recuperació de la normalitat. En un moviment de les terres, quan es produeix un esfondrament, s'espera que la mateixa pressió de les terres tanqui en volta, aguantant les pressions laterals, formi una nova cúpula més amunt, un nou túnel format naturalment després de l'esfondrament, s'estabilitzi i, un cop *gunitat*, apuntalat i serjat, s'acabi aquí el problema. Això permetria, hauria permès la recuperació de la normalitat; és la tècnica habitual.

A les 11:30, amb un robot, s'intenta segellar amb *gunita* les parets de la caverna produïda i a la vegada s'apropen terres a la zona de esclavissada per millorar l'estabilitat de l'esfondrament. A les 13:30 segueixen caient roques, a un ritme pausat, però que impedeix que la *gunita* s'endureixi, i el forat ja és deu per anar, en una altura de tres a quatre metres. A les dues de la tarda, es decideix desallotjar el taller que hi ha a la vertical i es reprèn el segellat. A última hora de la tarda, a les vuit del vespre, veient que seguia la caiguda de roques, es desallotja l'edifici d'habitatges i el taller.

Vist el que ha passat i veient les roques despreses per la xemeneia i el seu aspecte, amb plànols molt brillants sense estries i lleugerament humits, la majoria de les roques són gresos –com dèiem– molt tectonitzats i a la part alta sembla que també ha caigut algun bloc de pissarra.

Per tant, creiem –com dèiem fa una estona– que en una direcció paral·lela al túnel existeix una zona de fractura, una falla per on podria circular aigua sense cohesió i que, en excavar per executar la base lastial[#] del túnel, s'ha posat en moviment i en no tenir cohesió no s'ha aturat la caiguda de materials.

Aquest mateix vespre, l'alcalde de Barcelona, el conseller en cap i jo mateix vam visitar la zona dels túnels fins pràcticament sota la xemeneia. I els tècnics ens donen certa seguretat sobre la possibilitat de consolidació de la xemeneia. No hi havia en aquell moment, i si hi hagués sigut, no ens haguessin deixat baixar, un risc aparent que el comportament de la xemeneia formada acabaria col·lapsant totalment.

El 26 de gener segueixen les tasques de consolidació de la campana i, amb una cinta transportadora, es col·loquen terres a l'altre cantó de esllavissada a fi i efecte d'executar un contrafort i es prepara una perforació en superfície, per tal d'injectar formigó en el cas que parés i es pogués parar la caiguda de roques.

El 27 de febrer es precipiten els esdeveniments: a les quatre s'aturen els desprendiments dins del túnel; a les vuit s'inicien les perforacions en superfície amb dues màquines; a dos quarts de nou l'altura de l'estaciòmetre[#] dona anomalies i es decideix desallotjar dos edificis més; a les nou es produeix l'esfondrament en superfície. El forat produït és de divuit metres de diàmetre. Immediatament es prepara un dispositiu per tancar la xemeneia amb formigó.

No sé si és la porta oberta, però jo tinc un punt de fred, de manera que si poguéssim tancar..., o és l'aire condicionat, però...

A les 10 –perdoni–, a les 10, a les 10 s'inspecciona el túnel –a les 10 s'inspecciona el túnel– i no presenta danys aparents. Es comença una campanya de mesura de convergències, el moviment del túnel en la base, tant en el túnel de la cua com en el túnel de l'estació, a fi i efecte de comprovar si l'enfonsament ha desestabilitzat el sistema. En detectar-se petits moviments, l'efecte del forat ha tingut efectes col·laterals sobre el conjunt del sistema de les dues estacions, es decideix reforçar el túnel principal amb encavallades i contravolta de formigó i reforç de *gunita* segons les zones i els moviments.

El 3 de febrer es produeix un segon enfonsament. Sis dies després, doncs, el tres de febrer es produeix una continuació de l'esfondrament, més petit, d'uns dotze metres per cinc sota la casa enderrocada, a la qual em referiré més endavant. Aquest forat també s'omple de formigó.

Davant d'aquests fets, que desencadenen una situació certament greu, les meves prioritats, les del Departament que dirigeixo, les del Govern de la Generalitat i les de l'Ajuntament de Barcelona són –com els deia al principi– tres: primer, garantir en tot moment la vida i la seguretat de les persones; segon, garantir l'estat i el valor dels béns particulars i públics afectats; tercer, aturar l'obra i prioritzar els treballs d'estabilització per garantir la seguretat de tot l'entorn. Persones, béns i treballs han estat per aquest ordre les nostres prioritats d'aquests dies.

Permetin-me, per tant, que em refereixi, en una primera part de la meva intervenció, a quines han estat les nostres actuacions durant aquests dies en cadascun d'aquests tres camps. I anirem tot seguit a parlar dels antecedents i les causes del problema. Passo,

doncs, a reportar allò que, en els termes d'alguna de les peticions de compareixença, seria, produïda la crisi, quina gestió de la crisi.

La gestió de la crisi. La primera prioritat, no vull ser reiteratiu, però crec que és important, l'atenció a les persones. Tots els veïns del Carmel, els treballadors de les obres del túnel i tots els membres dels cossos i forces de seguretat i altres serveis públics que estan treballant a la zona. I és justament per aquest motiu, quan el dia 25 de gener, a les dos del migdia, es va produir el primer esfondrament en el sostre del túnel de la cua de maniobres, que, després d'avaluar la situació, es va decidir desallotjar l'aparcament i l'habitatge del carrer Conca de Tremp número 2, així com els residents de la finca del passatge Calafell número 10, en total trenta-set persones. El desallotjament va ser proposat pel director d'obres de GISA i executat en presència dels membres del cos nacional de policia, la guàrdia urbana, els bombers de Barcelona i els Mossos d'Esquadra. Dos dies després, el 27 de gener, a les 9:33 del matí, es va produir –com recorden–, l'esfondrament total del subsòl situat sota de la finca del carrer Conca de Tremp número 2, el taller. En aquell moment, de manera immediata, es va acordar ampliar l'àmbit dels desallotjaments fins a abastar un total de sis-cents sis habitatges i cinquanta-vuit comerços, compresos entre els carrers Pantà de Tremp, Bernat Bransi, Llobregós i Ramon Rocafull, és a dir, un total de vuitanta-quatre edificis dels carrers Sigüenza, Pantà de Tremp, Bernat Bransi, Llobregós, Conca de tremp i passatge Calafell. L'àmbit incloïa també, i això afegeix problemes al conjunt del desplaçament, l'escola Santa Teresa de Jesús, situada al carrer Llobregós, i el centre d'educació infantil

Fitxer 03

...[primària] del Carmel.

El desallotjament fou determinat pels bombers de l'Ajuntament de Barcelona a requeriment de tècnics de l'empresa Gisa i de la direcció d'obra, i realitzat de manera coordinada per membres dels cossos i forces de seguretat, bombers de Barcelona, cos Nacional de Policia, Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, amb la col·laboració bàsica dels serveis d'emergències socials, dels serveis d'emergències sanitàries i del servei de prevenció i extinció d'incendis i salvament municipal.

Com deia, en total, el nombre d'habitatges desallotjats fou de sis-cents sis, en els quals es troben empadronades vuit-centes seixanta nou persones. Posteriorment, el nombre total de veïns afectats ha estat determinat, de manera definitiva, en mil cinquanta-set persones. No se'ls escapa a ningú, no se'ns va escapar mai des del primer dia, la dimensió del que representava moure i treure de casa seva mil cinquanta-set persones. Hauríem pogut no

fer-ho –hauríem pogut no fer-ho–, almenys en la meitat d'aquest àmbit, però vam creure que era tan fonamental mantenir un cercle de seguretat de cent metres de radi que calia no deixar cap esclletxa a la improvisació. Va ser un desallotjament de màxims, en el context de la situació produïda i coneguda en aquell moment, i fins avui no ens penedim en absolut, tot i les molèsties ocasionades, d'haver fet aquest perímetre ampli amb voluntat d'assegurar al màxim la vida de les persones.

Les persones que van haver de deixar els seus domicilis foren aplegades al Centre cívic de la boca nord, a la Rambla del Carmel cantonada amb el carrer Pedrell, des d'on, a partir de dos quarts de cinc de la tarda, va començar el trasllat dels veïns que ho desitjaven cap als diferents hotels. Així, el dia 27 de gener, sis-centes trenta dues persones van quedar allotjades en hotels, tres en residències assistides, dos al centre municipal de Can Planes, mentre que la resta van preferir i van poder allotjar-se en habitatges de familiars o d'amics. Aquest desallotjament ràpid va ser possible gràcies a la col·laboració amb els serveis d'emergència de l'Ajuntament de Barcelona, tant el que respecta a la ubicació de les persones desallotjades per atendre-les i coordinar el seu nou allotjament, com pel que fa al registre dels afectats a l'activació dels allotjaments hotelers i a l'activació de serveis d'atenció personalitzada a les persones afectades, que varen comptar amb el suport de tècnics especialitzats, de les administracions públiques i d'organitzacions de voluntaris, entre d'altres, la Creu Roja.

Voldria destacar, insistint amb el que acabo de dir fa un moment, que la zona objecte del desallotjament del dia 27 no conté els mateixos nivells de risc a tot arreu, ni per proximitat al punt en què es va produir l'esvoranc, ni per altres factors de perillositat que poguessin fer preveure una amenaça objectiva. Hi ha, per exemple, tot un tram de carrer que es desallotja, i es manté desallotjat, no per la proximitat a la zona de risc, sinó per una avaria de gas i un cop produït el desallotjament, i malgrat la reparació de l'avaría, de gas no sobta, i no es vol optar, pel retorn de les persones a casa seva. És, doncs, una delimitació àmplia dictada per la prudència, i per aquesta mateixa raó s'ha restringit l'accés en determinats carrers a vehicles i persones.

Una vegada produït aquest desallotjament, torno a insistir-hi molt, el nostre objectiu ha estat vetllar per la seguretat dels ciutadans afectats i per la protecció dels seus béns, garantir que tinguessin una atenció individualitzada, personalitzada a les seves necessitats d'allotjament, d'alimentació, de roba, de diners de butxaca i sanitàries, és a dir, en un intent de normalitzar al màxim la vida quotidiana de les persones afectades davant d'una situació extraordinària com la que estan vivint. I tercer, mantenir uns alts nivells de comunicació i informació sobre el que ha anat succeint.

Sé segur que en aquest aspecte, el de la informació, el de l'accés a la informació, el de la transparència informativa, el de fer arribar la informació a tots els afectats fins a les últimes conseqüències, mai no es fa prou, ho sé segur. I sé també segur que la situació d'incertesa creada pot haver donat peu a una situació angoixant de manca d'informació. Hem fet com a Govern, i ho ha fet l'Ajuntament, tot el possible per donar tanta informació com podíem, al moment, però no sempre podia arribar bé i de pressa a tot arreu. La gent es mou, la gent treballa, la gent s'organitza... Així i tot, els operatius d'informació van ser freqüents i ho continuen sent en aquests dies.

Per garantir el bon funcionament de l'operatiu es va crear una comissió de coordinació entre l'Ajuntament i la Generalitat, que es va establir el mateix dia 27, a la seu del Departament de Política Territorial i Obres Públiques que, de les hores ençà, s'ha reunit dues vegades al dia, a primeres hores del matí i a darreres hores de la tarda, per avaluar en cada moment la situació, com a mínim en dos aspectes: estat de les obres de consolidació, estat de l'operatiu de desallotjament i d'atenció a les persones.

La preparació del retorn i les garanties sobre l'estat de l'habitatge. El diumenge 30 de gener es va donar a conèixer als veïns un protocol per a la informació i atenció dels afectats al barri del Carmel, activat per anar preparant el seu retorn als habitatges, així que fos possible, i establir els sistemes per al rescabament dels perjudicis causats. Es varen establir deu punts d'informació que han comptat amb la presència d'un tècnic del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i de Gisa, d'un tècnic del Departament de Medi Ambient i Habitatge, d'un tècnic del Departament de Benestar i Família i de tinent d'alcalde, regidors i tècnics de l'Ajuntament de Barcelona, un a cada hotel on resideixen, de forma provisional, alguns dels afectats i on, pràcticament cada dia, a partir del dia 30, s'han celebrat cada dia a les 8 del vespre reunions informatives. I d'altres, al centre de gent gran del carrer Tolrà, que seria ampliat el dilluns dia 31 amb l'oficina del Departament de Benestar i Família de la Generalitat a la plaça Pastrana, com en el centre cívic de boca nord.

En aquests punts d'informació, s'han anat explicant als veïns en cada moment quina és la situació general pel que fa a les afectacions en el barri, quin és el calendari, i quines les garanties relatives a l'estat dels seus habitatges, i quins són els mecanismes de reclamació dels perjudicis causats posats a disposició, tant dels veïns com de les empreses radicades en el barri. A més, com és lògic, s'ha anat tractant la problemàtica de les diferents famílies mentre no es produeixi el retorn als respectius habitatges.

El mateix dia 30 de gener es varen definir els formularis que ha preparat el Departament de Benestar i Família per a la reclamació dels perjudicis causats a la població, compilats per

cada unitat familiar i a les empreses, i compilats per cada persona jurídica. Aquests formularis s'han pogut tramitar a partir del dilluns dia 31 i inclouen, a més de les dades relatives a cada grup familiar o a cada empresa, els epígrafs per a la reclamació detallada, tant dels danys emergents de l'emergència: desplaçaments, despeses addicionals per mantenició, cura d'infants i persones, pèrdues materials, etcètera, com del lucre cessant per interrupció de l'activitat econòmica, o per impossibilitat d'acudir a la feina.

Així mateix, es va articular un operatiu per tal d'assegurar les activitats lectives dels infants de les dues escoles afectades pel desallotjament, habilitant espais provisionals on els infants poden continuar les classe amb normalitat i establint un servei de trasllat i recollida dels alumnes a cada centre.

En efecte, a partir del dilluns dia 31 els alumnes de P3, P4 i P5 de CEIP Carmel són traslladats al Centre cívic del Carmel, mentre que l'alumnat de Primària assisteix al CEIP Sant Antoni Maria Claret de Nou Barris. Aquest CEIP té 286 alumnes. Els 155 alumnes de l'Escala Santa Teresa de Jesús són acollits a aules de l'escola Piaget, del mateix districte i en un altre edifici de la mateixa escola al carrer [#]. Aquestes previsions han permès que tot i el lògic trasbals inicial de l'activitat lectiva, l'assistència a les classes estigui normalitzada.

Finalment, fou el mateix diumenge dia 30 quan la comissió de coordinació determinà iniciar el procés de retorn dels desallotjats als seus habitatges, excepte si aquests es trobaven a la zona d'influència del túnel de maniobra. Voldria subratllar que es va definir un procediment perquè aquest retorn gradual es realitzés amb les màximes garanties per a la seguretat de les persones. Feia dies que no passava res, tothom deia que tot estava controlat, cap dada donava a entendre que no ho estigués, en un perímetre segur, es prepara el retorn de la gent a casa seva amb un objectiu claríssim: normalitzar quan abans millor la situació. Però, abans de fer-ho fam arbitrar un operatiu molt garantista –molt garantista–, es va preveure que els habitatges fossin inspeccionats per un tècnic de la Direcció General d'Habitatge, un Mosso d'Esquadra, i un bomber de Barcelona, amb presència dels titulars de cada vivenda, que com és lògic, podrien indicar les anomalies que haguessin detectat. D'aquestes visites se'n va aixecar l'acta corresponent, que signada pels veïns i els representants de la Generalitat fou diligenciada adequadament pel cos dels Mossos d'Esquadra. Així mateix, per tal de donar majors garanties als veïns, es va convenir que el Col·legi d'aparelladors i arquitectes Tècnics i el Col·legi d'arquitectes assignarien facultatius perquè realitzessin una inspecció independent de tots i cadascun dels edificis objecte de l'operació de retorn.

I, en tercer lloc, la direcció facultativa de l'obra, els tècnics facultatius que supervisaven el subsòl on s'està construint la infraestructura i els responsables de la unió temporal

d'empreses adjudicatària de l'obra també van expedir un certificat sobre la capacitat portant dels subsòl dels edificis desallotjats. Dèiem, marquem en el plànol qui pot tornar ja a casa seva. D'aquests que ja poden tornar, què els podem dir. Primer, vingui amb tres representants de l'administració a casa seva i signem plegats un acord en què certifiquem conjuntament quins són els desperfectes que hi hem trobat o quin és l'estat de l'habitatge i si é les condicions per tornar-hi, l'habitatge, el pis de cadascú. Segon, que el Col·legi d'arquitectes i aparelladors, amb els seus tècnics...

Fitxer 4

...certifiqui que els edificis on es podia tornar no tenen cap dany estructural, el pis està bé, la casa està bé. Naturalment, cadascú certifica per la part que li toqui inspeccionar, i els arquitectes i aparelladors diuen «jo responc de l'edifici», jo responc de l'estructura, responc de les columnes, dels pilars, de tot el que aguanta, ara, necessito que algú altre digui si el que està per sota d'aquesta estructura que jo dic que aguanta, i que no presenta cap fissura, si això també aguanta». Vull, doncs, fer constar, que en el moment en què es va realitzar o es va decidir autoritzar el retorn dels veïns residents a les finques més allunyades de l'àrea de l'enfonsament i del túnel de maniobra, cadascun dels veïns concernits disposava de tres garanties: l'acte d'inspecció, el certificat i el certificat dels enginyers sobre la capacitat portant del subsòl. Sense aquests informes favorables i els corresponents certificats de seguretat emesos amb relació a l'habitatge, als edificis objecte del desallotjament i l'estat del subsòl, el retorn dels veïns desallotjats no s'hagués iniciat.

El dimecres dia dos de febrer es disposava de tots els certificats dels edificis seleccionats per iniciar el retorn, sense que s'hagués produït cap incidència destacable en les inspeccions dutes a terme a partir del dilluns 31. Això, els primers retorns dels veïns varen començar aquell mateix dia. Del primer contingent, van retornar als seus habitatges al voltant de dues-centes cinquanta persones, de les tres-centes cinquanta-cinc previstes, ja que alguns dels veïns van optar per romandre als hotels, i, al vespre, quan la major part del grup de retorn ja ho havia fet, varen mostrar la seva predisposició a tornar a casa l'endemà al matí, és a dir, el dijous dia tres.

Aquest retorn no fou possible perquè, com saben, el tres de febrer, la nit del dimecres al dijous de la setmana passada, tota l'operació es va aturar. En efecte, mentre realitzàvem els treballs de retirada de runes de l'edifici enderrocat al Passatge Calafell número 10, es va observar una cavitat obrint-se de trenta-sis metres quadrats, molt més petita que la primera i contigua, just al costat, doncs, del primer forat, en direcció a la part cega del túnel de maniobra. Així, es van suspendre immediatament els treballs, i com a mesura preventiva encara que l'obra no ho indiqués, a les nou hores del matí es van tornar a

desallotjar els habitatges del carrer Sigüenza números 49 a 51. És a dir, va haver-hi una sotragada, una aturada, un moment duríssim en què tots pensàvem que ja es podia tornar, els tècnics segueixen dient que per a aquell perímetre que havien triat se segueix podent tornar, però naturalment després d'un segon esfondrament més petit, però contigu al primer, ni que només fos per una cautela psicològica, moral, col·lectiva d'estat d'ànim, no podíem permetre que continués l'operació de retorn.

D'altra banda, un bon nombre de les famílies que havien retornat el dia anterior, tot i no trobar-se a la zona d'influència van decidir tornar als hotels. Com és evident, tant l'Ajuntament com el Govern de la Generalitat varen facilitar aquest retorn tant com van poder. «Puc tornar a l'hotel si tinc por?» Ara mateix, sens dubte, cap reticència, cap obstacle, només faltaria! Es manté una psicosi, els tècnics segueixen donant garantia, és igual, cal que la gent que no veu clares les coses pugui tornar immediatament als hotels.

No els vull negar que aquesta reculada va representar un cop molt dur respecte a les possibilitats de resoldre la situació en un termini breu, i va comportar un replantejament complet de la situació. Per un costat, calia fer front a l'eventual agreujament de la sensació d'inseguretat dels veïns i, per l'altra, calia reforçar l'operatiu. Així, es va pensar clarament, ja no estem parlant de cinc dies, estem parlant de tres setmanes, no és el mateix un operatiu per atendre mil persones cinc dies, que un operatiu per atendre mil persones tres setmanes. I, amb aquesta obsessió preferent per atendre les persones es va doblar el nombre de persones mobilitzades per atendre les tres grans prioritats fixades per l'Ajuntament, pel Govern de Catalunya, vetllar per la seguretat de les persones, atendre personalment tots els afectats i investigar les causes de l'accident informant-ne els veïns.

Es va decidir crear tres comissions mixtes creades per la Generalitat i per l'Ajuntament per fer un seguiment diari i puntual de tot el procés, una Comissió d'Habitatge, coordinada pel conseller Salvador Milà i el regidor Eugeni Fornadelles, i amb la inestimable col·laboració del secretari Ricard Fernández, una Comissió d'Atenció a les Persones coordinada per la consellera Anna Simó i el regidor Ferran Mascarell, i una Comissió de Seguiment de les Obres coordinada pel regidor Xavier Cases i per mi mateix. A més, es continuava mantenint el dispositiu de seguretat activat des del principi, coordinat per la consellera Montserrat Tura i el regidor Jordi Hereu i amb la inestimable participació del secretari de seguretat senyor Joan Delort.

El dijous tres, el personal total mobilitzat era de 915 persones, la gran majoria de forces i cossos de seguretat, d'emergències socials de l'Ajuntament, de Manteniment i Serveis de Serveis Personals i de Benestar Social, d'Habitatge i de Política Territorial i Obres Públiques.

No els vull cansar amb el detall dels efectius mobilitzats dia a dia, però sí que vull fer notar dures coses. En primer lloc, es tracta d'un desplegament extraordinari del qual és difícil trobar precedents a Catalunya en anys recents. En segon lloc, vull subratllar també que el nivell de dedicació i servei dels cossos i forces de seguretat, del personal del servei d'emergències, dels treballadors de les administracions i de les empreses participants en l'obra han estat molt assenyalat i em sembla que és convenient que ho fem constatar aquí. Com és lògic, fins a dia d'avui s'han mantingut i s'han anat millorant els dispositius establerts d'atenció mèdica, econòmica, tècnica i jurídica a les persones afectades pels desallotjaments i de seguretat i protecció dels seus béns; i, així mateix, s'han realitzat alguns canvis en el sistema de transport públic de l'àrea sense alterar significativament la mobilitat urbana i s'ha mantingut un servei d'autobusos per a la comunicació entre els hotels i el barri.

El sistema de mobilitat que hem implantat no ha registrat cap incident i ha respost a les necessitats dels veïns afectats en tot moment. De la mateixa manera s'ha incrementat el suport a les persones desallotjades, a l'Espai Jove Boca Nord i en alguns hotels hi ha dotacions de serveis socials i del districte d'Horta i Guinardó, voluntaris i tècnics de la Creu Roja, un equip de psicòlegs i dotacions del 061 per si els veïns o les veïnes necessitessin alguna ajuda.

Resumeixo pel que fa a l'atenció a les persones tot el que s'ha fet i tot el que es farà. Tothom qui hagi perdut l'habitatge en tindrà un de nou, o un habitatge al mateix lloc o un habitatge en un altre lloc o un equivalent compensació en diners. Tothom que hagi tingut desperfectes en el seu habitatge li seran reparats, esquerdes, pintura, portes que no tanquen, tothom que hagi tingut desperfectes tindrà, abans de tornar a casa, un equip d'Adigsa amb tècnics corresponents per anar reparant els desperfectes que s'haguessin pogut localitzar.

Tothom que hagi tingut algun perjudici patrimonial li serà compensat, mobles i béns dels habitatges per exemple, d'aquells que s'han perdut; totes les activitats econòmiques que s'hagin vist afectades pel tancament o per la disminució de l'activitat rebran compensacions i indemnitzacions per aquest motiu. Les persones que com a conseqüència de l'esfondrament no hagin pogut exercir amb normalitat les activitats econòmiques que tenien contractades en aquest barri rebran també una indemnització. I les persones que com a conseqüència del període del desallotjament hagin sofert unes despeses addicionals rebran les corresponents compensacions.

Així ho va començar a fer l'Ajuntament de Barcelona amb diner de butxaca el primer dia, i així ho va acordar ahir el Govern aprovant una convocatòria d'ajuts per atendre aquestes

necessitats. La declaració del barri del Carmel a petició de l'Ajuntament de Barcelona com a àrea de rehabilitació integral, és la definició d'un nou horitzó per al barri del Carmel, l'esperança per a després de la sotragada.

La segona prioritat, la protecció dels béns i el patrimoni. Permetin-me ara referir-me a allò que ha estat la segona de les prioritats que esmentava. En primer lloc, pel que fa a la qüestió més bàsica, la seguretat i la protecció de les cases, els comerços i els béns que es troben en l'àrea del desallotjament on els efectius de la Guàrdia Urbana, dels Mossos d'Esquadra i del Cos Nacional de Policia han desplegat un operatiu corresponent per garantir que no es produeixi cap incident. S'ha mantingut i es manté un estricte control en els punts d'accés de la zona afectada i el dispositiu de vigilància de les propietats dels veïns. Ha estat, així mateix, voluntat del Govern garantir la seguretat jurídica dels afectats i obtenir, a través del Departament de Justícia del Col·legi d'Advocats, assistència lletrada gratuïta.

D'altra banda, s'ha arribat a un acord amb les empreses subministradores d'aigua, gos, electricitat i telèfon per tal que suspenguin la facturació en totes les finques de l'àrea afectada del proper rebut que haurien hagut de girar i mentre es mantingui la situació de desallotjament.

Ja els he dit que s'ha subvingut a les despeses de butxaca, que s'han acordat ajuts en acord de govern d'ahir, que s'han arbitrat els mecanismes per aplicar-los i que s'han desenvolupat totes aquelles solucions per respondre a les emergències en matèria d'habitatge que s'han produït. Ho explico amb una mica més de detall. Pel que fa a l'habitatge de les trenta-tres famílies que viuen en els edificis afectats per l'enderrocament dels carrers Conca de Tremp 6, i passatge Calafell 6, 8 i 10, el Govern de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona han ofert tres possibilitats: un habitatge nou i gratuït completament moblat i amb l'equipament corresponent o l'import econòmic equivalent. En el cas que alguna família prefereixi adquirir directament el mobles i l'equipament bàsic se li oferirà un import econòmic que englobi totes aquestes partides. D'altra banda, l'Administració aportarà una quantitat econòmica de dos-cents euros mensuals per fer front a les despeses ordinàries de serveis bàsics.

Segon, una compensació econòmica de set-cents euros mensuals i dos-cents euros més per cobrir els consums bàsics que la família pugui tenir en el cas que no s'opti per accedir als habitatges de reallotjament. I, tercer, i en funció de cada família, s'estudiarà la possibilitat d'oferir places d'aparcament en el mateix edifici del reallotjament o en la zona més immediata. És important destacar que d'est mantenint una línia d'atenció personalitzada

amb cadascuna de les famílies afectades per tal que puguin elegir l'opció que millor s'adapti a les seves possibilitats des del dilluns set de febrer.

Per acabar aquest apartat, voldria reiterar el nostre compromís, el compromís del Govern de la Generalitat i el de l'Ajuntament de Barcelona expressats pel president, per l'alcalde i pels membres del Govern per impulsar amb la màxima celeritat una reforma integral del barri del Carmel de caràcter plurianual que reculli tants recursos com sigui possible.

Aquest és el sentit dels acords que va prendre ahir el Govern de la Generalitat a l'hora de sol·licitar la declaració de l'àrea de rehabilitació integral, sol·licitar ajuts i subvencions de la Unió Europea i del Govern de l'Estat i proposar la signatura d'un conveni entre el Ministeri d'Habitatge, el Govern de la Generalitat i el Govern de la ciutat de Barcelona per tal de tirar endavant les propostes contingudes en el Programa de rehabilitació integral del barri del Carmel.

Tercera prioritat, l'obra. Com els deia, la meua tercera prioritat...

Fitxer 5

...ha estat assegurar la continuïtat i la seguretat de l'obra. Ja els he explicat el procés d'esfondraments successius dels dies 27 de gener i 3 de febrer. I ara voldria explicar què s'ha fet en l'obra i el seu entorn.

Es decideix prendre una decisió definitiva pel que fa a les garanties d'estabilitat del túnel de la cua de maniobres. Fins aquell moment, fins al 3 de febrer, les solucions per dissipar l'alarma que s'havia generat per l'enfonsament passaven per intentar inspeccionar el tros del túnel segellat per l'esfondrament. Teníem una cua de túnel tapada on no es podia accedir. Tot era visitable, tot era controlable, tot era apuntalable, tot era reforçable, menys una part de 150 metres, entre 150 i 200, a la cua del túnel, tapada per l'esfondrament, massissada amb formigó per sobre, que no es podia perforar o que era de molt difícil perforació i que no ens permetia fer mesures a l'interior de la cua del túnel. Si hi haguéssim pogut entrar ràpid –un dia, dos dies tres dies– entrar a mesurar, actuar, era prioritari perquè potser es podia salvar l'obra; però si, vistos tots els intents que es feien, ens deien que trigariem vint dies a entrar a la cua del túnel –vint dies–, per fer-ho en condicions de treballar, i de treballar amb seguretat, va quedar molt clar que aquesta era una eventualitat que no ens podíem permetre. Ningú no podia permetre que els veïns del Carmel, ni ningú visqués amb la responsabilitat al damunt de pensar que teníem encara una zona fosca, un punt d'incertesa, un espai desconegut, no explorable, que podia continuar fisurant i enfonsant-se.

I és aquí on, amb tota claredat, després de diversos intents, en una taula d'experts, amb els directors de l'obra, l'empresa constructora –Gisa–, membres del Govern i els professors Eduardo Alonso, Xavier Borràs i José Manuel Serrano, que van ser cridats a consulta, es va decidir que l'única seguretat màxima era segellar el túnel de la cua de maniobres en la seva part no visitable. I això és el que ara s'està fent. Al final de tota la meua intervenció els donaré comptes sobre això.

Quines actuacions s'han fet en l'obra? Després de produït el primer enfonsament es va procedir a omplir l'esvoranc amb formigó. Col·lapsa el túnel, es troba la falla –falla vertical–, col·lapsa el túnel, baixen els materials febles i s'arriba a la superfície. Nou metres de túnel, trenta metres de replè, forat. Els nou metres que s'omplen en tot l'enfonsament són els nou metres que s'han de reomplir de formigó a dalt de tot. Un tap de formigó per intentar estampir tot l'entorn i estabilitzar la situació. El mateix dia 28 de gener es finalitza el reompliment del forat i s'inicia una perforació horitzontal a través del front de l'ensorrament per intentar introduir-hi una càmera de televisió per comprovar la part del túnel de maniobres que, com els he dit, havia quedat tapada. Paral·lelament es procedeix a l'enderroc de les restes del garatge. El mateix divendres 28 a la tarda es mesuren convergències, es mesuren els moviments de tancament del túnel per baix –perquè si tanca per baix s'obre per dalt, i això és el que s'anomena *mesurar les convergències del túnel*– en la nau principal de l'estació del Carmel, i tot i que les convergències són molt febles es pren la decisió immediata de reforçar l'estructura de l'estació, i es defineixen els procediments per a aquest reforç. Reforcem l'estació principal, abordem solucions per a la cua de maniobra i actuem també en la part visitable de la cua de maniobra.

Durant el dia 29 de gener es continuen les feines de reforç del túnel. Paral·lelament es procedeix a inspeccionar l'edifici del passatge Calafell, 10, colindant amb el garatge taller. D'acord amb la reunió de la conselleria es demana a COTCA, empresa especialitzada en patologies estructurals, que realitzi una anàlisi de la situació i que ens doni el seu criteri de com procedir amb l'esmentat edifici. El dia 30 de gener, i segons les directrius de COTCA, es decideix apuntalar l'edifici del passatge Calafell, 10. Igualment, durant tot el dia es continua amb les tasques de reforç del túnel amb mallasso, encavallades i formigó, col·locació de cèrcols metàl·lics que tanquen la boca del túnel i, entre cèrcol i cèrcol, peces de mallasso, que són formigonades, és a dir, reforç convencional del túnel, de l'estació principal, que, segons el mètode Austríac, i segons la textura de la roca trobada, podria o no ser necessari reforçar.

El mateix dia 31 de gener s'inicien a primera hora del matí les tasques per apuntalar l'edifici esmentat, tot i que poques hores més tard, seguint criteris de màxima seguretat,

s'ordena retirar els calaixos de formigó que s'estaven utilitzant en l'apuntament i es decideix preparar l'edifici per al seu enderroc. Vam fer un intent a la desesperada d'acostar uns caixons de formigó fins a l'edifici, que corria risc d'esfondrar-se, i vam intentar apuntalar-lo per sota i poder-hi entrar a treure coses. El senyor Alegre, de COTCA, em va dir: «Jo hi vull entrar.» I jo li vaig dir: «Quines garanties tens, d'entrar-hi?» «Les que tècnicament jo tinc.» I jo li vaig dir: «No hi entris.» –Jo li vaig dir: «No hi entris.» No hi va entrar, no vam saber com estava l'edifici per dins. Sí vam saber, un cop va començar l'enderroc, que enderrocant-lo en vertical per la part més danyada, les parets de càrrega permetien que la resta de l'edifici mantingués, abans del seu enderroc definitiu, una considerable estabilitat. Tanta –tanta–, que els bombers, que el primer dia no ens hi deixaven entrar de cap de les maneres, com jo no hi vaig deixar entrar el senyor Alegre, ens van dir: «S'hi pot entrar a treure coses.» I enderrocats cinc pisos en vertical, els altres set van poder treure, menys els grans mobles i els grans electrodomèstics, tot el que hi tenien a dins.

I això no és menor. Ho vam voler provar fins a l'últim moment perquè sabíem la càrrega emocional, personal, que tenien tots aquests béns i que no volíem posar en risc innecessàriament, però tampoc volíem posar en risc, naturalment, la vida de les persones que hi estaven treballant.

Es retiren els caixons de formigó, es procedeix a l'enderroc, es sanegen les zones més inestables i es produeix l'entrada dels bombers i de persones especialitzades, retirant amb caixes cap a una casa de mudances totes les pertinences dels set pisos i dels dos locals comercials, que sí que es van poder fer practicables.

Durant els dies 1 i 2 de febrer es redacten quatre informes de solidesa del terreny, dels quals tres autoritzen l'aixecament de l'ordre de desallotjament, quedant així solament per reubicar els veïns de la zona restringida i de la zona de la cua de maniobres. És l'episodi al qual ja m'he referit. A les 0,0 hores del dia 3 de febrer –també ja m'hi he referit però ho tornaré a dir per situar-nos– es produeix una continuació de l'esfondrament d'uns onze metres per cinc sota l'edifici recentment enderrocant. Cap a les 3 del matí, i a conseqüència del segon esfondrament, es detecta una petita esquerda a l'interior del Banc Popular i moviments en la façana de l'edifici del passatge Calafell que allotja l'esmentat banc. Per aquest motiu es pren la decisió de tornar a desallotjar els veïns del carrer Sigüenza, 49-51. A les poques hores de l'esfondrament es decideix posar testimonis de guix al carrer i procedir al formigonat del forat –el segon forat–, formigonat per la mateixa tècnica que el primer. Al migdia havien entrat en el forat uns 350 metres cúbics de formigó, faltant encara un metre, vuit... un metre, vuitanta, d'alçada per formigonar. Igualment, a les 12

es procedeix a la col·locació de prismes en els edificis per a un control d'aquests edificis amb teodolits monitoritzats. O sigui, es va estenent una xarxa d'elements de mesura en les teulades de les cases, en superfície, amb testimonis en les esquerdes de les cases i amb extensòmetres fins al túnel. És a dir, en aquests moments el Carmel és un colador –no sé seria la paraula exacta–, però una gran extensió de miralls a les teulades, punts de triangulació en superfície –més de cent– per mesurar possibles moviments en superfície, i extensòmetres per mesurar el moviment que pugui estar-se percebent vint, vint-i-cinc, trenta, trenta-cinc i quaranta metres en direcció al túnel.

Tots aquests treballs d'escrutació i de seguiment topogràfic segueixen el dia 4 de febrer. El dia 5 de febrer continuen amb intensitat les tasques de topografia i auscultació del terreny, amb poques novetats. I es va estenent, ampliant, la mesura del conjunt de punts de mesura que havia col·locat l'Institut Cartogràfic i que ha anat col·locant successivament cada dia.

Com hem reaccionat, doncs, per atendre les persones? Com hem reaccionat per abordar l'emergència de l'obra? Sobre això els donaré les darreríssimes informacions. I ara anirem als antecedents i a les causes del problema; és a dir, una altra part molt important i que naturalment no se'ls escapa que també és de les que fan objecte de molta atenció per tothom. Però sintetitzo a dia d'avui, i en el moment actual, l'estat dels treballs que els he comentat. Hi ha trenta encavallades col·locades, trenta cercols metàl·lics col·locats en el túnel principal de l'estació. Hi ha prop de 1.300 metres cúbics de formigó injectats a sota del túnel. Aquesta no és una dada irrellevant perquè tots els experts ens han dit: «A mesura que el formigó qualla en la base del túnel, la sola formació d'una solera en el túnel és garantia, cada metre que s'avança, de major seguretat.» Dit d'una altra manera, el primer dia, després d'haver injectat 1.000 metres cúbics, ens deien: «Què vol dir això?» Vol dir una solera de tretze d'ample –que és la boca del túnel–, d'un metre d'alt i de quaranta metres d'allargada. Bé, doncs, això no permet assegurar res; simplement permet dir que si en aquests quaranta primers metres, que són els que estan més a prop de l'esfondrament, hi haguessin moviments de convergència, de tancament del túnel per baix, aquesta base de formigó d'u per tretze per quaranta faria estampiment suficient com per aturar-los. Avui, en allò que encara no sabem com està perquè no ho hem pogut visitar mai, però que ja hi hem estat introduint formigó –no al ritme que hauríem desitjat–, el grau de seguretat que podem donar és superior. És total? No, de cap de les maneres; és simplement superior. Hi ha un major grau de seguretat.

Aquest procés de reompliment del túnel amb formigó es farà per sis punts. S'està fent per dos en horitzontal des de baix del túnel i estan a punt d'entrar en procés de formigonat, al llarg del dia d'avui, en graus diversos, els punts dos de suport...

Fitxer 6

...# 3 i 6. De manera que, a finals del dia d'avui, s'estarà injectant formigó per dos punts en horitzontal, tres punts en superfície, i quedaran només dos punts en superfície. Durant quants dies? Durant tres o quatre dies com a mínim. Però el fet és que, efectivament, hi ha un treball molt important, que és el que s'està desenvolupant en aquests moments, amb un altíssim nivell d'exigència per part de l'empresa pública, i que queda esquematitzat en aquest esquema que jo crec que és prou clar. Aquest és el tub que ha permès ja injectar de l'ordre de 1.300 metres cúbics. Aquest, aquest i aquest són els que estaran injectant avui, i quedaran els dos del mig, on no es podrà injectar encara, perquè volem esperar a la perforació, esperar que s'hagi produït el reomplert de la resta de treballs del túnel.

Per altra banda, les mesures, a dia d'avui, indiquen que segueix havent-hi algun moviment, en l'entorn del primer forat, d'assentament. Cap d'ells –i ahir ho vam confirmar amb experts pel que fa a l'estructura dels edificis–, a risc de posar en compromís seriosos l'estabilitat de cap altre edifici del voltant que no siguin els dos contigus als que van ser enderrocats la setmana passada.

Revisats els fets d'aquests dies, anem als antecedents i a les causes del problema, i algunes conclusions o algunes propostes que es podrien fer al voltant de tot això. Primer de tot, el projecte de perllongament de la línia 5 del metro comença a l'estació d'Horta i acaba a la Vall d'Hebron, on enllaça amb la línia 3. Entre mig hi ha les estacions del Carmel i la Teixonera. En total són 2,71 quilòmetres i tres noves estacions. Vull dir que les estacions del Carmel i la Teixonera, especialment aquesta darrera, seran dues de les estacions més complexes de tota la xarxa de metro de Barcelona, ja que de cadascuna d'elles sorgeixen tres túnels secundaris que permeten anar posant diverses entrades en punts força allunyats de cada barri, de cada carrer, amb l'objectiu de donar el millor servei de metro possible als seus seixanta-cinc mil habitants. És a dir, els accessos a les diferents estacions, però especialment a les de Carmel i Teixonera, tenen una complexitat considerable.

Quan estigui acabada l'obra, la línia 5 unirà Horta amb Cornellà a través de 19,3 quilòmetres, creuant tota la ciutat, passant per punts com la Sagrera, sota l'avinguda Meridiana, on estem construint un gran intercanviador de les línies 1, 5, 9 i 4, Diagonal - Passeig de Gràcia, amb un intercanviador amb la línia de Ferrocarrils de la Generalitat, la línia 3 i la futura estació d'alta velocitat, així com l'estació de Sants. Actualment hi circulen,

per la part que funciona, vint-i-sis trens, amb un interval de pas en hora punta de tres minuts. En aquesta línia s'hi començaran a introduir nous trens tan bon punt sigui subministrat el nou material rodant que ha estat encarregat i comprat.

Sobre la cronologia de la tramitació administrativa d'aquest projecte els en parlaré d'aquí a un moment. Però abans voldria parlar dels estudis geològics. S'ha parlat molt aquests dies, molt, fins i tot hi ha hagut un moment que semblava que concentrava totes les mirades, tots els dubtes i totes les especulacions, s'ha parlat molt sobre l'existència i l'absència d'estudis geològics sobre el subsòl del Carmel. Per a la redacció del projecte de traçat, redactat l'any 1999, 2000 i 2001, per part de les enginyeries Tec4, Intresa i Tipsa es van realitzar deu sondeigs; en el projecte de traçat, deu sondeigs. Per a la redacció del projecte constructiu, realitzat també per Tec4, quinze sondeigs. En total vint-i-cinc sondeigs per a un traçat de 2 quilòmetres 710 metres, és a dir un sondeig cada 108 metres. Per a la redacció del projecte modificat, per part de Tec4, al llarg de l'any 2003 es realitzen tretze nous sondeigs. La suma total dels trenta-vuit sondeigs dona un sondeig cada 69 metres.

Per valorar la suficiència o no del nombre de sondeigs els donaré tres exemples. Els dos primers, d'obres ja acabades i sense incidències. El metro lleuger Trinitat Nova - Can Cuyàs va tenir un sondeig cada 105 metres. El perllongament de la Línia 3, de Montblanc a Canelles té un sondeig cada 142 metres. La línia 9 té un sondeig cada 45. La línia 5, com he esmentat, té acumulats un sondeig cada 69 metres.

En tot moment, els estudis geològics han estat realitzats per tècnics especialistes en la matèria, i els en donaré una mostra que no pretén ser exhaustiva. L'enginyeria que va redactar el projecte constructiu per fer l'estudi geològic va contractar l'empresa Geotec, dirigida per un geòleg, el senyor Pere Valero, que a la vegada, a causa de la seva magnitud, va subcontractar diverses empreses perquè li fessin els sondeigs. Aquestes empreses tenen geòlegs que feien els informes sobre els testimonis. En aquesta fase va intervenir també Bosch i Ventallol, empresa que el seu director és geòleg i que té diversos geòlegs i enginyers geòlegs en la seva plantilla.

Els estudis geotècnics del projecte van ser dirigits per Geocontrol, empresa especialitzada en obres subterrànies que té en la seva plantilla enginyers geòlegs i geòlegs. I una vegada començada l'obra, la direcció d'obra disposa de dos geòlegs de l'empresa Geocontrol amb dedicació exclusiva, assessorat pel cos tècnic de l'empresa un enginyer tècnic de mines, a més dels enginyers de camins i altres facultatius. La UT - FCC - COMSA COPISA té a dedicació exclusiva un geòleg, un enginyer superior de mines i un enginyer tècnic de mines, a part de la resta d'equip tècnic especialista en túnels.

Durant l'obra, l'empresa Eurogeotecnica, dirigida per un geòleg i enginyer geòleg, el senyor Carles López, ha intervingut en consultes puntuals amb el seu equip tècnic, que bàsicament són també geòlegs i enginyers geòlegs.

Des del moment que es produeix l'accident, Eurogeotecnica torna a assessorar i ajuda a coordinar els treballs de reparació, estant present a la taula –no es prenen decisions– dos dels geòlegs de l'empresa, el senyor Carles López i el senyor Josep Comelles, el Servei Geològic de la Generalitat de Catalunya, que s'assessora i en assessora a través del seu cap el senyor Antoni Roca, que també participa en la presa de decisions.

I per últim, tant en la redacció del projecte, com en el seguiment de l'obra i en el procés de reparació, hi ha el geòleg del Servei de Projectes i Obres de la Direcció General de Ports i Transports de la Generalitat el senyor Jordi Jubany.

En l'anomenada cua de maniobres, que és en realitat un gran aparcament subterrani de trens amb tres vies d'uns 13 metres d'amplada i 200 metres de llargada i capacitat per a sis unitats, és una nova cotxera necessària, ja que, en perllongar la línia, cal afegir nous trens per mantenir la freqüència del servei. Aquestes cotxeres es posen preferentment en els extrems de la línia, però també cal tenir-ne en punts intermedis per anar injectant trens en diferents punts, per iniciar el servei.

L'estudi geològic de la cua de maniobres es va dur a terme en redactar el projecte modificat. Es van fer uns sondeigs i es va interpolar amb la informació que hi havia en el projecte original. Amb tot, les dades principals a afegir a aquests sondeigs fets en aquest moment, cal afegir-hi la pròpia excavació del túnel, de què se n'extreu la geologia principal, que és coincident, en molt bona mesura, a la geologia de la pròpia excavació del túnel de l'estació principal del Carmel. Aquesta galeria, la doble galeria, forma una i grega respecte del túnel de la cua i en el lloc més distant està a uns 30 metres, i per tant no es van haver d'interpretar sondeigs de superfície, amb totes les limitacions que això comporta, sinó que hi havia una veritable galeria de reconeixement, paral·lela a la traça, i d'unes dimensions més encara que el túnel que s'havia d'executar.

L'avanç del túnel feia mesos que s'havia fet, i també es va fer el corresponent aixecament geològic, avenç per avenç, i no es va detectar el pla de discontinuïtat que va provocar l'esllavissada. En superfície, i a la mateixa cantonada on es va produir l'esfondrament, hi ha un extensòmetre que després de l'esfondrament no s'ha malmès; una prova més que l'esllavissada va ser per un pla, no per una zona àmplia.

Sovint, en projectes de túnels, quan el recobriment és molt gran –túnels de muntanya–, no hi ha sondeigs de la traça, perquè s'haurien d'excavar molts metres de muntanya per

arribar a la cota del túnel. Per tant, la geologia es fa amb tècniques indirectes, estudis de geofísica, geologia de superfície, etcètera, i la previsió dels materials que es transvasaran es basa en aquests estudis indirectes.

En túnels urbans i a la ciutat de Barcelona, com que els turons no són molt alts, normalment els sondeigs arriben a la traça del túnel, però queden zones fosques, a causa que els edificis no permeten situar les proves en els punts més adients. Els mètodes d'observació que s'usen en el camp no són d'utilitat a la ciutat, perquè la geologia de superfície no es pot observar a causa de la urbanització, i la geofísica no és fiable per la quantitat de serveis –electricitat, aigua, etcètera– que alteren els resultats dels aparells.

En una obra de túnel, un pla de discontinuïtat en el terreny, una zona de fracturació, una cova càrstica pot tenir greus conseqüències, i tots aquests fenòmens moltes vegades no poden ser detectats. Un pla pot tenir un gruix de mil·límetres, o ser vertical i per tant un sondeig, un simple sondeig és molt difícil que el detecti. El veritable estudi geològic es fa durant l'avenç del túnel, amb personal especialitzat que, dia a dia, estudia la geologia, metre a metre, analitzant el comportament dels materials que van apareixent.

Sobre el mètode constructiu. Per fer un túnel hi ha tres mètodes bàsics: Excavar el terreny des de la superfície i tornar a tapar –pantalles; excavar amb mina, amb tota mena de mitjans i seguint diversos mètodes, entre ells l'austríac, i amb grans màquines tuneladores. Els dos primers s'han emprat des de sempre, i el darrer s'ha anat desenvolupant en els darrers decennis.

El mètode austríac, aplicat a la perllongació de la línia 5. En la fase de projecte es decidia realitzar el túnel seguint el mètode anomenat «nou sistema austríac de construcció de túnels», utilitzat a bastament en túnels de roca des dels anys seixanta arreu del món. En aquest sistema es perfora el túnel a una velocitat que depèn de la qualitat de la roca. El sistema pot ser mecànic o amb voladures, i s'aguanta la volta amb uns mitjans que varien segons si el túnel té tendència a tancar-se o no, i a quina velocitat ho fa. Es mesuren, com els deia, les convergències o deformacions tot just acabada de fer la perforació i, al llarg dels dies següents, es decideix el mètode de sosteniment més adient: gunita, bolons, barres metàl·liques clavades al massís rocós o encavallades metàl·liques, bigues d'acer en forma d'arc. Aquest revestiment és provisional mentre es fa el túnel. Permet lleugeres deformacions que s'han de vigilar i corregir posant més elements de sosteniment si les deformacions superen determinats valors estables. Acabat el túnel, o per trams, s'hi posa el revestiment definitiu. El túnel que ens ocupa té un diàmetre, en la part inferior, de 13 metres, amb una geologia complicada, perquè les característiques de la roca varien amb freqüència. La dada a favor és que s'havia executat un túnel proper, l'estació en el túnel

principal, i no hi havia hagut cap problema. La cua de maniobra estava excavada, amb mitja secció tota ella, i, pels informes que tenim de l'obra, no s'havia tampoc detectat cap problema greu.

Per què es va triar aquest mètode? Ja hem dit que el mètode austríac és el més utilitzat arreu del món per a túnels en roca, si bé és cert que hi ha una tendència, relativament recent, a fer servir cada cop més les tuneladores, com és el cas de la línia 9 actualment en construcció. Ara bé, la tuneladora, que en general es fa especialment d'encàrrec prototipus. Per a cada túnel, sobretot si és de gran diàmetre com el túnel ferroviari, només té sentit si es disposa d'un tram gran, i el perllongament de la línia 5 només té 2,7 quilòmetres. D'altra banda, les estacions...

Fitxer 7

... Igualment, s'haurien d'haver excavat en mina, fins i tot en el cas que el túnel s'hagués pogut excavar amb tuneladora. Des de l'origen del projecte, les estacions, inevitablement, s'haurien d'haver excavat en mina, exactament igual com la cua de maniobra, que és a part del túnel principal, té una secció variable i és un cul de sac. A més a més, les tuneladores tenen problemes quan la geologia no és uniforme i el traçat és molt corbat, cosa que ens està passant en la línia 9. I un altre aspecte també important és que la tuneladora necessita un gran espai obert en superfície, d'almenys cent metres de llarg, per entrar i sortir en els extrems, i això no era fàcil de trobar –millor dit, era impossible de trobar– a Horta, en el Carmel o a la Vall d'Hebron. Per on hauria entrat la tuneladora per fer aquests 2,7 quilòmetres del túnel de prolongació de la línia 5? Per enlloc, si no fos foradant d'una altra manera. No podia ser.

Es poden produir accidents amb les tuneladores, també? Com en totes les obres subterrànies, també hi pot haver accidents. En coneixem algun de recent, a Madrid, fa molt pocs dies, en una obra amb tuneladora. Quan les condicions d'excavació de les tuneladores no són les òptimes, com per exemple succeeix quan es produeixen canvis litològics [#] en el terreny, el funcionament del sistema pot provocar ensurts. Tu vas foradant i vas reforçant, però si et col·lapsa..., en el front d'atac, potser no et cau la xemeneia al damunt, però et col·lapsa la màquina i te la pot deixar mig ensorrada. Per tant, problemes de xemeneies amb tuneladora, també se'n coneixen i també n'hi ha hagut. La qual cosa vol dir que, naturalment, és possible que l'opció de la tuneladora tampoc no hagués resolt – malgrat la impossibilitat física que els...– el problema que estem comentant.

Un últim comentari respecte a la polèmica mètode Madrid - mètode Barcelona, no? Per què a Madrid s'ha pogut prohibir el mètode austríac i el director d'infraestructures de la ciutat

de Madrid l'ha prohibit i ha optat totalment per les tuneladores? Polèmiques intel·lectuals a part –que ara aquí no ens convenen ni ens interessien, perquè no ens resoldran el problema de cap de les maneres–, el cert és que el subsòl de Madrid està format per sòls i roques toves, d'edat terciària, d'uns 50 milions d'anys, mentre que el Carmel està format per roques dures d'edat primària –més tancades, això sí–, d'uns 400 milions d'anys. Per tant, el subsòl de Madrid presenta pocs accidents tectònics, fractures i plegaments. Una de les capes característiques del subsòl de Madrid és la anomenada «*arena de miga*», que en excavar-se, s'aguanta molt en els primers moments, però en transcórrer el temps, en contacte amb l'aire, de vegades perd la cohesió i cau. Per això, els sistemes que no aguanten el front, com el mètode austríac, són molt, molt perillosos, en aquests terrenys. En canvi, la facilitat amb què es deixa excavar fa que les tuneladores siguin unes màquines idònies, ja que eviten la caiguda del front i tenen rendiments superiors a qualsevol altre sistema.

La tramitació administrativa. Quins antecedents té el projecte de prolongació de la línia 5 del metro? Durant els anys 60 i primers 70 –i sobretot del 71 al 74– el Ministeri d'Obres Públiques, que va construir de l'ordre d'una seixantena de quilòmetres de metro a la ciutat de Barcelona, i vam passar de 18 quilòmetres a 75 quilòmetres entre 1965 i 1985, va preveure en el seu Pla de metros, de 1971 i 1974, el perllongament de la línia 5 des d'Horta fins a la Teixonera –no fins a la Vall d'Hebron– amb estació al Carmel. Origen remot del perllongament de la línia 5 i de l'estació al Carmel? Projecte MOPU –Ministeri d'Obres Públiques– dels anys 71 i 74.

Després, l'any 1984, en el Pla de metros de la Generalitat, desapareix –desapareix– la previsió de la prolongació de la línia 5 pel Carmel. I l'any 1995, la Generalitat torna a estudiar la prolongació de la línia 5 per aquest punt. Però la qüestió era..., i raonable, i compartida: Acostem o no el metro al barri del Carmel? Metro al Carmel sí, però per on? Pel fons de la vall i només donant-li la volta i no entrant al turó? En el debat ciutadà, en els termes de la demanda ciutadana d'allò que els veïns volien i allò que eren expectatives de dir: «I ara, si tenim el plus del metro, la nostra accessibilitat millorarà i, per tant, tindrem en un barri l'origen del qual és el que és i ha tingut l'evolució que ha tingut, constatem, veïns del barri del Carmel, que volem el metro al Carmel»... I a això va ser sensible tothom. I vam estar d'acord que calia i que estava bé que al barri del Carmel hi arribés el metro. Va prevaldre, doncs, finalment, el criteri de donar el millor servei possible –i prevaldrà encara– a les 65.000 persones que viuen al barri del Carmel.

L'any 1999 es va iniciar la redacció del projecte de traçat, i el Pla director d'infraestructures de 2001 a 2010 recull aquesta actuació, amb la connexió amb la línia 3 a la Vall d'Hebron.

La tramitació administrativa va ser la següent. El projecte de nom tècnic TM 99.500 [#] comença el juny de 1999, quan el Departament de Política Territorial i Obres Públiques encarrega a GISA la redacció del projecte amb el nom de «Perllongament de la línia 5 del metro, tram Horta - Vall d'Hebron», per un import de 240 milions de pessetes. El juliol de 1999, GISA licita l'assistència tècnica per a la redacció d'aquest projecte, que s'adjudica el mes de setembre a la UTE T4 Intra-S i Tipsa [#]. El juliol del 2000, aquest projecte s'aprova tècnicament i es fixa l'import del projecte en 138,5 milions d'euros. Seguidament, se sotmet a informació institucional a la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme, a l'ATM, al Departament de Medi Ambient, al Ferrocarril Metropolità de Barcelona i a l'Ajuntament de Barcelona. El juliol i agost del 2000, se sotmet a informació pública. Fins al mes de novembre es presenten i es responen les al·legacions de les esmentades institucions. Cal deixar constància aquí de la resposta emesa per la Direcció General de Patrimoni Natural sobre la no-aplicació del tràmit d'avaluació d'impacte ambiental. El 16 de novembre de 2000 s'aprova el projecte esmentat, «Projecte constructiu TM 99.500 1A» [#].

De l'anterior projecte se'n van derivant diferents projectes concrets. Així, amb data 31 d'octubre de 2001 es procedeix a l'aprovació del projecte d'infraestructures supraestructures i electrificació de la línia 5, tram Horta - Vall d'Hebron. L'import base per a la licitació d'aquest projecte, que és part del primer, es fixa en 96 milions d'euros. El 20 de febrer de 2002 es realitza una actualització de preus, que s'encarrega a T4 [#], de la qual en resulta un import base de 101,5 milions d'euros. El 16 d'abril de 2002 GISA anuncia la licitació del contracte. El Consell d'Administració de GISA l'adjudica el juny de 2002 a la UTE FCC - Copisa-Comsa [#], en una variant. L'adjudicació es publica el 16 d'agost de 2002, i es fixa l'inici de les obres per al 8 de novembre de 2002.

Tenim, doncs, un projecte de traçat sotmès a tràmit i a informació pública, que s'aprova el 2002 i que dóna peu successivament a projectes base constructius i modificats, el darrer dels quals, que reprèn i refon algunes determinacions anteriors, és autoritzat per la Direcció General de Ports i Transports, amb data de 18 de febrer de 2004. S'estableix en aquesta seqüència una continuació de tràmit i procediment similar i homologable amb els altres –amb altres projectes–, d'acord amb el procediment establert. La superposició de documentació addicional en el mateix curs de l'obra converteix el projecte en un projecte permanentment..., aquest i tots!, aquest i tots, i amb un pautat escrit, aprovat i establert, aquest i tots. La superposició de documentació addicional en el mateix decurs de l'obra converteix el projecte en un projecte permanentment actualitzat, sobre la base d'encàrrecs que es formalitzen successivament i periòdicament.

No hi ha res –no hi ha res–, però, d'aquest procediment que desvirtuï el sentit de la continuïtat de l'obra i la incorporació de decisions sobre la marxa, que s'anticipen en el calendari a la mateixa tramitació. El modificat de febrer de 2004 –no sé si és aquest o el de baix, és igual–, el modificat de febrer de 2004 fa aquesta funció de regularització, síntesi i incorporació plena de materials, estudis i decisions. La petició que GISA formula per a la redacció d'aquest modificat inclou obres fetes i obres per fer, i dona peu a un nou document que es redacta d'acord amb la legislació ferroviària i de contractes. La nova situació de l'estació del Carmel, la nova situació del túnel d'Horta fins al Carmel i l'emplaçament de la cua de maniobres estaven ja predeterminats i s'incorporen en aquest projecte modificat. Però en un procés que té una seqüència i una cronologia. De tal manera que el projecte modificat refon les actes d'obra des de l'inici d'obres, les modificacions acordades, les decisions preses i les execucions successives. Amb el benentès, també, que quedi clar, que donada l'envergadura de la cua de maniobra, l'estricta perforació de la cua de maniobra comença el juny de 2004. L'estricta perforació de la cua de maniobra comença el juny de 2004. No se'ls escapa, però, el que acabo de dir abans, que és que la disposició de l'estació principal i el túnel que ve d'Horta, com la mateixa localització de la cua de maniobra, vénen predeterminades i en part fetes en un procés continu, permanentment documentat. Que quedi clar, també, això.

Pel que fa a la qüestió que em demanava Convergència i Unió i a la qual dedicaré només dos minuts –perquè si no, no podria abordar algunes conclusions de caràcter important que vull esmentar–, en aquests moments tenim a tot Catalunya uns 95 quilòmetres de túnels fent-se, dels quals s'hauran de fer o s'estan fent pel mètode clàssic, és a dir, amb perforació sense tuneladora, la línia 5, la línia 3, el túnel del TGV entre la Torrassa i la ronda del Mig, l'estació de la línia 5 entre Pubilla Cases i Collblanc i l'estació del TGV al passeig de Gràcia. I això vol dir que en aquests moments hi ha un 61,9 per cent d'obra a Catalunya fent-se amb tuneladora, un 26,42 d'obra a Catalunya fent-se amb pantalles –és a dir, a cel obert– i un 7,55 fent-se amb front obert, és a dir, amb divers ...

Fitxer 17cpt_08

Mètodes convencionals, un dels quals és el mètode austríac que hem comentat.

Anem, en aquesta primera ronda, al conjunt de les conclusions que jo els volia presentar i que són, sens dubte, de caràcter provisional en el benentès que avui mateix, com els he dit, he demanat una nova compareixença per quan estiguin conclusos els treballs de l'expedient informatiu i de les investigacions en curs.

Primer de tot, pel que fa al Carmel, per tal de donar plenes garanties de seguretat als veïns afectats per les obres del metro de la línia 5 a la zona de l'estació del Carmel i de les obres de construcció del túnel de maniobres, paral·lel a l'estació, he ordenat, primer, el reforçament amb encavallaments, terxes de tot el túnel de la línia principal de l'estació del Carmel i de la part visitable de la cua de maniobres. Segon, el reomplert de la part no accessible del túnel de maniobres amb formigó fins a reconstruir les condicions originals i naturals del terreny prèvies a l'excavació. Tercer, la suspensió dels treballs de la línia 5, tots els treballs de la línia 5, fins que no es disposi d'una revisió a fons del projecte de l'obra i estigui preparat un nou mètode constructiu que serà, que haurà de ser, el mètode austríac reforçat, allò que alguns han dit «el mètode francès», és a dir, no l'aplicació aleatòria de reforços –no l'aplicació aleatòria de reforços– segons el que veus de la litologia que has anat descobrint, sinó reforços en qualsevol cas sempre, que és el mètode que ja coneixem i que està donant molt bon resultat en la línia 3 del metro que està fent una altra empresa.

Pel que fa a altres obres, per tal de donar més garanties, no dic que no en tinguin –no dic que no en tinguin– i busquin en totes les meves paraules el sentit just perquè no es pugui dir «ai, si ara diu que farà això, vol dir que fins ara no ho feien», ni vostès ni qui sigui, no, no... Simplement, vist el que ha passat, per tal de donar més garanties a la ciutadania de Catalunya sobre els nous projectes de construcció de túnels en l'àmbit urbà necessaris per incrementar –necessaris, necessaris– per incrementar la mobilitat sostenible de les persones i factor necessari per millorar la competitivitat de l'economia del país, he pres també les següents decisions. A partir d'aquests moments queda prohibida la construcció de nous túnels amb el mètode austríac en sentit pur en l'àmbit urbà. Segon, el mètode constructiu preferent a utilitzar en les perforacions dels nous túnels serà el de la tuneladora. Tercer, quan no sigui aconsellable l'ús de la tuneladora s'utilitzarà el sistema de mina o el mètode austríac reforçat, és a dir que la perforació anirà acompanyada obligatòriament del reforçament dels trams excavats. Quart, crear un comissionat dels túnels de Catalunya i encarregar-li la formulació de propostes de millora de la redacció dels estudis geològics, projectes constructius de la direcció i seguiment de les obres dels projectes i estudis de nous túnels que s'hagin de construir a Catalunya, una mena de comissió de seguiment de tot –de tot. I cinquè, tots els nous projectes de túnel tindran una partida pressupostària que garantirà la reforma dels béns immobles afectats per esquerdes i altres alteracions ocasionades per les excavacions dels túnels. Ho dic referint-me –referint-me– a les queixes per esquerdes inventariades des de 2002 i que algú podria dubtar que no s'han atès; s'han atès però per garantir més que s'atendran es dotarà una partida específica incorporada al projecte i, a més a més, –i, a més a més– es farà una

avaluació setmanal amb resposta immediata, tant per a la seguretat com per a la informació a les persones.

Algunes altres conclusions d'aplicació més general. Res no tornarà a ser igual després del Carmel. Ens trobem davant d'un abans i un després. Els puc garantir que faré revisar tots els projectes –tots– en totes les seves fases de totes les obres en curs per a les línies del metro de Barcelona, sigui quina sigui la seva tramitació administrativa, per tal d'acreditar el reforçament de la suficiència i les garanties de seguretat de les determinacions que contenen. No dic que no les tinguin, dic simplement que ara cal més. Tots compleixen, jo no dubto de cap projecte, però ara cal més. I com que ara cal més, n'hi posarem més.

Segon –segon–, es sotmetran a revisió i seran objecte de diversificació els contractes de direcció d'obra i de control de qualitat adjudicats per tal d'evitar una excessiva concentració d'adjudicatari i una concentració massa monogràfica de la càrrega de treball en una o poques empreses. Tercer, en algun cas –en algun cas–, no ara, no d'aquí a una setmana, en algun cas això podria voler dir la possibilitat de o rescissió o substitució o reforç dels contractes de direcció o d'obra per tal d'assegurar en tot moment un seguiment acuradíssim del procés d'execució de les obres. Quart, continuarà i s'accelerarà, i el vam començar només d'entrar, però naturalment no està completat i té una dimensió justa, la que cal, l'instrument és preciós, però cal, donada la dimensió de l'obra pública que se li ha atorgat, sobretot en 2003 i que li continuarem atorgant en 2005, continuarà i s'accelerarà el procés de reforma i de reorganització directiva i tècnica de l'empresa pública Gisa, per tal de dotar-la dels instruments adequats i suficients de control tècnic, financer i administratiu dels processos i de les obres. Cinquè, finalment, desglossarem la figura del president conseller delegat de Gisa en dues figures –en dues figures. Ara, el president acumula la seva condició de president i conseller delegat. Hi haurà president i hi haurà conseller delegat, i un dels dos –un dels dos– no corrin tant, no? –no corrin tant–, i un dels dos serà el representant permanent de l'Administració i amb càrrec a l'Administració dins de Gisa. D'acord que el president és un càrrec polític nomenat pel Govern, però en l'acumulació de la doble funció creiem que pot haver-hi algun element que es podria perfeccionar.

Una reflexió final i ja per acabar: en el cas que ens ocupa la situació creada es podria haver evitat? Sincerament, crec que sí. En el cas que ens ocupa la situació creada es podria haver evitat? Sincerament, crec que sí, d'acord amb tots els informes verbals i escrits que he anat recollint aquests dies, reforçant el túnel de la cua de maniobres, malgrat que els estàndards del mètode austríac o els mesuraments no ho recomanessin, si s'hagués reforçat es podria haver evitat. No dic que calgués ni que hi hagués cap evidència que s'hagués hagut de fer, dic només, a hores d'ara, dic només si s'hagués reforçat, potser

s'hauria pogut evitar. S'ha produït, torno a insistir, ho he dit només començar la meua compareixença, un accident i un accident greu, i la dimensió dels treballs, les característiques del terreny, el contingut dels sondejos, els materials triturats, els reforços ja fets al final de la cua, els mesuraments, potser s'haurien pogut llegir amb una clau més crítica i exigent. En algun moment, aquests dies, he dit que hi va haver un error, però que jo no observava negligència ni per part de la Direcció Tècnica ni per part de l'empresa constructora ni per part de Gisa. No hi veig –no hi veig– de cap de les maneres una actitud, només faltaria, no?, ja estariem al fiscal, no hi veig de cap de les maneres una actitud dolosa, amb mala fe, només faltaria, no? Hi veig un error que s'hauria pogut prevenir, un error que origina un accident que no avisa i que quan avisa ja és massa tard. Aquí queda també clar que la geologia del propi túnel no avisa prou en el punt de la ruptura i això dona peu a un excés de confiança en el mètode i en la roca, i posa de manifest –posa de manifest– que si bé tots els tècnics –tots– acrediten que un cop produït el col·lapse les solucions que s'adopten són les correctes i que s'apliquen bé, potser reforçant no estariem davant d'aquesta hipòtesi.

En aquest sentit, vull ser encara més precís. El que ha ocorregut no es podia preveure perquè la falla no es feia aparent, però s'hauria pogut prevenir perquè les dades geològiques sí que ens donaven a conèixer la textura trencada dels material superiors. No detecto, tampoc, a dia d'avui, no detecto tampoc, fins on he arribat en el coneixement de la dinàmica de l'obra i de la lectura, encara provisional, de les actes de l'obra dia a dia, actituds discrepants entre la Direcció d'Obra, que ho és per compte de Gisa, i l'empresa constructora. Aquí hi ha tres actors principals a peu d'obra: Gisa, que licita i adjudica, una direcció d'obra, que rep l'adjudicació de Gisa però que és una consultora independent, una enginyeria, i la UTE que fa l'obra. NO he detectat en els fulls d'obra, encara ara, cap discrepància rellevant entre aquests tres agents, com tampoc no es detecta, en l'exploració provisional feta fins ara, cap problema amb relació a aquesta qüestió en les certificacions d'obra que són les que donen o donarien compte dels aspectes financers de possibles responsabilitats. No es detecten. Sí que queda clar, però, com a conclusió, que la dinàmica de les obres públiques, el sistema de responsabilitats compartides i la jerarquització de les decisions ha arribat a un punt en què cal recuperar el control tècnic i posar-lo per davant, absolutament per davant, travat, blindat, entre els quatre actors, els tres actors, Gisa, consultora i empresa constructora, per davant els requeriments tècnics a qualsevol requeriment de caràcter financer, sempre

en benefici de la qualitat i de la seguretat de l'obra. I en aquesta qüestió, per exemple, en l'àmbit dels estudis geològics, la tècnica de la subcontractació escatima simplement el control continuat a peu d'obra de l'autor inicial del projecte, no res més, hi ha vint geòlegs després, però el que és l'autor de la primera aproximació geològica a l'obra no hi torna a intervenir, d'acord. Ara, per al seu projecte hi havia deu sondatges i per a la resta del procés, del 2004-2004, n'hi ha trenta més. Però hi ha una disfunció, que assenyalo, perquè que és important.

No cal dir que fins que no es completin els treballs de l'expedient informatiu i la investigació que he ordenat, aquesta és una qüestió que queda oberta, tal com ho donen a entendre alguna de les mesures que he proposat fa un moment. Hi ha conclusions, hi ha algunes mesures en curs, hi ha, naturalment, el tancament de l'expedient informatiu i de la investigació corresponent. És aquí on s'hauran d'analitzar a fons les actes d'obra, les reunions de seguiment, les certificacions. GISA, la direcció d'obra i la UTE hauran de sotmetre a revisió, hauran de veure sotmeses a revisió les seves actuacions i el seguiment global de l'obra, els antecedents, els avisos, les reunions, la gestió de l'obra fins a determinar les causes concretes d'un fet que potser no es podia preveure amb les dades aparents –com he dit fa un moment–, però que s'hauria pogut prevenir i evitar el col·lapse, l'ensurt, el mal i l'angoixa que s'ha provocat.

Ara no és encara l'hora..., o no ho és per mi, d'obrir un judici d'intencions, d'imputar ningú, d'emprendre accions legals, que se n'emprendran –que se n'emprendran–, però ara encara no és el moment d'obrir un judici d'intencions, d'imputar ningú, ni d'emprendre accions legals. Accions legals que, per altra banda, pel sol fet que hi ha béns patrimonials enderrocats, ja s'han iniciat d'ofici en algun jutjat de Barcelona, com poden comprendre. Tampoc no farem en seu parlamentària un judici paral·lel, farem les investigacions que calguin, però no farem un judici paral·lel, no? Però sí que és l'hora d'analitzar, de recollir i d'investigar tot el que pugui aportar una clarificació definitiva dels fets ocorreguts i sobre les seves causes en una compareixença, que ja els he dit que demanava avui mateix, i, que sense data precisa, situo per d'aquí a aproximadament unes tres setmanes. Recordin que en algun precedent que tenim –només ho faig a títol d'exemple– per algun ensorrament anterior, la compareixença es va produir sis mesos després. No vull dir res, només vull dir... (*veus de fons*), no, no, no, és que no és amb cap voluntat –no és amb cap voluntat– sinó la d'afirmar la meua voluntat de quinze dies després dels fets, primera compareixença, anunciar-ne una segona d'una forma immediata.

Si avui –si avui– han quedat..., si us plau,... Si avui han quedat interrogants oberts, tots –tots–, fins l'últim tindran una resposta clara i convincent i contundent en la meua propra

compareixença. Però no cometré ara una precipitació injusta, no cometré ara una injustícia assenyalant un o altre o altres culpables només per donar resposta immediata a les urgències polítiques o a les pressions generals. No és això. Ara segueixo tenint al cap i al cor les persones del Carmel, les seves vides encara avui fora de casa, el seu futur, la necessitat de donar una resposta als anhels acumulats històricament, la voluntat compartida, que compartirem tots, totes les forces parlamentàries i tots els governs de tornar la moral i l'alegria al barri, sortir del malson, fer-ho plegats i després deixar que aquí mateix s'estableixin les responsabilitats que calguin i les que judicialment se'n derivin com correspon.

Moltes gràcies, senyores diputades i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, conseller, per les seves paraules, les seves informacions. Prenem nota de la seva petició de nova compareixença i quan arribi el moment prendrem les disposicions.

I permeti'n que esmenar una omissió que he tingut en el moment d'iniciar la sessió, de no agrair la presència, com faig ara en aquest moment, de tot l'equip que l'acompanya del seu Departament, la senyora Carmina Llumà, secretària general del Departament, el senyor Oriol Nel·lo, secretari per a la Planificació Territorial, el senyor Manel Nadal, secretari per a la Mobilitat, la senyora Lourdes Grinyó, cap de gabinet, el senyor Joan Llord, director general d'Urbanisme, el senyor Jordi Julià, director general de Ports i Transports i el senyor Joan Ganyet i Solé, director general d'Arquitectura i Paisatge.

Amb aquestes paraules, suspenem la sessió durant uns quinze minuts i la reprendrem, doncs, a dos quarts menys cinc.

Gràcies.

La sessió se suspèn a les...

El president

Bé, reprenem la sessió, la sessió informativa de la Comissió de Política Territorial, en què ha comparegut el conseller de Política Territorial i Obres Públiques, l'honorable senyor Joaquim Nadal, per informa de la situació produïda per l'esfondrament produït a les obres de la Línia 5 del metro al barri del Carmel, a Barcelona.

En aquesta segona part de la Comissió, tal com he anunciat al principi, procedirem de la següent manera: hi haurà un primer torn en què intervindran els grups parlamentaris, de major a menor, el conseller els respondrà a continuació a tot ells conjuntament; hi haurà un segon torn dels grups parlamentaris per la meitat del temps del primer torn que hagin consumit, i acabarem l'acte amb les paraules del conseller que vulgui donar de resposta a aquest torn de rèplica.

Per tant, pertocaria ara que prengué la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'il·lustre senyor Josep Rull. Té la paraula.

El Sr. Rull i Andreu

Moltes gràcies, senyor president. Honorable conseller, honorables consellers, membres de l'equip polític i tècnic que acompanyen en aquesta compareixença. En primer terme, doncs, home!, celebrar que s'hagi pogut dur a terme aquesta compareixença, tal i com ja havia demanat, i el conseller s'hi ha referit, el Grup Parlamentari de Convergència i Unió des del primer moment que es va produir aquesta situació, aquesta catàstrofe.

Avui hem pogut tenir, per fi, alguns elements sobre la taula, i alguns elements, com a mínim, per part, formalment, del nostre Grup Parlamentari. Durant tot aquest procés de crisi una de les qüestions que nosaltres hem anat subratllant era la necessitat de poder tenir disponibilitat en temps real i, sobretot, dels projectes, dels documents, formalment damunt de la taula. Malauradament, després de quinze dies que s'hagués produït el primer esfondrament o la primera alarma d'esfondrament, nosaltres, com a Grup Parlamentari, no hem tingut cap notícia des d'aquesta perspectiva. És cert que el conseller es va posar en contacte en diverses ocasions amb el Grup Parlamentari, però avui per primer cop veiem, i veiem des de la distància, quina és aquesta documentació.

Avui, en aquesta compareixença, però, no ens trobem per parlar només de qüestions tècniques o de característiques constructives, o d'errors fatals, o d'imprevistos en la construcció, som aquí per conèixer amb exactitud què és el que va passar en aquell túnel, per saber quines van ser exactament les causes que han originat aquesta situació

dramàtica per a més de mil persones que han estat desallotjades de les seves llars, per tot un barri. Què es va fer malament i com es pot evitar.

En aquests principis de la nostra intervenció no voldria deixar de reconèixer en nom de Convergència i Unió tota la tasca que han dut a terme moltes persones i que vostè s'hi ha referit. Des dels serveis assistencials, els serveis socials, bombers, cossos de seguretat, tant de l'Ajuntament de Barcelona, de l'Estat, de la Generalitat de Catalunya, treballadors, en definitiva, de l'Ajuntament i de la Generalitat, creiem que aquest és el marc, és el context on fer-ho formalment. Ara bé, aquest reconeixement de l'esforç que s'ha fet i que estan fent aquests serveis que he esmentat, no pot ser l'escut en què s'amaguin o es dilueixin les responsabilitats de l'accident, i, sobretot, i el que nosaltres intentarem desenvolupar al llarg d'aquesta intervenció, la mala gestió de la crisi que considerem que s'ha fet des del Govern. Avui, el Carmel, és un barri espantat, és un barri enfonsat en tots els sentits. Vostès, amb la seva actuació, sobretot, han fet trencar la confiança dels veïns i de mot bona part del conjunt de la ciutadania de Catalunya.

Per tant, avui el que nosaltres voldríem fer és separar dues qüestions al llarg d'aquesta intervenció. La primera és tot allò que fa referència a l'obra, tot allò que fa referència a què és el que es va produir i per quines raons es va produir, i el conseller ens ha brindat una àmplia, una amplíssima exposició de detalls. A nosaltres el que ens hi falta són conclusions finals, conclusions determinants, i, per tant, en primera instància li diem que separar responsabilitats de tot el procés d'investigació, considerem que forçar aquest decalatge no és el plantejament més adequat per dur a terme la nostra investigació. Necessitem conèixer més dades, necessitem conèixer més detalls, necessitem saber exactament on es va produir, com es va produir i quins són els elements per prevenir. Vostè ha posat tots els elements sobre la taula però no s'ha acabat de definir, no s'ha acabat de decidir, i això és justament el que ens exigeix el conjunt de la ciutadania, el que ens exigeixen el conjunt del veïns.

Per tant, des d'aquesta perspectiva, nosaltres continuem mantenint la necessitat que no es pot esperar tres setmanes a poder fer una nova intervenció, una nova compareixença en la qual s'acabin d'escatir determinats extrems que han quedat pendents d'aquesta primera seva intervenció. I és des d'aquesta perspectiva que nosaltres hem estat molt pendents d'allò que ens deia per veure si aquella previsió de petició de compareixença de comissió d'investigació tenia sentit o no tenia sentit. Des de la nostra perspectiva, després de la seva intervenció té més sentit que mai.

Una comissió d'investigació amb quin objectiu, amb quin propòsit? Històricament, quan s'han demanat aquestes comissions informatives, comissions d'investigació, s'ha fet amb

una voluntat d'erosionar els governs, en aquest cas, nosaltres plantejarem en el proper ple, la necessitat que es faci per escatir-ho des d'un punt de vista tècnic. S'ha posat sobre la taula la possibilitat de fer una comissió estrictament tècnica, però, escoltin, durant aquest procés és important que hi hagi un control permanent per part d'aquest Parlament de quines han de ser les conclusions d'aquesta comissió d'investigació, i, per tant, és evident que caldrà centrar-se eminentment, essencialment, amb arguments tècnics tal com els que s'han posat sobre la taula, però també és cert que és convenient, és bo, és necessari que aquest Parlament, els grups parlamentaris, en tinguin un control de caràcter permanent.

També ens ha agradat, i això ha sigut com una cara i una creu. El conseller ha fet una subtil referència al passat, de fet, durant tota aquesta crisi se n'han fet subtils referències al passat. El conseller ha parlat, concretament, que això es tractava d'un projecte predeterminat, que el mateix conseller, i li agràim, deia «el projecte modificat se signa el 18 de febrer, les obres s'inicien el juny del 2004.» Hem d'entendre, haig d'entendre, que vostè n'assumeix la responsabilitat, perquè escolti'm, durant aquest primer any de govern, del nou Govern de Catalunya, vostès han modificat molts projectes, els han canviat, han estat capaços de modificar Bracons, de modificar el Segarra-Garrigues, de modificar l'orella del Berguedà, de modificar el projecte de la B-500... Si hi hagués hagut algun element, des d'un punt de vista tècnic, des d'un punt de vista polític, des d'un punt de vista de prioritat que hagués fet necessari la revisió d'aquest projecte de la cua de maniobres, escolti'm, l'experiència ens diu i ens confirma d'una manera molt fefaent que vostès han estat capaços de fer-ho. Per tant, li agraeixo aquesta referència clara i explícita. I també, home!, creiem que les subtileses, que les referències balades que hem hagut de llegir a través de determinats mitjans de comunicació com a fonts de Govern, doncs, home!, que avui quedin clarament esclarides.

Però una qüestió és allò que va passar, concretament, allò que va passar en l'esfondrament del túnel, però, per a nosaltres hi ha un altre element, i que és el que volem centrar la major part de la nostra intervenció, i que també és el que ha produït, en un determinat moment, el canvi de línia política i línia discursiva de Convergència i Unió durant tot aquest procés, que per nosaltres és el fet que ve provocat pel descobriment, per la provocació del segon esvoranc, que és, en definitiva, la gestió de la crisi que vostès han plantejat, que és el que provoca un element que el mateix conseller reconeixia, que és que s'ha generat una crisi de confiança, s'ha generat una crisi de credibilitat en tots els ordres, i quan hi ha una crisi de confiança, senyor conseller, o una crisi de credibilitat d'aquesta magnitud el Govern, evidentment, hi té una responsabilitat molt directa, una responsabilitat molt immediata.

Crisi de credibilitat, crisi de confiança que es produeix per tot un seguit d'actuacions que nosaltres valorem que han estat precipitades, que han estat improvisades, que han estat poc fonamentades, en determinats casos, fins i tot, tècnicament. Aquest ha estat l'element clau, el que marca que aquesta situació d'emergència hagi pogut quedar ben resolta o no, és el que marca la qualitat i la categoria d'un determinat govern en aquesta moments. I això és el que vostès, fins i tot avui, fins i tot ahir, prenent determinades decisions, i després en parlarem, amb relació al control de la informació dels mitjans de comunicació en el lloc dels esdeveniments és on vostès continuen no gestionant correctament, al contrari, aquesta situació.

Com ho fan? Abans dels esdeveniment, i vostè no s'hi ha referit, i s'hi ha referit molt poc, hi ha una quantitat molt ingent de queixes dels veïns amb relació a les esquerdes, d>alertes que podria passar alguna cosa. Quina ha estat la gestió que vostès han dut a terme? Quin ha estat el nivell de resposta immediata que transferien al conjunt dels veïns? Aquest és un element previ de transmissió de confiança, aquest és un element previ de transmissió de credibilitat.

Vostè també s'hi ha referit, i ho ha deixat obert, i aquest és un dels elements que haurà de resoldre aquesta comissió d'investigació. Vostè s'ha referit a actes i certificacions de comunicació entre les diverses empreses. És cert que les empreses ja havien advertit a la direcció tècnica que podria passar alguna cosa, que no hi havia els mitjans suficients, i això s'ha posat sobre la taula en diverses ocasions, això, evidentment, també s'haurà d'escatir. Vostè diu «no, és que jo ne me les he pogut mirar totes les actes i les certificacions.» És que ens les hem de mirar totes les actes i les certificacions i hem de poder anar al fons d'aquesta qüestió. Així no es transmet aquest ambient de confiança, aquest ambient de credibilitat que és imprescindible, justament, per afrontar les obres que tenim en el futur.

No s'aconsegueix credibilitat, senyor conseller...

Fitxer 17cpt_11

No s'aconsegueix confiança quan vostès ja tenien el calendari polític decidit. Vostès el diumenge en una roda de premsa que convoquen al migdia a la seu del Departament de Política Territorial i Obres Públiques tenien la percepció que controlaven la situació, la tenien i la van voler traslladar a l'opinió pública. Aleshores, vostès ja van avançar que es procediria al reallotjament de tots d'una zona concreta d'habitatges, aproximadament un 30 per cent, però els certificats, el criteri dels tècnics és amb posterioritats. El sentit comú, la lògica, la sensatesa, senyor conseller, fa que en un cas tan sensible com aquest les decisions polítiques siguin posteriors a les decisions tècniques. Nosaltres tenim la sensació,

i ara ho demostrarem, tenim la impressió que prenen determinades decisions polítiques i després en demanen l'aval concret del tècnics, que avaluï, que doni sentit, que doni raó amb posterioritat i amb pressa a les decisions que vostès ja han assumit. Si no és així, no trobem cap mena d'explicació als certificats que vostès lliuren durant el dimecres en el procés de real·lotjament de determinats veïns. Uns certificats que els forcen a fer-los a tècnics que estan sota un nivell de pressió de primera magnitud, que bàsicament són els de les empreses, les dues empreses consultores que porten el tema de la direcció de l'obra, i bàsicament la UTE.

Quin sentit té que es plantegi un document d'aquestes característiques en el moment d'entrar a les cases que la realitat, la tossuda realitat, la terrible realitat, d'una forma absolutament contundent va qüestionar la mateixa tarda, el mateix vespre, amb la troballa o la producció del segon esfondrament.

Com es pot dir que es considera que es considera, i el lleigeixo literalment perquè és bo de saber exactament quins són els termes, és en castellà i jo el traduiré en català, diu: «Un cop efectuades les oportunes inspeccions de reconeixement i control de les estructures subterrànies corresponents als túnels en la construcció de la línia 5 del metro en el seu tram situat en el Carmel i comprovant que l'incident esdevingut el passat 27 de gener 2005, en la cruïlla dels carrers Sigüenza i Conca de Tremps, sobre el denominat túnel de cua de maniobra, no ha influït en les condicions d'estabilitat del subsòl sota les edificacions que s'esmenten –després s'esmenten totes les edificacions– pot autoritzar-se l'aixecament de l'ordre preventiva de desallotjament sobre els esmentats habitatges.» L'endemà mateix, vostès en un d'aquests habitatges, concretament el del carrer Sigüenza 49-51, vostès han de tornar a desallotjar novament aquests veïns. Vostès tenien clarament quin era el calendari, es van preocupar més per la imatge que transferien a l'opinió pública, la seva pròpia imatge, que no pas per buscar aquests elements de seguretat, de solidesa tècnica que donessin confiança. Aquest és un element d'irresponsabilitat, senyor conseller, de primera magnitud, però, a més a més, he parlat de pressió concreta en els tècnics, però els fa fer en els mateixos tècnics que són els responsables de l'obra.

Vostè al final, en les seves conclusions, deia «d'ara endavant haurem de separar les responsabilitats. Haurem de demanar als responsables concrets de Gisa que assumeixin unes determinades tasques o unes altres.» Com pot ser que encomanin concretament en els propis tècnics –en els propis tècnics– a fer aquest document, que el dia següent queda absolutament desautoritzat i absolutament #. I vostè em diu que en aquests moments no és hora de demanar responsabilitats, que ens haurem d'esperar d'aquí quinze dies o d'aquí tres setmanes a fer-ho, no es podem arriscar que hi tornin a haver esdeveniments

d'aquestes característiques. Es van precipitar, com es van precipitar, també, a l'hora de generar determinades esperances i determinades expectatives en el primer habitatge que es va haver d'enderrocar. Jo vaig tenir la possibilitat d'anar-hi, d'anar a l'hotel, de parlar amb els veïns que estaven, home, vostè ho ha parlat, perdre els records és una cosa extraordinàriament forta i que frapa d'una manera molt directa. Generen un sentiment de dutxa escocesa, si em permet dir aquesta sensació. Per criteri tècnic, no, li torno a dir, vostès han posat el carro davant dels bous. Tenien una decisió política, l'avalen tècnicament. La lògica, el sentit comú, la sensatesa diu que primer hi ha d'haver un criteri tècnic irrefutable i, aleshores, s'ha de dur a terme la decisió política. I no parlem de com es va fer això.

Ahir mateix, a l'assemblea que es feia, a l'assemblea informativa que es feia a la boca nord, allà al Carmel, hi havia justament un ciutadà que deia «escolti, saben com em van fer la revisió? Com van donar aquests tres certificats en el meu immoble, en el meu habitatge, un bloc amb sis habitatges, amb deu minuts, tant els tècnics del Col·legi d'Arquitectes Tècnics com aquests tècnics, ho van fer. I el problema és que no hi va haver resposta en aquest sentit.

Això és la crisi de confiança, senyor conseller, i això no és responsabilitat dels tècnics només. Aquí hi ha una responsabilitat política. Com també crisi de confiança és el següent, és, diguem-ne, la següent successió d'esdeveniments. Dijous de la setmana passada, seu parlamentària, el president de la Generalitat és preguntat pels diversos grups parlamentaris amb relació a aquesta actuació, i el president de la Generalitat, en seu parlamentària, arriba a afirmar que els estudis geològics són incomplets, element que queda automàticament desautoritzat l'endemà pel director de Gisa, i que queda desautoritzat per vostè ara i aquí.

Per tant, escolti, és generar confiança? És generar credibilitat que el conseller, que el president de la Generalitat digui, i no estic dient que no es van fer, però sabem que van ser incomplets, és veritat? No és veritat? Qui no deia la veritat, senyor conseller? Nosaltres preferim creure'l a vostè, ens ha donat unes dades, ens han dit quines són les cates que es van fer tant a la línia 5 com al túnel de maniobres. Tenim l'obligació de creure'l. No és traslladar confiança, senyor conseller, que el president de la Generalitat, en seu parlamentària, s'expressi amb aquests termes. I no és generar confiança tot allò que envolta aquesta declaració de rehabilitació integral. Amb els diners per davant, no fos cas. L'anunci fet des del Govern, fet des de l'Ajuntament de Barcelona, escolti'n 235 milions, el mateix president de la Generalitat en el tema del *xapapote*, en el tema dels 200 milions de dòlars, quina poca sensibilitat, quina poca capacitat per poder tenir empatia amb gent que

està patint en aquests moments. Aquesta és la seva responsabilitat. I a partir d'aquí, què ens diuen? En aquesta línia de dutxa escocesa, què ens diuen? Ens diuen que a Brussel·les no té compromès absolutament res, que Brussel·les no té un fons concret per a aquest tipus de catàstrofes, que Brussel·les com a molt el que pot fer és desestimar un altre projecte per estimar aquest projecte, però vostès la xifra ja l'han posada per davant. L'han posada damunt de la taula. Les mateixes dades, les mateixes xifres que vostès ens van explicar en tota la Llei de rehabilitació de barris, dels 600 milions inicials hem passat a 200 milions que, evidentment, ens agradarà saber d'on podran sortir. Generen expectatives que després són incapaços de complir. Aquest és el problema. Aquest és el nucli, aquest és el rovell concret d'una gestió de la crisi mal plantejada. Ben plantejada des del primer esfondrament fins al dimecres; mal plantejada a partir del moment que vostès es volen avançar.

I el darrer element que voldria plantejar. A partir d'ara, vostès volen tenir com a govern el monopoli de la informació. Volen que allò que la ciutadania coneixi d'aquest tema sigui a través dels seus ulls, dels seus criteris, fent, si m'ho permet, una esmena pràcticament a la totalitat, i acabo, senyor president, allò que és la feina desenvolupada de manera diligent per part dels mitjans de comunicació. Què és aquest protocol? Què suposa aquest protocol? Quines són les raons per tal de buscar novament opacitat en aquesta qüestió?

Per tant, acabo, conclusions, senyor president. Simplement, en dues qüestions, en l'àmbit de la gestió de l'accident, fruit evidentment d'un error que haurem d'escatir, nosaltres proposarem en el proper ple de crear una comissió específica d'investigació amb aquest objectiu tècnic, però amb relació a la crisi de confiança, a la mala gestió que han fet de tot el procés de tota aquesta circumstància hi ha d'haver un responsable polític. I nosaltres considerem que aquests elements que hem posat sobre la taula, i especialment allò que fa referència a posar en risc la seguretat de les persones amb aquests certificats que no tenien cap mena de base, ens obliga, senyor conseller, a demanar-li que sigui vostè mateix qui assumeixi en primera persona aquestes responsabilitats. I, evidentment, entenem que s'ha de tancar tot el procés, ho entenem, però aquesta dimissió, des de la nostra perspectiva, haurà de ser inajornable.

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies, senyor Rull. Suposo que els presents a la sala han observat que els telèfons mòbils a vegades produeixen l'acoblament amb els sistemes de megafonia i, simplement, a nivell de si tenen l'amabilitat de desconnectar-los o deixar-los en condicions que els facin inaudibles, aquesta Mesa els agrairà.

Per continuar pertoca ara el torn del Grup Parlamentari de Socialistes - Ciutadans pel Canvi, i que prengui la paraula el seu portaveu, l'il·lustre senyor Roberto Labandera.

El Sr. Labandera Ganachipi

Gràcies, senyor president. Jo vull començar, senyor conseller, com vostè ho ha fet, manifestant la solidaritat del nostre grup amb els veïns del Carmel, no exclusivament a aquells directament afectats, sinó en tots els veïns perquè és evident que aquesta situació, aquest accident que ha ocorregut, doncs, condiona i en som conscients, vostè ho ha manifestat clarament, vostè personalment i en nom del Govern, condiona i preocupa a tots els veïns d'aquell barri.

De totes formes, les meves paraules inicials també seran de felicitacions, conseller, per una intervenció clara, precisa, exhaustiva, que no deixa cap altre dubte que aquell que alguns que exclusivament s'hi aboquen a un intent d'alarmisme social, segurament amb una intenció subterrània o vicària que no acabo de detectar del tot, però que a la qual després em referiré, poden d'alguna manera opacar. Ha estat la seva intervenció una intervenció rigorosa, carregada de coneixement, carregada de solvència, com ens té acostumats, i que explica que l'actitud del Govern, la seva mateixa i l'actitud del Govern en general i dels consellers que avui l'acompanyen i d'altres que hi són en aquests moments treballant per solucionar aquesta crisi, ha estat clarament allò que la ciutadania demana als governs, que és una relació pròxima, una relació de qualitat, de proximitat, al costat d'aquells que estan patint una circumstància d'aquestes característiques. I per això no podem menys que coincidir plenament amb aquestes prioritats que el Govern s'ha traçat: primer les persones, la seva seguretat, segon com podem resoldre la situació que s'ha generat a aquests veïns i aquestes veïnes, tercer com podem començar i com esteu treballant per solucionar aquest problema tècnic en el traçat d'aquesta infraestructura.

I és per això que creiem que, des del nostre grup, el comportament del Govern, en el marc d'una situació realment difícil i davant d'un problema d'una dimensió gens menyspreable, ha estat allò ràpida, eficaç, pròxima i de qualitat, i ha demostrat una capacitat de gestió de l'emergència a la qual no hi estàvem acostumats per part dels governs anteriors de Convergència i Unió, perquè tots hem de recordar –tots hem de recordar– aquelles nevades

del país mentre l'alta autoritat de la qual és responsable inaugurava de forma frívola discoteques i deixava mig país exclusivament a l'albor de les seves possibilitats personal, i tots recordem aquell conseller que s'escudava en les pubilles quan anava als territoris de Catalunya en què tenia conflictes. D'aquelles actituds a l'actitud que ha tingut el Govern, fins i tot de reconèixer que és possible que hi hagin hagut errors, com vostè ha fet, a més a més

Fitxer 12

...d'una forma valenta, jo crec que hi ha una diferència profundament ètica en la forma d'entendre què és governar, què és la concertació entre les administracions, què és la concertació amb els ciutadans. Perquè jo vull centrar l'atenció de la Comissió en un fet que és absolutament fonamental: 1.057 veïns afectats, 925 professionals que estan treballant, i deixo de comptar els responsables polítics, que dia a dia, al matí i a la tarda, estan coordinant, participant en les assemblees informatives amb els ciutadans. Pràcticament, per cada persona afectada hi ha un professional de l'Administració de la Generalitat o de l'Administració de l'Ajuntament de Barcelona que està treballant per solventar els temes. Si això no és qualitat en la gestió de la proximitat, realment jo crec que exclusivament un plantejament neci pot negar aquesta actitud i aquesta voluntat de solventar els temes, atenent primer les persones, que jo crec que és el que pertoca en aquestes circumstàncies.

Vostè ha dit també, i ha tingut la valentia, conseller, de dir, de plantejar un conjunt de mesures, d'apuntar-les, de conclusions provisionals en matèria de reformes que calen a aquest país, i que vostè tenia, segurament, en l'àmbit del seu Departament, una [#] que segurament adequaria al funcionament i a la marxa tranquil·la. Aquest esdeveniment ha provocat i provocarà una sèrie de canvis que són absolutament importantíssims. Primer, aquesta concentració de la contractació en tan poques mans, tot i que hem de tenir clar que no totes les empreses estan en condicions de fer determinades obres, però aquesta revisió de contractes és un exercici de transparència que també honora l'acció del Govern, un cop s'executin.

Després, també ha dit: «Segurament haurem de revisar alguns instruments.» I, en aquest cas, aquesta revisió d'un instrument com el de GISA, també necessitava una revisió, s'haurà de fer, es farà; vostè s'hi ha compromès, sabem que ho portarà a terme i que realment, en aquest sentit haurem tingut i podrem fer, doncs, un bon exercici en aquesta matèria, i en profunditat.

Aquí s'ha parlat també, conseller, que la seva gestió ha trencat la confiança dels veïns. Jo realment voldria dir que el que els veïns estan demanant és que continui la presència de les

administracions de forma pròxima, fins que es resolguin tots els seus problemes. Perquè els veïns el que estan demanant és: «No ens abandoneu.» Jo he vist les manifestacions que els veïns tenen al carrer i no estan assenyalant més allò, demostrar més que allò que és exactament la seva situació personal i col·lectiva d'angoixa. Però és evident, senyor conseller, que el que els veïns no estan demanant és que surtin partits polítics que, per una intenció *aviesa*, segurament d'erosió, legítima possiblement, però possiblement avui tremendament equivocada, l'única cosa que vulguin els veïns, avui, és que els polítics i els parlamentaris en aquest cas, avui, al Parlament de Catalunya, treballem en la línia de les solucions i no exclusivament en la línia d'impulsar la consciència fiscal d'on són els culpables.

Jo trobo a faltar que algun diputat destacat del Grup de Convergència i Unió, com el senyor Felip Puig, que ha tingut responsabilitat en el procés d'aquesta obra, avui no sigui aquí; i no és perquè menysvalori les capacitats del senyor Josep Rull per a ser el portaveu del seu Grup. Però no és aquí explicant el que possiblement podria explicar. O sumant, que és el que s'hauria de fer des dels grups de l'oposició, sobretot en una circumstància com aquesta, però sobretot, senyor conseller, quan s'han tingut responsabilitats. Tenim aquesta herència, tenim aquesta situació de la qual evidentment hem de fer un exercici de transparència en la gestió futura.

Però sobretot jo voldria referir-me a dos aspectes, perquè crec que, a més a més, en la seva intervenció poca cosa més podem dir des del nostre Grup, perquè la trobem clara, la trobem precisa i hi estem completament d'acord. Per un cantó, no podem plantejar-nos, en aquest procés que està obert i que vostè ha assenyalat en la primera d'una sèrie de compareixences, no podem plantejar-nos, nosaltres, de cap de les maneres començar ara a crear comissions tècniques d'investigació. Primer perquè als parlamentaris no ens pertoca fer seguiment tècnic del tema; en tot cas ens podria pertocar el control polític del Govern, i avui estem fent un exercici d'aquests. Hi ha d'altres mecanismes. Però aquestes comissions, com ens plantegen des de Convergència i Unió, són més pròpies –són més pròpies– d'un Col·legi d'Enginyers que no del Parlament de Catalunya. I crec que fóra un camí equivocat començar per aquest camí i fer allò que no ens pertoca per funció política.

I la segona, se'ns ha acusat, s'ha acusat el Govern, del monopoli de la informació. Jo crec que aquesta és una altra de les intencions d'enterbolir aquest debat per intentar erosionar el Govern. I no ajuda a construir les solucions que el que és el Carmel ens està demanant en aquests moments. crec que tots hem de fer un exercici, un exercici de didàctica i de contenció en la manifestació dels nostres sentiments; fins i tot jo diria que hauríem de fer un exercici didàctic tots els actors d'aquesta situació, no exclusivament els polítics, no

només els veïns, sinó també aquells que fan informació, que preparen i elaboren les informacions; tots hauríem de fer un exercici d'altíssima responsabilitat ètica, que ja es fa, però sobretot per intentar que la informació sigui constructiva. Crec que fóra útil per a tots i crec que amb aquest missatge, que jo crec que a més a més hauríem d'agrair l'enorme esforç de tots els professionals que estan informant.

Jo voldria acabar aquesta primera intervenció, senyor conseller, manifestant-li el suport del nostre Grup a la línia de treball que vostè ha iniciat i que trameti a la resta dels seus companys, i també ho faig, doncs, als consellers que avui ens acompanyen, però que trameti a la resta de companys que estan treballant des del Govern que el nostre Grup està per construir, està per un missatge positiu i que està, avui, preocupat pel futur, que és allò que realment ens ha de preocupar d'aquesta situació.

Gràcies, senyor president.

El president

Moltes gràcies, senyor Labandera. Ara, a aquesta Presidència li consta de la seva bonhomia i el seu bon fer parlamentari, i és per això que, amb una iniciativa que potser no em pertoca, li demanaria, per mantenir el to del debat, si tingués l'amabilitat de retirar la paraula *necí*, que probablement pot donar lloc si no a algunes rèpliques...

El Sr. Labandera i Ganachipi

Senyor president, evidentment que jo no ho feia una qualificació personal. Però, en tot cas, crec que és correcte que la retiri. Jo la retiro i li agraeixo la seva observació.

El president

Gràcies, senyor Labandera, em confirma el que li he dit. En nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula l'il·lustre senyor Oriol Amorós.

El Sr. Amorós i March

Gràcies, senyor president. Gràcies, senyor conseller. Voldria començar aquesta intervenció expressant la solidaritat del nostre Grup, com segur que tots els grups de la cambra, amb els 1.057 conciutadans i conciutadanes que avui són fora de casa, agrair als veïns i les veïnes del Carmel la col·laboració, l'esperit cívic i la paciència, també amb nervis, evidentment que sí, que han demostrat durant aquests dies, i felicitar-los també per la solidaritat que han expressat en diverses ocasions i que sovint hem pogut veure en el

mateix Carmel. Igualment, felicitar els treballadors públics, el gran desplegament que s'ha fet per atendre les persones, el treball que s'hi ha fet, com s'hi han bolcat, i crec que és de justícia, que és absolutament corresponent de fer avui, agrair aquest treball dels treballadors públics.

Li avanço, senyor conseller, quins són els principis d'actuació que el nostre grup creu que corresponen al Parlament i que correspon als grups parlamentaris a dia d'avui. En primer lloc, molt senzill però molt clar, estem a favor de tot allò que ajudi els veïns i les veïnes; estem a favor d'això. I estem en contra de tot allò que distregui del que és principal: servir i ajudar els nostres conciutadans. En segon lloc, creiem que cal recuperar la confiança del conjunt de la ciutadania en les seves institucions, i en especial en l'obra pública. El primer objectiu de l'Administració pública, del Govern i de totes les institucions, és ser garant de la seguretat i dels drets de la ciutadania. Si la ciutadania tingués dubtes de la nostra capacitat –i vull utilitzar conscientment i subratllar-ho la primera persona del plural perquè som tots els que som aquí part d'institucions públiques–, si la ciutadania tingués dubtes respecte a la nostra capacitat com a institucions públiques per garantir la seguretat i els drets dels ciutadans, la nostra legitimitat entraria en crisi.

Per tant, creiem que s'han produït uns fets en els quals nosaltres, en el sentit ampli, impulsors de projectes d'interès públic, tenim una responsabilitat. I volem manifestar i defensar, al mateix temps, la necessitat i la vigència d'aquests projectes públics: la perllongació de la línia 5, de la línia 3, de la línia 9, de l'estació de la Sagrera, del tren d'alta velocitat i de totes aquelles infraestructures ferroviàries que el nostre país necessita. Volem que els recursos públics que ara cal destinar a la millora de la seguretat no perjudiquin aquestes infraestructures, que són necessàries. Volem que l'increment d'aquests recursos no disminueixi les infraestructures. Però sobretot volem, i estem segurs que compartim criteri amb vostè, que no passi a la inversa, que per fer les infraestructures es dediquin menys recursos a la seguretat. Només la tenacitat per donar resposta a les famílies i la convicció que s'assumiran i es corregiran els errors que s'hagin pogut produir ens retornaran la confiança de la ciutadania.

Per això creiem que cal actuar en tres eixos. El primer, el més important, el més urgent, el que avui a la gent li preocupa: reparar els perjudicis causats, atendre les persones. El segon: recuperar la confiança. I el tercer, i vindrà més tard i potser ara no toca parlar-ne però vindrà més tard: compensar aquells perjudicis causats, no reparables, amb projectes de futur que corregeixin un greuge històric d'un barri com el del Carmel, edificat en un moment que es feien cases damunt de rieres i que es consolidaven terrenys damunt de

runa. La importància d'aquests tres eixos està clarament jerarquitzada: primer, les persones; segon, recuperar la confiança, després, projectes de futur.

Reparar els perjudicis causats o, si vol vostè, l'actuació postcrisi. Miri, voli parlar-ne una mica, volia esmentar alguns punts, potser alguns que vostè ja ha fet no cal, perquè ho ha fet amb detall i molt bé; afegir-hi algun aspecte, per exemple els danys de lucre cessant de determinats comerciants, que potser no recordo haver-ho sentit en la seva exposició i és necessari que hi hagi un compromís ferm del Govern en aquest sentit. L'atenció legal, que sí que l'ha esmentat, però en un aspecte concret, per exemple gestió i defensa davant de les companyies d'assegurances dels veïns; és interessant que el Govern estigui al costat dels veïns també en aquest aspecte.

Però volia dir, sobretot, dues coses, sense entrar en el detall. Fem una valoració molt positiva de la voluntat política demostrada, tant per l'Ajuntament com pel Govern de la Generalitat en la gestió de la crisi, a no escatimar recursos, a bolcar-s'hi al cent per cent. Crec que és innegable. Es podrà parlar d'errors –i jo avui pensava que des de l'oposició ens n'explicarien algun–, es podrà parlar d'errors, perquè evidentment, amb 1.057 persones fora de casa, amb milers de persones del barri afectades indirectament, amb un miler de treballadors públics treballant allà una pila d'hores, amb una situació de pressió, amb uns perjudicis evidents i, per tant, una situació de nervis i tensió, és lògic que hi hagi moltes petites situacions en què pugui haver-hi petits errors. Però, de fet, no cal que defensi més aquest punt perquè quan hem sentit l'exposició del primer Grup de l'oposició només ens han atacat en un lloc en concret; la resta era declaracions, comentaris sobre les declaracions i comentaris d'aquest estil. Sòlid, sòlid, només hi havia una cosa: carrer Sigüenza, 49. és veritat, va ser un error –és veritat. Però ubiquem el tamany de les coses: davant d'un desallotjament de vuitanta-quatre edificis hi ha hagut un error en un; és veritat.

Senyor conseller, li vull fer arribar, del nostre Grup, que considerem que la gestió de la crisi del Govern ha estat adequada, ha estat encertada i sobretot ha demostrat clarament amb fets una voluntat política ferma de suport als ciutadans.

La segona qüestió, que no és tan important com la primera, que és menys important i que correriem el risc, els partits polítics, de donar-li més importància, perquè ens afecta més a nosaltres, és recuperar la confiança, és fer que els ciutadans tinguin plena credibilitat en les seves institucions quan fan obra pública o quan obren...

...servei del conjunt de la ciutadania. Per tant, cal que la informació sigui segura i veraç. Agraïm la velocitat amb què avui vostè ha comparegut al Parlament de Catalunya i el detall de dades amb què ha entrat, certament no hi havia gaire precedents al respecte, almenys en etapes anteriors. Ara bé, no ens precipitem tampoc i donem informació que estiguem completament convençuts de la seva seguretat i de la seva veracitat.

En moments de crisi, calen certeses. Quan la casa se't belluga, necessites un punt fix de referència. Per tant, el Govern ha de donar informació segura i veraç, però també, al mateix temps, tota la informació, tota la informació que afecti l'esfondrament del túnel de maniobres del Carmel. Avui ens n'ha avançat una bona part. Ha anunciat una segona compareixença, que, veient el to de la primera, també creiem, o almenys esperem o tenim confiança, que completi aquesta informació. Perquè cal saber qui, quan i per què es decideix la ubicació del túnel de maniobres al Carmel canviant un projecte original. Volem saber si és una decisió prudent. Una part d'aquesta pregunta la tenim resposta, però caldria valorar si és una decisió prudent.

Cal saber, i cal tenir documentació al respecte, si aquest canvi del projecte original compleix tots els procediments preceptius d'informació pública, etcètera. I en particular, si s'encarreguen tots els estudis necessaris per fer aquest canvi d'ubicació. Cal saber i explicar molt bé per quin motiu es fa servir un mètode constructiu que ara es desestima. És més, vostè mateix ha dit avui que es podia haver evitat aquest esfondrament possiblement. Doncs cal saber per què no va ser així i qui havia d'haver pres les decisions oportunes perquè s'evités i no ho va fer. Cal saber-ho, si no, no recuperarem la confiança dels ciutadans.

Cal saber i explicar molt bé, a més a més dels estudis en fase de projecte, quins estudis s'han fet durant l'execució de l'obra, quines mesures es prenen, si les empreses contractades complien les condicions de seguretat que estipulaven els projectes, i quines mesures de control al respecte hi tenia el seu Departament. Cal saber i aclarir molt bé amb quins estudis geològics es comptava i quina participació va haver-hi de professionals d'aquesta disciplina. Avui ha respost part d'aquesta pregunta, és clar, però específicament en el túnel de maniobres, també caldria veure quines cates s'han fet, específicament en el túnel de maniobres, quins estudis geològics, específicament en el túnel de maniobres. Sabem –i ens ho ha explicat avui– que en el túnel principal sí que hi havia estudis, sí que hi havia un nombre de cates important. Les dades reals que es van prendre durant l'execució, també són un element que cal saber si es contrastaven amb les dades previstes en els projectes o no.

Per acabar, demanem aquesta informació, la demanem tota. Volem que es doni quan es tinguin garanties i seguretat que és informació segura i veraç al cent per cent, perquè necessitem recuperar la confiança dels ciutadans. S'han comès errors, es poden cometre errors a la vida, però el més greu seria negar-los, no assumir-los, tapar-los, i també el més greu seria no aprendre d'aquests errors. Hauríem d'extreure lliçons d'aquests fets per millorar la qualitat i el control independent i fiable de l'obra pública que es fa al nostre país.

Gràcies, senyor president, senyor conseller.

El president

Moltes gràcies, senyor Amorós. Té ara la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, l'il·lustre senyor Josep Llobet.

El Sr. Llobet Navarro

Gràcies, president. En primer lloc, agrair la presència dels diferents consellers en aquesta compareixença, i també dels diferents directius de la Conselleria. També en primer lloc i més important és mostrar, del nostre Grup, la solidaritat envers els afectats, aquestes mil cinquanta-quatre persones que s'han dit, algunes d'elles definitivament desproveïdes del seu habitatge, i altres que no han pogut accedir durant aquests dies a l'habitatge, i també de les diferents activitats econòmiques que hi han a la zona, no només al Carmel, sinó al voltant, amb més de cinquanta-vuit comerços afectats. També volem fer un reconeixement explícit als treballadors i treballadores de l'Ajuntament i dels diferents departaments de la Generalitat, per la seva tasca. I també als cossos i forces de seguretat, per la tasca que han fet aquests dies al Carmel.

Ja li dic d'entrada, honorable conseller, que nosaltres no demanarem avui dimissions en la seva àrea, sinó que el que li demanem és més informació. Dit això, honorable conseller, esperem que abans que acabi aquesta setmana, vostè ens digui qui cessarà. Perquè si no ho fa, potser llavors li demanem la seva dimissió.

Però en un àmbit que no és directament de la seva competència, sí demanem una dimissió, la del secretari de Comunicació del Govern, el senyor Marín, per la política informativa, millor dit, la política de desinformació i de censura, d'obstacles als mitjans de comunicació que és de manual, de manual de manca de transparència i de manual de presa de pèl a tots els afectats, i sobretot a la ciutadania en general.

Tornant a la seva exposició, honorable conseller, em sembla correcte, a més és del tot lògic, només faltaria, que un altre dia no ens vingués a informar de les conclusions de

l'expedient informatiu obert a la Conselleria. Però el nostre Grup creu que mentrestant és necessari, és més, li exigim que es constitueixi una comissió d'investigació, i a més ens agradaria, diria molt al seu favor, que fos vostè mateix el primer a impulsar-la. Tothom té dret a saber el que ha passat. Els veïns tenen dret que els escoltin, i escoltar-los en seu parlamentària. Per això és inexcusable la creació d'aquesta Comissió.

En primer lloc, honorable conseller, li voldria fer tres qüestions prèvies, per a nosaltres fonamentals, independentment que després, posteriorment, si tinc temps, n'hi faci més.

Primera. En quins informes tècnics es van basar per a dir als veïns que podien tornar a casa seva i a l'endemà havien de sortir? Ja li adveteixo, ja li dic, honorable conseller, que a l'empara de l'article 13 del Reglament, hem demanat veure aquests informes o certificats, a més d'altres qüestions. I també li avanço que ens reservem la possibilitat d'emprendre les accions legals pertinents contra els tècnics que varen fer els certificats esmentats.

Segon. Ens alegra molt que vostè ara digui que el primer són els veïns i el seu real·lotjament, i després les decisions en forma de dimissions. Que jo sàpiga ja s'ha dit que els veïns va per llarg que tornin a casa seva. Què vol dir? Que fins llavors no hi haurà responsabilitats? Ara vostè es preocupa dels veïns? I quan es queixaven? Després li faré un reguitzell del que deien i del que no han fet vostès. Vostè creu que la preocupació que ara tenen els veïns és que els tornin a donar uns certificats que han sigut paper mullat? Ara, vostès anuncien una inversió de 238 milions d'euros al Carmel i als barris de l'entorn. D'on sortiran? O seran com els certificats? Hem de tenir en compte que Brussel·les ja ha dit avui que hauran de sortir d'uns altres projectes de Catalunya, que no hi hauran més diners. D'on pensen retallar? Ens ho pot dir ja? Si el president de la Generalitat ja ha promès, és perquè ho deu saber. O és que el president de la Generalitat ha tingut una nova ocurrència?

I tercer. Per què es va decidir el canvi d'ubicació del túnel? No li pregunto tant, en aquests moments, en base a quins informes, sinó que li pregunto per què es va prendre la decisió política de no fer-lo al lloc inicialment previst. Aquesta obra, honorable conseller, no és només responsabilitat del seu Govern, també va prendre decisions el Govern anterior. Vostè va avalar decisions de tècnics i informes dels tècnics, però molts d'ells fets per l'anterior Govern. Per això també li exigim la comissió d'investigació. I aquí no només es tracta de saber qui va signar o no el projecte, el que es tracta de saber és per què es va canviar, si es va fer amb el pressupost correcte, i més encara després de les informacions que vostè ha donat a la compareixença.

Per tant, falten moltes coses per saber. Hem d'investigar moltes coses, amb un sol objectiu, honorable conseller, evitar que això torni a passar. No volem una comissió d'investigació per atacar-nos uns als altres, sinó per evitar una nova crisi.

Dit això, que assenyalava els eixos fonamentals de la meua intervenció, entraria en una sèrie de punts més concrets envers tres estadis diferenciats: Fins al dia 25, l'etapa anterior al primer esllavissament; la gestió de la crisi, que ha estat molt criticada i després n'enraonaré, i el futur –què ens depara el futur amb les noves infraestructures que es faran al nostre territori.

Evidentment, avui, vostè ens ha fet una extensa dissertació de tot allò que més o menys coneixem –més o menys coneixem per les diferents declaracions que vostès han fet o per les diferents decisions que vostès han pres durant aquest temps. Evidentment, esperem que sigui més aviat que tard la nova compareixença perquè ens informi d'aquest expedient que està fent la Conselleria, per saber per què ha passat –que és el que realment la gent demana–, i quina responsabilitat, a més a més de les que ja li demanem, prendrà la Conselleria, si hi han responsabilitats, a més a més de les que ja demanem. Però encara i així no ho ha dit, i a la millor això es podria haver aclarit d'una forma més clara quan enraonava dels expedients, de la tramitació administrativa. Qui decideix i per què decideix el canvi d'Horta al Carmel. Per què en el lloc més difícil?

El propi PDI, quan s'aprova l'any 2002, ja diu que el túnel serà profund i transcorrerà per litologies canviants, passant per pissarres, calcàries, granit i saulons. I diu: «el que fa a la cua de maniobres, per motius econòmics, de facilitat constructiva i de simetria de la línia, es construeix una cua a l'estació d'Horta.» Això ho diu el propi PDI. A més, tenim els antecedents, que no s'han citat, del túnel de la Rovira. I a més a més, després conegut per diferents geòlegs que han fet una sèrie d'intervencions els dies posteriors, com el fundador del Col·legi de Geòlegs, que ha dit clarament que alguna cosa havia de passar, era previsible que alguna cosa passés.

Per tant, per què es planifica aquest canvi?, i qui ho planifica? Jo crec que és una cosa que hauríem d'esbrinar, i la Comissió podria servir perfectament per esbrinar aquestes responsabilitats.

Per què no es va posar a exposició pública el canvi del traçat? Val a dir que se'ns ha dit o s'ha comentat que, en no sobrepassar el 20 per cent del cost total de l'obra, no era necessari posar a informació pública la nova ubicació del túnel de maniobres d'Horta al Carmel. Però és evident que els ciutadans sí tenien dret a saber-ho i no se'ls va informar per part de l'Ajuntament, ni de la Conselleria.

Es va informar també a l'ATM d'aquest canvi? També ens agradaria saber-ho.

I després, encara que sigui una mera reforma del traçat, i així es pugui saber envers la documentació que nosaltres demanem que ens porti, o en la comissió es podria saber, es va comunicar als propietaris afectats del Carmel l'afecció de domini públic del seu subsòl? Hem de tenir en compte que es crea una servitud en el seu subsòl. Es va comunicar a cada un d'ells, com a propietaris, que s'afectava el subsòl i, per tant, no podien construir, per exemple, pàrquings al seu subsòl?

Quart. Si el canvi d'ubicació va comportar nous estudis, a més es va tenir en compte només aquells estudis geològics que es van fer quan l'estudi inicial del Carmel o del túnel de maniobres? Per què no es van visar els nous estudis que havien fet aquests geòlegs de les empreses? Perquè al Col·legi de Geòlegs diuen que no hi ha hagut cap visat més –això ho diu, en declaracions a la premsa, el Col·legi de Geòlegs– d'estudis geològics, des de l'any 2001, quan va fer l'estudi el Col·legi de Geòlegs. Per què no es van visar? Pregunto. Li preguntem. Contesti després vostè.

Quan es van produir, l'any 2004, gener, les primeres voladures, honorable conseller, ja hi van haver queixes dels ciutadans. I vostè, ha passat de resquitllada, abans, una cosa molt important. Es van atendre o no? Escolti, el dia 23 de gener, en un diari de Barcelona ja surt: «Els danys col·laterals de la línia 5. Una floristeria del Carmel ha vist com s'enfonsava part de les terres de les obres per culpa de les obres de la línia 5.» Contestació? Es va contactar amb els veïns? El 21 d'abril, un regidor de l'Ajuntament de Barcelona portaveu del Grup Popular, envers aquesta problemàtica, tres mesos després d'haver esdevingut el fet, i veient que no hi havia cap tipus de contestació, fa una pregunta: «Ha rebut l'Ajuntament de Barcelona alguna queixa # sobre aquesta problemàtica? Què pensen fer?» Això el dia 21 d'abril.

Però a més a més, honorable conseller, el mes de gener, quan ja eren flagrants les esquerdes que hi havien, i moltes queixes dels veïns –que després li citaré un reguitzell de queixes que han fet ciutadans en els mitjans de comunicació, quan han pogut fer-ho–, veiem que el Grup Popular, a proposta del Grup de l'Ajuntament de Barcelona, fa una sèrie de preguntes el dia 18, entrades el dia 19, en les quals diem clarament el següent: «Té coneixement, el Govern de la Generalitat, que les obres de la línia del metro, al barri del Carmel de Barcelona, estan provocant desperfectes a diversos edificis propers? Quines mesures pensa adoptar el Govern per evitar que es produeixin danys als edificis propers de la nova línia del metro? Han avaluat els tècnics de la Generalitat els desperfectes que s'estan produint als edificis? Com té previst el Govern solucionar aquests desperfectes?» A data d'avui, no tenim coneixement d'això.

Però és que, a més, el que més ens sorprèn és la seva contestació en la seva exposició, quan ha dit que creu que, efectivament, una pregunta que jo li anava a fer, després de tot això, si s'haguessin pres mesures, s'hagués pogut evitar? Vostè ha dit que sí. En la seva intervenció ha dit: «Crec que amb les dades que tenim, podem avançar que es podia haver evitat.» Honorable conseller, després de dir això, és inevitable fer una comissió, crear una comissió d'investigació. Els ciutadans han de saber clarament què ha passat. Els hem d'escoltar i tenen dret a escoltar-nos, a veure els informes, per tant... I vostè ho ha dit. Jo li anava a fer aquesta pregunta, vostè s'ha avançat i l'ha contestat. Realment una contestació preocupant.

Envers la segona fase, la situació actual, la gestió de la crisi. Aquí també permeti'm que sigui una mica dur. I en primer lloc, fent referència a una intervenció, abans, d'Esquerra Republicana. Efectivament, clar que hem de mirar pels comerciants. Algú ha vist alguna...

Fitxer 14

... l'acció del nostre conseller de Comerç, Consum i Turisme? Alguna? Jo no l'he vist pas? De preocupació envers els comerciants? Què farà la Generalitat? O va ser ahir, la primera reunió que hi va haver amb els comerciants, directament, per veure què els podem fer o en què podem ajudar els comerciants? Jo no he vist cap declaració de l'honorable conseller, tan habitual en ell, que fa moltes declaracions..., aquí, a on afecta, precisament... Establiments petits, de trama urbana, el que tant li preocupa a l'honorable conseller, no han escoltat cap proposta de l'honorable conseller. Jo crec que això..., se n'ha de fer esment.

Reconeixent la seva voluntat de [#] del Govern..., efectivament, s'han fet coses. El problema és que..., la percepció és que s'han fet malament. La gestió de la crisi, tan per part del Govern com de l'Ajuntament de Barcelona ha estat nefasta, permeti'm que li ho digui. Hi ha hagut descoordinació, improvisació, desinformació en les dates inicials, i sobretot han mostrat la seva ineficàcia i la seva incapacitat per gestionar una situació tan greu com la del Carmel, que ha provocat que en l'actualitat existeixi un nivell de desconfiança per part dels afectats envers l'Administració. Una situació límit. Si no, recordi la manifestació del passat diumenge.

Honorable conseller, pitjor no es podia haver gestionat. Primer es crea un gabinet de crisi sense un responsable o un coordinador. Greu error, del president o del conseller en cap. Per què tenim la figura del conseller en cap? Per coordinar una sèrie de departaments i el mateix Ajuntament. Qui coordina? Vostè, com a portaveu..., o el mateix rang que els

consellers? On és el conseller en cap, on és el president de la Generalitat, a part de les dues visites que ha fet..., i dir les coses que ha dit?

A més, el nivell de contradiccions i desinformació en els efectes ha fet que el que hauria d'haver estat una gestió eficaç que, per tant, s'hagués capgirat d'una situació de preocupació, irritació i desconfiança envers la Generalitat i l'Ajuntament a una situació de normalitat i de recuperació de la confiança envers els tècnics i polítics, això, en comptes de ser així, passa completament al contrari i actualment els ciutadans afectats es manifesten indignats, per mostrar clarament el seu rebuig envers l'actuació del Govern i de l'Ajuntament. I això, honorable conseller, és una mostra del tot objectiva i és la prova evident de la ineficàcia del Govern en la gestió de la crisi. Aquí no val a dir que l'oposició fem demagògia. El que jo faig és traslladar sentiments dels afectats, que és el que val en aquests moments.

I si enraonem de descoordinació, i si tenim temps, permeti'm que segueixi... Dos minuts? Hi han contradiccions..., vostès hi ha fet esment, a moltes d'elles. El dia 25, un portaveu de la Conselleria: «No afecta la superfície ni els fonaments, ni l'estructura, ni l'edifici de la zona.» El dia 26, el gerent de GISA: «Cap problema.» El dia 27, esfondrament. Nadal –declaracions de vostè–: «Potser s'haurien d'haver fet el doble de prospeccions.» Declaracions seves. Dia 30, diumenge. Senyor Nadal, amb el gabinet de crisi sense cap de crisi. Pla de retorn, dimecres vint-i-tres edificis, s'acorden els certificats –paper mullat. «No hi ha efectes –declaracions seves– col·laterals en l'enfonsament, que avui està controlat...» –declaracions seves, dia 30– «...que avui està controlat i s'apuntalarà el bloc». Dia 31, següent, s'atura l'apuntament. I ja hi han veïns que ja es neguen a tornar, perquè com s'havien queixat manifestament, moltes vegades, que allò era perillós, ja ells intuïen que alguna cosa podia passar. El senyor Nel·lo, a més, aquell dia, diu, en unes declaracions que surten [#] a la premsa, que hi ha d'haver responsabilitats. I el dia 3 de febrer, dijous, nou esvoranc, i es força el desallotjament de vint persones que havien tornat a casa. I a més a més, el president de la Generalitat fa unes declaracions en seu parlamentària dient que igualment s'havien d'haver fet més estudis, o l'estudi era incomplet. I a més a més, el dia 3, vostè, senyor Nadal, valora el sistema constructiu com el més adient, l'austriac. No té cap dubte sobre el taponament del túnel. I el dia següent –el dia següent– diu que no s'utilitzarà mai més el mètode austriac a Catalunya. Publicacions de la premsa.

Això, doncs, el que fa, entre altres coses..., que els ciutadans ara mateix tinguin un alt grau de desconfiança envers el Govern, honorable conseller. I és evident. Escolti, això, torno a repetir-ho, perdoni, no és subjectiu, és objectiu.

I per finalitzar, mig minut. El tercer estadi que ens preocupa: el futur, el futur. Ens trobem amb una situació que no només els afectats són els veïns del Carmel, sinó tota l'àrea metropolitana, tota la ciutat de Barcelona i gran part de Catalunya. Vostès, en deu dies, han generat una situació de desconfiança envers aquelles obres importants que es faran al nostre territori: línia 9, línia 2, línia 12... Jo que sóc regidor d'una població, ja ens mostren la seva preocupació per quan hi arribi la línia 12 del metro. Ja és..., imagini's! Suposant que arribi, no?

I ara què? Quins certificats donaran? Què faran? Com convenceran els ciutadans perquè tinguin tranquil·litat, amb aquelles obres que vénen després? Jo crec que hi ha moltes preguntes per contestar i moltes assumpcions de responsabilitat per prendre.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Llobet. Finalment, per cloure aquest torn de portaveus, té la paraula a continuació, en nom d'Iniciativa per Catalunya Verds, l'il·lustre senyor Joan Boada.

El Sr. Boada i Masoliver

Gràcies, senyor president. Bé, abans de començar, el que sí que voldriem mostrar en nom del meu Grup Parlamentari, la solidaritat cap a les persones del Carmel, no només les afectades –i principalment les afectades–, sinó també a tot el barri, perquè allò és un barri, que hi ha unes relacions personals entre les persones, doncs, que superen aquell àmbit d'afectació de la zona de col·lapse. I per això, per nosaltres és molt important poder estar a prop d'ells, davant la situació que pateixen en aquest moment.

I en segon lloc, l'agraïment, també, a totes les persones que han treballat nit i dia durant tots aquests dies, tant des de l'Ajuntament de Barcelona com del Govern de la Generalitat, doncs, que han fet una tasca importantíssima i que em sembla que ha ajudat també que les persones poguessin estar més acompanyades davant aquella situació que han patit.

Dit això, la meva intervenció la voldria estructurar en tres punts. Un seria per què s'ha produït l'accident, com s'ha gestionat la crisi i les conclusions finals, no? Vull parlar del perquè s'ha produït l'accident. Vostè, senyor Nadal, ja ho ha dit, que necessitem molta més informació, i esperem, evidentment, la següent compareixença que ens pugui fer, per donar-nos més informació, i sobretot conclusions més clares, que vostè ja ha dit que no les tenia i que..., no hi ha cap tipus de problemes..., esperar quinze dies o tres setmanes per tenir-la. Precisament vull començar per aquí perquè el Grup de Convergència i Unió

semblava que no li interessava massa aquest tema, més que res perquè semblava que no volia compartir responsabilitats que són compartides en tot aquest procés de la construcció d'aquesta xarxa de metro, no? Però bé, cada u amb la seva responsabilitat.

El que sí que..., jo coincideixo amb vostè, potser de diferent manera, que hi ha hagut una manca de mesures de prevenció. Hi havia d'haver més mesures de prevenció a l'hora d'executar aquesta obra, que no s'esperaven, però que ara, a posteriori, sí que es veu que potser n'hi havia d'haver [#] algunes més, i hauríem de saber d'on prové el fet que no n'hi haguessin més de les que eren necessàries, per encara estar més segur, no? Haurem de buscar on és aquesta responsabilitat d'aquestes decisions, que vostè ja ha dit que té oberta, amb expedient informatiu, una investigació..., que d'aquí a uns quants dies ens podrà resoldre.

Queden moltes incògnites..., però que posen en crisi, totes aquestes incògnites, les formes d'execució i contractació de l'obra pública, i en concret de GISA. Vostè ja ho ha dit, també. Formes que vénen del passat. N'arrosseguem molts, de vicis del passat, de l'anterior Govern, però que no s'han canviat, encara, no? Vostè n'ha dit unes quantes: pèrdua de control de la direcció d'obra, concentració d'obra pública en poques mans... Vicis d'una manera de governar, que calia, potser..., posar-hi solució. Compartim els canvis que vostè ha posat sobre la taula, que pensa endegar d'una manera immediata. Els compartim fil per randa, tots ells, amb relació a l'obra pública i a GISA –i a GISA, també–, en concret. Ens sembla que aquest..., és un avenç i és una actitud valenta per part de vostè, de venir-ho a explicar aquí, que aquests seran elements, també en les seves conclusions, que nosaltres compartim. Però deixem clar, des del nostre punt de vista, d'on provenen algunes d'aquestes responsabilitats.

Amb relació a la gestió de la crisi, des del nostre punt de vista, aquesta gestió d'emergència ha estat eficient. Ha estat eficient per part de l'Ajuntament i per part del Govern de la Generalitat, de les conselleries de Política Territorial, Medi Ambient i Habitatge, Interior, etcètera. És veritat que a partir del segon esvoranc es crea una crisi de credibilitat i confiança. Jo també ho reconec, que hi ha hagut una crisi de credibilitat a partir del segon esvoranc. També ho deia el senyor Rull, ho deia el senyor Nadal, ho diu quasi tothom. Perquè és veritat. Davant aquella situació inevitable, de difícil predicció..., què podia haver passat, perquè els informes d'estructura tots eren positius, els del subsòl també. Però evidentment, aquí hi ha una situació imprevisible, que ja ho és el primer, continua el segon..., que provoca aquella situació.

Però el que és més important..., quina reacció hi ha davant aquell segon esvoranc? Jo crec que aquí..., és una reacció, des del nostre punt de vista, positiva. Que podria ser

millorable, evidentment. Però jo voldria veure... Ho dic perquè si fem... No voldria tornar a repetir-ho, però..., 1.057 persones allotjades en diferents hotels d'una manera immediata, totalment ateses, amb informació diària, amb representants municipals, que en tenen a cada un dels hotels, que els donen la informació i els solucionen petits, eh? –jo ho he presenciat, ahir mateix, visitant el barri–, petites necessitats que tenien persones que treien mobles o..., que els els solucionaven des de la Regidoria d'aquell districte, sense cap tipus de problema..., que són ateses pel personal de l'Ajuntament i de la Generalitat. Assemblees informatives diàries... El senyor Rull, em sembla que deia que havia assistit a una ahir. 34 famílies que estaven a la zona de col·lapse, totalment real·lotjades. El secretari d'Habitatge ja ha parlat amb 27 d'elles i amb els seus advocats per tal de definir aquelles tres propostes que deia el senyor Nadal, que explicava: «...més eficiència, més rapidesa, davant d'aquelles persones que tenen més angoixa»... Em sembla que és bastant difícil – em sembla que és bastant difícil–..., jo crec que també hauriem d'explicar-ho...

El tema educatiu, totalment solucionat, al cap de dos o tres dies, i amb informes positius de les persones tal com estan ara, tant al CEIP com a la privada, doncs, del col·legi de Santa Teresa. Estan bé i tranquils en aquella zona..., i jo..., dóna la sensació, doncs, de normalitat. Assistència lletrada gratuïta... L'acord de Govern que es va fer aquesta setmana, amb una partida oberta per fer front a aquelles coses més concretes que necessiten la gent, siguin les indemnitzacions, les dietes, el pagament dels rebuts d'aigua, llum, gas, les hipoteques..., totes aquestes qüestions, aquests diners, primer avançats, com deia el senyor Nadal, per l'Ajuntament, i ara que hi farà front, evidentment, el Govern de la Generalitat. D'una manera immediata, no han passat no deu dies. I no voldria fer cap comparació amb el pagament d'indemnitzacions dels incendis que va haver-hi a les comarques centrals, que varen tardar dos o tres anys a cobrar. No vull fer-ho, però ho dic de pas, deixi-m'ho dir, perquè quedi..., tranquil·litat, no?

O sigui, jo crec que el que s'ha d'explicar és..., el que s'ha de demostrar i el que ha de fer el Govern és aquesta sensació de tranquil·litat, de seguretat, de confiança, que s'ha de recuperar. Jo ho reconec. S'ha de recuperar. S'havia trencat a partir del segon dallò i s'està recuperant des del nostre punt de vista, i evidentment emplaço el Govern que encara faci més accions per tal, doncs, també, de continuar aquesta recuperació.

Conclusions. La primera prioritat, des del nostre punt de vista, que ha de tenir el Govern, és tornar la confiança a les persones del Carmel. Atendre les seves necessitats més quotidianes, més petites. Allò que sembla una «tonteria» és el que dóna més tranquil·litat i rel que dóna més confiança a les persones. I s'ho passen entre elles, i ho comparteixen. I aquesta és..., el que hauria de tenir aquesta primera prioritats. Estar al seu costat, ser

sensibles amb els seus problemes i molt propers a les persones afectades. I sobretot, també, amb el tema dels reallotjaments, de les indemnitzacions, totes aquestes qüestions. Això sembla una «tonteria», però em sembla que és un element importantíssim i em consta que s'està fent. És possible que encara hi hagi queixes. Sempre hi haurà queixes, sempre hi haurà queixes. Però l'important és que aquestes queixes es puguin solucionar..., i que en puguin generar d'altres, és igual. Però almenys que hi hagi les persones... Si no és així, nosaltres serem dels primers de, evidentment, denunciar aquesta situació i demanar, doncs, que es canviï d'actitud. Per ara no existeix aquesta situació.

Segona prioritat, actuacions més generals en el barri. Se n'hauran de fer. La primera és aquesta, les més properes: els reallotjaments, el que deia jo en aquests moments. Però aquestes actuacions que s'han de fer, més generals, de tipus social, de tipus urbanístic, en el barri, han de ser adequades i dimensionades amb relació a les necessitats dels barris de tot el país, de tot Catalunya. No podem caure en la temptació d'abocar grans quantitats de diners públics com si fos un nou gran projecte d'una Barcelona que es vol fer a batzegades. Aquesta no seria la nostra proposta. Des del nostre punt de vista, la ciutadania no està conforme amb les polítiques de grans projectes, sinó que demanda un dia a dia més proper a les seves necessitats. Hauríem de fugir, doncs, d'obres o de respostes espectaculars, i hauríem de ser conscients que hi ha molts barris a Catalunya amb problemes greus d'infraestructures, amb problemes greus de serveis, amb problemes greus de sanejament, que podrien semblar, almenys en l'anterior etapa..., varen estar oblidats i que mereixen un tractament que vagi millorant la seva situació, que vagi millorant també, aquests espais. Des d'un punt de vista d'una política més micro, d'una política més propera, d'una política menys espectacular. Em consta..., l'acord del Govern anava en aquest sentit, ahir, no pas potser altres propostes que vénen d'altres administracions.

I en definitiva, i la tercera conclusió que nosaltres volíem posar sobre la taula, seria que cal canvis en la gestió de l'obra pública. Vostè ja ho ha anunciat. Nosaltres estarem amatents a les seves propostes. Si cal, evidentment, també col·laborarem a fer propostes en aquest sentit, perquè en tenim, per tal de canviar la contractació, els sistemes de contractació, els sistemes de subhasta pública. I sobretot –també ho ha dit i a mi em sembla molt important–, poder generar la confiança en les obres que signifiquin la construcció de túnels, no només de Barcelona, sinó de tot Catalunya. Que també n'hi ha moltes de proposades..., i és veritat que ha generat una certa desconfiança. És veritat, i no només, ho repeteixo, a Barcelona, sinó també teníem a Girona alguna decisió en aquest sentit.

I acabo. En definitiva, senyor conseller. Nosaltres esperarem la seva propera compareixença, d'aquí a dues o tres setmanes, quan ho cregui convenient. Esperarem els resultats de les seves investigacions,

Fitxer 15

...estant, nosaltres, des del nostre Grup Parlamentari demanem al Govern de la Generalitat prudència en les seves decisions, transparència, també informativa, decisió ferma en el que decideixi i sensibilitat cap a les persones afectades. I d'aquí dues o tres setmanes en tornarem a parlar en seu parlamentària i tornarem a treure conclusions potser més definitives.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Boada.

Fitxer 15

El conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Moltes gràcies, senyor president, i moltes gràcies a tots els portaveus de tots els grups parlamentaris per les seves intervencions, pel to, pel seu contingut, per la voluntat d'extremar entre tots totes les mesures que ens ajudin a aclarir els fets i que ens ajudin a donar en aquesta emergència una gestió al més acurada possible, sempre, i com tots han dit, tenint en el cap per davant de tot l'interès principal dels ciutadans i ciutadanes del Carmel.

Sobre això, naturalment, he vist en algunes intervencions, principalment les del Partit Popular i de Convergència i Unió, una concentració excessiva, i jo crec que errònia, en el que ells anomenen una gestió dolenta i descoordinada de la crisi. Bé, ho haurem d'analitzar, però pensin el següent. Des del primer dia, dos vegades al dia, amb una sistemàtica absoluta, amb una coordinació inicial des de Política Territorial i Obres Públiques com no podia ser d'una altra manera, i amb una coordinació posterior del conseller en cap quan s'ha tractat de coordinar les tres subcomissions, com no podria ser d'una altra manera el seguiment que s'ha fet de la crisi i la gestió de la crisi, dia a dia, minut a minut, ha estat extrem. Pot haver tingut errors? D'acord, no ho discutirem, això. Ara, sàpiguen que des de la taula comuna en què es discuteixen i analitzen les qüestions

que afecten directament els problemes de l'obra, taula en què intervenen el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i els seus tècnics; l'Ajuntament de Barcelona i els seus tècnics; GISA i els seus tècnics, la direcció d'obra i la unió temporal d'empreses que fa l'obra amb tots els seus tècnics, que no són necessàriament els de la direcció d'obra, més tots els experts que s'ha cregut necessari cridar a consulta, s'ha fet acta, hi ha hagut un seguiment, crec, acuradíssim i exemplar de la situació, i és evident que si hi ha hagut dades canviants i realitats canviants, les decisions en aquella taula han hagut de ser necessàriament també canviants.

Però vull que quedi molt clara una cosa, que és molt, molt i molt important, perquè és l'única acusació, primer que és una acusació gratuïta, segurament excessiva i frívola i que, a més a més, no es fonamenta en res, absolutament en res, és a dir, que no dona resposta a la veritat, i és que les decisions polítiques hagin anat per davant de les decisions tècniques; ens n'hem guardat bé prou, només faltaria!, perquè si les decisions polítiques haguessin anat per davant –per davant– de les decisions tècniques, hauríem estat assumint unes responsabilitats civils i penals que no ens pertoquen, i que assumeixen els tècnics, fent el que fan, dirigint el que dirigeixen, tenint les pòlisses que tenen i firmant el que firmen també. També en parlarem de seguida, d'això.

Una altra cosa és que quan ha convingut, les decisions polítiques han prevalgut, no han anat per davant, sinó per darrere de les decisions tècniques, han prevalgut i han tingut més pes, per raons clarament polítiques de responsabilitat política. És a dir, si en una taula tècnica, on hi ha tothom que els he dit que hi havia i, a més a més, experts, tots, tots els tècnics, i en disposició de signar-ho, sense forçar res –després parlarem del certificat–, tots asseguren l'estabilitat del terreny, i diuen «no cal que la gent no entri, encara que hi hagi hagut el segon enfonsament, en el perímetre del primer retorn, nosaltres seguim firmant, perquè per al perímetre que hem marcat no hi ha cap risc», diuen i firmen. I, per darrere d'ells, no per davant, els polítics diem «ni parlar-ne! Ni parlar-ne! Només faltaria!», perquè és veritat, tenen raó vostès, en la decisió del retorn hi ha una fractura de la confiança, però jo m'estimo més pagar aquest preu de la fractura de la confiança que córrer cap risc, encara que els tècnics et diguin que no l'estic corrent. Què havíem de fer després del segon despreniment? Continuar fent cas dels tècnics que filmaven i continuar portant la gent a casa seva per dir-los «però si no passa res!»? Què hi afegíem els polítics? Què hi afegia, per exemple, els tècnics i els responsables polítics del Departament d'Interior a l'hora de delimitar les àrees segures del retorn? No només les dades objectives sobre el retorn possible amb relació a la capacitat portant del sòl, sinó una dada tan, tan, tan important, com dir: «Escolti, i si l'edifici que intentem apuntalar s'esfondra mentre aquesta gent ha

tornat a casa seva i està dormint, i a les tres de la matinada sent un barrabum!, que li cau tot el món a sobre, vostès volen assumir això o no»? I vam dir que no. Vam dir que no, tot i que els tècnics ens deien «d'acord, endavant, no passa res».

Per tant, fixin-se bé, quan nosaltres demanem –quan nosaltres demanem– a tres tècnics de la [UTE #], un responsable de [Geocontrol #] i el director de l'obra, si per iniciar allò que ells ens diuen que es pot fer perfectament, estan en disposició de firmar-ho i acreditar-ho, i ens diuen «només faltaria! No tenim cap problema!», doncs volem firmar. I per què ho volem firmar? Perquè en el cas d'una eventualitat aquesta firma, i davant de qüestions legals que es poguessin plantejar, situa les coses en el terreny de la responsabilitat civil o de la penal, d'aquell que ha firmat i que com a tal tècnica, o en tant que representant d'una empresa determinada té les pòlisses que té que responen d'això. No és que calgui jugar amb els aspectes legals i administratius, simplement és que ha de quedar molt clar –molt clar– que si no hi havia aquest certificat –si no hi havia aquest certificat– de cap de les maneres no hi havia retorn.

I també que quedi clar, ara, per al retorn definitiu, com que és veritat que la certificació que fan els tècnics de l'obra pot no tenir la credibilitat suficient, haurem d'extremar les mesures que acreditin en quines condicions la gent pot tornar a casa. Tècnics dels mateixos veïns, tècnics de la mateixa Administració, i naturalment els tècnics que tenen la responsabilitat de l'obra. Però si, no pas perquè no valgués, sinó perquè vam creure que no valia la pena córrer aquella responsabilitat, amb aquell certificat no en vàrem tenir prou, ara, un cop estigui reomplert tot el túnel de formigó, preses les mesures, assegurat que res no es mou, consolidat tot, que a ningú no li quedi cap dubte, absolutament cap dubte, que haurem d'extremar els elements de certificació i garantia, perquè la gent pugui tornar a casa amb tranquil·litat, per una qüestió de confiança, per una qüestió de moral pública i col·lectiva, per una qüestió de simplement donar satisfacció als dubtes raonables de la gent que diuen «escolti, jo necessito poder-me'n fiar, no només per la firma d'una persona, sinó perquè necessito que qui m'ho està dient, que em miri als ulls i que vingui a casa meva a dormir, a l'habitació de costat, si aquest dia està passant això, no? ». I això és fonamental, aquesta és una qüestió clau en el moment de gestionar la crisi per a d'aquí una setmana, o per a d'aquí quinze dies, quan tinguem el túnel totalment reomplert. Però no en tinguin cap dubte –cap dubte– de quin era el sentit del certificat, i sobretot no tinguin cap dubte que al llarg de tot el procés de gestió de la crisi, primer, ha prevalgut el pes dels tècnics i, després, les decisions polítiques, mai desmentint els tècnics, sinó apurant a les condicions han arribat a conclusions, a vegades, més exigents. I aquesta és, em sembla, una qüestió molt important.

Voldria insistir encara en una cosa més, respecte a les presumpcions de descoordinació. Mil cinquanta-set persones desplaçades, és més gent desplaçada i vivint en condicions de provisionalitat no agradable, és més gent que el 80 per cent dels pobles de Catalunya –més gent que el 80 per cent dels pobles de Catalunya–, i es pot haver produït alguna disfunció, pot haver-hi gent no prou satisfeta, pot haver-hi gent que, malgrat tot, cregui que no se l'ha atès prou bé? És clar, que sí, –és clar, que sí–, ara, en l'operatiu que s'ha generat, i per això hi ha un segon estadi de coordinació en què intervé el conseller en cap i el secretari del Govern, des del moment en què, d'una única taula d'operacions per afrontar l'emergència, es passa a quatre. Una que és permanent i transversal, que és la de Seguretat, una altra que és la d'Habitatge, una altra que és la de l'Atenció a les Persones i una altra que és la d'Obra. En el ben entès que, com que tot està absolutament interrelacionat, no tinguin cap mena de dubte que cada dia la síntesi de les subcomissions es refon i posa en comú, en una taula comuna de coordinació per lligar la incidència de l'obra i la informació als veïns amb tot el dispositiu informatiu que d'una forma jo crec que més que exemplar, hem compartir el Govern de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, En graus diversos, circumstàncies diverses i tensions diverses, perquè l'Ajuntament té els seus centres, la seva gent, els seus tècnics, els seus treballadors, els seus operatius i una percepció, que tothom qui hagi tingut responsabilitats municipals coneix amb tot tipus de detall, i és que «alcalde, vull feina!»...

Fitxer 17cpt16

alcalde, vull casa; alcalde,... I potser no toca, però si toca a un veí o veïna del teu municipi, toca encara que no vulguis. Per tant, ens toca a tots. I com que ens toca a tots, hi hem posat el coll tots –hi hem posat el coll tots. I els asseguro, de veritat, que, pel que fa als problemes que vostès apunten de descoordinació, jo voldria fer, primer, un al·legat a favor de com s'ha portat tot plegat, sense exculpar res i demanant totes les disculpes que calguin per allò que no s'hagi fet prou bé, però deixant molt clar que hi ha una única acusació que no es pot fer, que és la de dir: «vostès han tirat pel dret i han fet prevaldre l'interès polític per damunt de les consideracions tècniques a l'hora de decidir el retorn de les persones.

Una altra qüestió al voltant de tot el que vostès plantegen: l'atenció a les persones abans de la crisi. L'atenció a les persones abans de la crisi està documentada tota. El cas extrem que vostè cita com a exemple, i que li va bé, perquè surt als mitjans de comunicació, però que em va bé a mi també perquè, havent sortit com va sortir en els mitjans de

comunicació, va ser tractat d'una forma personalitzada, és justament excepcional, no diré pas que sigui l'excepció que confirma la regla. Però en el cas de la florista, puix que surt com surt a la premsa i passat un mes, jo personalment truco a la florista i li dic: «Ho té tot arreglat? L'han atès bé? Té els problemes resolts?» «Sí, senyor conseller, no tinc cap queixa.» En aquell moment –en aquell moment.

Per tant, el cas extrem que em cita, justament per la seva dimensió mediàtica, doncs, és justament aquell que potser no ens serveix per prendre la temperatura de si sí o si no s'atenia prou i amb prou prestesa les reclamacions de la gent. Per si fos que no –per si fos que no–, tot i que l'ordre és que sí, per si fos que no, he dit –he dit– que l'atenció a les queixes serà avaluada setmanalment per saber quina resposta GISA o la UTE o la direcció d'obra n'han fet, en el benentès que, per exemple, en algun cas del carrer Santuari, [#] no aquí, fetes totes les comprovacions, resulta que no hi ha una relació directa entre l'obra del metro i aquell problema, sinó que és una altra qüestió que afecta el clavegueram. Però s'atenen totes. I deixi'm dir-li: d'acord, s'hauran d'atendre més, fil per randa, una per una.

Ara, de què estem parlant, del seguiment tècnic de les fissures dels edificis d'Isop[#] o Plutó d'octubre de 2003, de les queixes per pols i sorolls d'abril de 2002, de les queixes de setembre del 2004, de les de maig de 2004, de les de juliol de 2004? GISA, des que comença l'obra, instal·la un punt d'informació, un anomenat «pac», i aquest punt d'informació recull, en aquesta i en totes les obres d'una determinada dimensió, totes les queixes. Les recull i en fa un seguiment, i en aquest seguiment, que respon a l'informe que fa el Pla d'atenció ciutadana, del qual es fa càrrec una persona determinada en el Carmel, en el carrer Llobregós, amb un contracte de serveis que comença el 10 de desembre de 2002 i que li contracta la UTE. GISA li diu a la UTE: «Posa un punt d'informació, contracta persones que se'n facin càrrec.» Es contracten les persones que siguin, aquí a Terrassa, en d'altres obres i aquestes persones atenen i responen i segueixen totes les incidències i les transmeten a la direcció d'obres i a GISA perquè siguin ateses. No es fa prou? Ho fan prou bé les persones que estan al cap d'això? També ho avaluarem, naturalment. Aquesta és una qüestió que vostè ha plantejat de la forma que ha plantejat i que jo li dic, doncs, escolti, pel que fa a les queixes anteriors, farem el repàs de totes les que tenim inventariades i de la resposta que s'hi va donar. I, pel que fa a les noves, hem dit: ningú no tornarà a casa seva que no tingui arreglats els desperfectes de casa seva i, segon, setmanalment avaluarem i repassarem, estirant-ho del pac i portant-ho en un àmbit més polític, bé sigui a GISA bé sigui al Departament, per control, quina atenció s'ha donat a les persones. Per què? Per una raó molt elemental, i és que quan un veï es queixa, per alguna cosa es queixa. Aquesta és una màxima que en el món municipal és elemental: quan un veï

es queixa, per alguna cosa es queixa. Quan dos veïns es queixen i per raons contradictòries, pot tenir raó un o l'altre. Quan només se'n queixa un per una cosa concreta, se l'ha d'escoltar, se l'ha d'atendre i s'ha d'argumentar amb ell quina és la raó que l'empara i quina és la raó que podria no emparar.

Crec que amb tot el que porto dient, he abordat força de les qüestions que els diferents grups han plantejat, bé sigui fent una valoració positiva o una valoració negativa, però vull fer encara dos comentaris. El secretari de comunicació farà el que hagi de fer per garantir que hi hagi tota l'accessibilitat a la informació sempre que no es traspassi la frontera d'una zona d'exclusió de caràcter tècnic marcada pels tècnics sota la seva responsabilitat per no entorpir el funcionament ordinari de les obres. I més enllà d'això, naturalment, sí que podem arribar a acordar les formes d'accés a les zones del nucli dur de l'obra si calgués, en la forma que correspongui.

I, pel que fa a les perspectives de futur: la declaració d'àrea de rehabilitació integral i totes les seves expectatives. Pensin sobretot –pensin sobretot– en el que jo els deia en acabar la meva primera compareixença, la meva primera intervenció, és el clima, és la moral, és l'optimisme, és la superació del malson, és la generació d'expectatives de futur per al Carmel. Com? EL Govern i l'Ajuntament han pres acords sòlids: declararà ARI el Carmel. Quants ARI hi ha a Barcelona? Tres. Quants n'hi haurà ara? Quatre. Com serà l'ARI del Carmel? Nou i diferent, perquè serà extraordinari. És a dir, que cap de les ajudes que vagi al Carmel no sigui en detriment de cap de les altres ajudes –de cap de les altres ajudes– que estan en tràmit o en curs, a Tortosa, a Sallent o allà on sigui. Perquè quedi clar: ajuts extraordinaris, vinguin d'on vinguin. En poden venir segur del Plan nacional de la vivienda? Sense cap mena de dubte –sense cap mena de dubte. I en podrien venir de la Unió Europea segons com es gestionin els ajuts per casos d'emergència coneguts que han tingut dotació pressupostària pròpia? Doncs, jo crec també que sí. A la pregunta: Hi ha fons pel que ha passat al Carmel a la Unió Europea? La Unió Europea pot legitimament contestar que no? És clar que no –és clar que no. Ara, hi ha altres fons, hi ha vies de finançament, hi ha programes europeus, hi ha urbans[#] diversos que puguin permetre acollir-se a aquests plans perquè arribin fons europeus cap al Carmel? Només faltaria, és clar que sí, estructurals o no, els que toquin segons l'objectiu i segons la zona d'objectiu que sigui aquesta àrea de la ciutat de Barcelona.

Per tant, crec que sobre això el que ha de quedar molt clar és que l'instrument hi és, els camins hi són, la solucions estan plantejades, anem avançant cap aquí.

Tercera qüestió. El senyor Amorós deia, i jo crec que amb raó, i el senyor Boada també hi ha fet esment i algun altre diputat, crec que el senyor Llobet també hi feia esment, a una

qüestió que és de cabdal importància, que és que no fos cas que, pel trencament de la confiança que ha produït l'esfondrament del Carmel, se'n ressenti un pla d'infraestructures, que és absolutament imprescindible per a l'evolució d'aquest país, en els termes que haguem acordat i d'acord amb les prioritats del Govern, que tria i que hi posa la sostenibilitat ambiental com un criteri fonamental. Però justament, i naturalment no em fa especialment feliç que fos ahir, però justament ahir –justament ahir– el Govern va aprovar dues coses, dues coses molt importants: primer, el Pla econòmic i financer de GISA, 4.618 milions d'euros, 1.500 dels quals de Política Territorial o Obres Públiques, 452 dels quals per a obres de carreteres i la resta per a obres ferroviàries o de metro. Però, a més a més, ahir el Govern va aprovar un dret de superfície per a una comissaria a Barcelona, dins del [#], els diners necessaris per a quaranta-un centres escolars i va aprovar la plurianualitat que justifica i desmenteix al senyor Rull respecte..., perdó, eh?, respecte a les previsions pressupostàries del Pla de barris. És a dir, segona convocatòria més de febrer, plurianualitat aprovada, projecció endavant, a març o abril, tretze barris més com al primer Pla de barris estaran ja adjudicats, de tal manera que haurem fet passes endavant molt importants.

I una darrera qüestió: vostès ens formulen moltes preguntes, amb raó, vostès a aquestes preguntes hi podrien voler trobar elements o atribucions de responsabilitats o vies per fugir d'estudi si calgués. No, no, no, fixin-se bé –fixin-se bé–, jo assumeixo –jo assumeixo– la totalitat

Fitxer 17

...[els] projectes, en l'estat que estiguessin, i amb les adjudicacions que estaven fets, perquè em fio dels tècnics, i perquè faig confiança i expresso lleialtat a la continuïtat institucionals. Per tant, tot el projecte de la Línia 5 és també meu, tot, vingui d'on vingui i això, segurament, a no ser que vostès ho plantegessin en uns altres termes és irrellevant, té la rellevància que té, però és irrellevant, perquè, simplement, a efectes de situar un punt en l'horitzó, no determinant –no determinant–, ni administrativament definitiu, però absolutament –absolutament– predeterminant, absolutament predeterminant, si les obres comencen a finals del 2002 el 18 de desembre del 2002, en l'acta conjunta de seguiment pel que fa a les obres ja es replanteja la cua de maniobra, i el 16 de gener de 1003, la UT N-5 presenta *propuesta de variación del trazado, la cola de maniobras se situará en el Carmel*. Re, i re, i re i després d'això, i re, ja els hi dic, que quedi clar –que quedi clar–, simplement l'endemà mateix de començar l'obra ja es van prenent decisions i modificant projectes que sobre la marxa van predeterminant decisions, i en alguns casos, obres, i què,

perquè les assumeixo, i què, que acaben conduint el projecte modificat del 16 de febrer, sens dubte, però, per tant, la pregunta, qui, i quan, i per què decideix el canvi d'emplaçament, com que no es tracta d'anar a buscar responsabilitats, i menys d'allò de treure'm de sobre les meves i menys de buscar-les en caràcter retrospectiu, la pregunta és només si passa per què passa, i la resposta és el canvi d'ubicació de maniobres, que és objecte de decisions successives que té un tràmit que és el que es correspon a qualsevol modificat de qualsevol tipus d'obra pública amb aquesta dimensió, es pren perquè, tant a Horta com a la Vall d'Hebrón hi havia dificultats superior, i pel que fa a l'operativitat ferroviària de l'estació, aquí sembla un emplaçament millor.

Però, sobre això no en treure res respecte a allò que ha passat, i com que no en traurem res a mi tampoc no m'hi trobaran. És igual, les dades són les que són, no estem sotmetent a ningú en judici d'intencions de res, perquè, entre d'altres coses, una de les coses que havia fet i fer és assumir, justament, amb responsabilitat i emprenent totes les revisions que he anunciat tot allò que ha estat fent fins avui, part del qual em toqui, part del qual no em tocaria, però aquí està.

De tal manera, que per totes aquestes raons, senyor Rull, i acabo, li asseguro que jo no dimitiré –no dimitiré–, li asseguro que jo no dimitiré. Ara bé, i he dit tot el que he dit, vostès poden demanar el que vulguin, a mi em nomena el molt honorable president de la Generalitat, igual com em nomena em pot cessar, jo no veig raons, ni crec que hi hagi causa, ni responsabilitat política, la demani qui la demani, i la demani vostè, per dimitir. Ara, naturalment, des del dia que em nomena, el president de la Generalitat té tot el dret de cessar-me.

Fitxer 17

El president

Moltes gràcies, conseller. A títol merament informatiu a tots els membres de la Comissió i al nombrós públic que ens acompanya, he de fer avinent que d'acord amb el Reglament, hem exhaurit el termini màxim previst per la durada d'aquesta sessió. En qualsevol cas, jo crec que hi ha... el tema que tenim sobre la taula és prou important com perquè aquesta previsió reglamentària la prenguem amb tota la flexibilitat, si els compareixents no hi posen cap inconvenient. Per tant, crec que pertocaria ara, si els grups parlamentaris que han intervingut en l'anterior torn volguessin tornar a intervenir, que tinguessin l'oportunitat de fer-ho.

En aquest sentit, jo el que pregaria és que el temps el limitessin al màxim que considerin imprescindible. En qualsevol cas, a la meitat de primer torn, i en primer lloc, donaria la paraula al Grup Parlamentari de Convergència i Unió i al seu portaveu, l'il·lustre senyor Josep Rull.

El Sr. Rull i Andreu

Sí, moltes gràcies, senyor president. Aquesta segona presa de posició, el nostre Grup Parlamentari no només es referirà a la intervenció de l'honorable conseller, sinó d'altres grups parlamentaris que han al·ludit a la nostra intervenció o s'han referit de manera directa a membres del nostre Grup Parlamentari. Però, per simplificar i per clarificar la intervenció utilitzarem la mateixa estructura que en la primera intervenció, de parlar, en primera instància, del que és la qüestió de l'obra estrictament i de l'accident estrictament, i, en segona instància, el tema de la gestió de la crisi.

Gestió de l'obra, comissió d'investigació; gestió de la crisi, petició concreta de responsabilitats polítiques i, en aquest cas, se centrava l'honorable conseller.

Primer element que nosaltres volem posar sobre la taula, i ho diem en aquest moment processal, no?, ens va sorprendre una miqueta la roda de premsa d'ahir, en la qual compareixia, després de la sessió de Consell Executiu, l'honorable conseller de Política Territorial i el conseller en cap, conseller en cap que durant la crisi, doncs, home!, diguem-ne que ha tingut un capteniment que, com a mínim, des del nostre punt de vista, doncs, és perfectament millorable, perfectament corregible, i, potser, el més escaient no hagués estat marxar dos dies fora del país quan hi ha una crisi amb necessitat de ser coordinada i de ser gestionada.

Amb relació a la comissió d'investigació el conseller en cap deia «això depèn dels grups parlamentaris.» Ens sorprèn que el conseller en cap, que ell va ser membre d'aquest Parlament, desconegui el Reglament del Parlament, el Govern també pot demanar una comissió d'investigació. Per tant, escolti, em sembla que el més, diguem-ne, honest, ahir, com a mínim, per part del Govern, no és abocar tota la iniciativa als grups parlamentaris, sinó de dir, el govern hi està d'acord o no hi està d'acord, el Govern té criteri amb relació a aquesta matèria, té criteri? Ahir semblava que en la intervenció del conseller en cap no en tenia de criteri. Recordar l'article 48 del Reglament del Parlament, el Consell Executiu pot demanar una comissió d'investigació. No hem sentit absolutament res, només deia «ho deixarem a criteri del Govern.»

Per què aquesta comissió d'investigació? Home!, al llarg d'aquesta compareixença hi ha hagut una frase, conseller, que és la que ens ha de fer reflexionar a tots, que és «això s'hauria pogut evitar –això s'hauria pogut evitar.» Doncs, escolti, nosaltres volem entrar a fons i amb totes les conseqüències, i amb tota la documentació contrastada que, torno a repetir, el nostre Grup Parlamentari no ha pogut comprovar, no ha pogut veure, no ha pogut contrastar, per dirimir totes les responsabilitats.

I sí, senyor Boada, escolti, a fons, des del primer moment fins ara, i per això agraïm un altre cop el que ha dit el conseller de Política Territorial, que ha estat meridianament clar amb relació a les responsabilitats. Vostè manté aquesta subtilesa, expliqui-li al portaveu, en aquesta comissió, del seu Grup Parlamentari, al senyor Labandera, que en la seva primera intervenció em sembla que no l'ha entès gens, o no l'ha volgut entendre, i, com a mínim, em sembla que aquest Govern, principalment, està sustentat pel Grup Socialista, i ell no ha entès res, absolutament res amb les referències a l'anterior responsable de Política Territorial, el senyor Felip Puig, a més, amb una referència que no venia absolutament enlloc.

Per tant, aquesta és la necessitat de crear una comissió d'investigació, i, per tant, nosaltres no hem volgut plantejar-li la tirallonga de preguntes, ara per ser contestades d'una manera superficial. Moltes de les preguntes que li plantejaven d'altres grups, concretament el Grup d'Esquerra Republicana, vostè pràcticament no hi ha fet referència, i demanaven qüestions específiques sobre aquest projecte. Doncs, atès que en aquesta comissió vostè no ens ha explicat res, ni cap dels acompanyants no ens han explicat res, valdria la pena d'insistir en aquesta línia de la comissió d'investigació.

Segona qüestió, i a mi el que m'ha deixat una mica impressionat ha sigut la intervenció del senyor Boada, no?, explicant tot el que s'havia fet per part del Govern amb relació a l'assistència a les persones. És que, escolti, estem parlant d'un dret que tenen els ciutadans –estem parlant d'un dret que tenen els ciutadans–, només faltaria, senyor Boada –només faltaria. I, per tant, en aquesta qüestió nosaltres hem estat durant tot el procés extraordinàriament prudents, oferint el nostre suport al Govern, intentant prioritzar, en primera instància, el real·lotjament i la sortida favorable del conjunt dels veïns afectats.

Ens hem referit també al tema del comerç, que fins ahir, pràcticament, no sabien res, ningú no s'hi havia adreçat, el conseller de Comerç no s'havia adreçat als representants de la Federació de l'Associació de comerciants, com a mínim, del Carmel centre. I això és rotundament cert i, per tant, aquí estem parlant d'un lucre cessant, estem parlant d'una gent que en aquests moments tenen problemes per poder plantejar com enfocaran aquest final de mes. I, per tant, ens referim també a això.

I acabo, simplement, amb el següent, amb dues qüestions: el tema de la premsa i el tema de la referència, que el conseller l'ha entesa perfectament, sobre decisió política i aval, suport tècnic. Nosaltres, senyor conseller, no hem posat en dubte la decisió del segon desallotjament, no l'hem posat en dubte, el que posem en dubte és la decisió prèvia del primer retorn a les cases, en base a uns documents, a uns certificats que creiem que responien més a una pressió política per part del Govern, que no pas a una necessitat.

Escolti, els tres tècnics, i ho tornem a repetir, que estaven sota sospita, sota pressió màxima, no se'ls pot fer signar un document d'aquestes característiques. I aquesta és la raó bàsica per la qual nosaltres li demanem responsabilitats, perquè tampoc no ens ha dit res del segon esvoranc. Ja existia aquest segon esvoranc? Es va produir en el moment de desenrunament? Era impossible de preveure-ho? Escolti'm, totes aquestes mesures que vostè ens ha explicat que està prenent, la seva responsabilitat política era extremar al màxim la precaució, extremar al màxim la petició d'aquesta documentació tècnica. És això el que nosaltres li demanem, és això el que nosaltres li exigim i el que hem posat damunt de la taula. Aquest és un fet essencial, és un fet fonamental, i si hi hagut una crisi de credibilitat no ha sigut pel que s'ha esdevingut, sinó que ha sigut per la seva mala gestió política, que vostès mateixos l'han reconeguda i que els grups parlamentaris que hi donen suport al Govern també ho han posat de manifest. És això. Les crisis de confiança no vénen per casualitat, les crisis de confiança es produeixen, també, i sobretot, per decisions polítiques desencertades i són vostès la imatge pública amb relació a la ciutadania.

Només em torno a referir, senyor president, novament, al que va dir el president de la Generalitat en el ple la setmana passada, i vostè no hi ha dit res. Quan el president de la Generalitat, li torno a repetir, senyor conseller, diu que els estudis geològics eren insuficients, a què es referia? Els tenim allà o no els tenim allà? Quina diferència hi ha entre l'afirmació del president de la Generalitat i el que vostè ens ha explicat? O el que va dir el director de Gisa? Aquest era el punt essencial de, com a mínim, la nostra primera intervenció, i vostè, en aquesta rèplica, no ens ha dit absolutament res. Per tant, aprofundeix en aquest tema de crisi de confiança.

I l'última referència, diu: «home!, en el tema dels mitjans de comunicació, ja els deixarem informar, ja mirarem com ho fem...» Vol que li...

Fitxer 18

Llegeixi literalment, exactament quin és el primer punt d'aquest protocol, que ens hauria de dir si vostès l'avalua o no l'avalua. Diu: «En les sessions informatives, a les assemblees

informatives, per exemple, la que es fa dimarts i dijous en la boca nord allà al Carmel, diu, al començament de la sessió, durant dos minuts, els periodistes podran prendre fotografies i enregistrar imatges i so ambient dins la sala de reunions. Mut. Al començament de la reunió, els representants de l'Administració informaran als veïns presents d'aquest criteri d'aplicació general.» Jo hi era en una reunió al Centre Cívic, al Casal de Joves de la boca nord, en el moment que algú de l'Ajuntament va desallotjar els mitjans de comunicació. Vol que li expliqui quina va ser la reacció dels veïns? Vol que li expliqui? Que la senyora Imma Mayol a corre-cuita va haver de donar la contraordre, perquè no veuen els mitjans de comunicació com uns adversaris, sinó que veuen els mitjans de comunicació com una garantia per tal que hi hagi transparència durant tot el procés. Per tant, escoltin, si vostès no tenen res a amagar, això em sembla que posa més sospites i més pressió sobre el que estan fent.

Conclusió, senyor president, i responem al seu criteri amb relació gestió d'obra en comissió d'investigació en aquells termes, hi ha massa interrogants i nosaltres necessitem temps per fer les preguntes exactes per obtenir les respostes precises. I amb relació al tema de la gestió, li torno a dir exactament el mateix, el problema no és tècnic, senyor conseller, si no que aquí també hi ha una responsabilitat política de vostè a l'hora d'establir criteris i a l'hora d'establir terminis.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Rull. Li agraeixo molt la precisió en el temps que... disposava encara de tres segons.

Al següent torn té la paraula el portaveu del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, l'il·lustre senyor Roberto Labandera.

El Sr. Labandera Ganachipi

Gràcies, senyor president. Jo crec que i, a més a més, després d'aquesta segona intervenció, conseller, queda clarament constatat una actitud de govern de compromís directe amb la ciutadania en contrast amb les etapes del Govern anterior, ho torno a dir, i a més a més molt clara i molt eficaç.

Per altra banda, també, jo diria que en aquest ordre, i a més a més s'ha demostrat en la seva intervenció aquesta preocupació pels afectats i les solucions a les quals, evidentment, s'hauran d'arribar i s'estan arribant en la gestió, abans es comentava que ja hi havia en

part d'ells un procés encetat per real·lotjament de vint-i-set dels trenta-tres afectats inicials, les actuacions, al parer del nostre grups, del Govern de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona han estat i són modèliques.

La tercera constatació, conseller, és la importància que té en aquests moments, en l'ordre de prioritats del Govern de la Generalitat, les intervencions en el barri del Carmel. És tard, hem parlat molt, però segurament tornarem a parlar de la importància d'un pla de barris, que per primer vegada en tenim, ho tenim també des d'un impuls del Govern i amb una concreció legislativa que és la Llei de barris. Per primera vegada ho tenim a Catalunya i creiem, doncs, que és un instrument prou eficaç per poder treballar i atendre els temes no només dels afectats d'aquest esbarranc, sinó també de tot el barri.

Per altra banda ha quedat palès en aquesta intervenció el rigor amb el qual s'està treballant tècnicament, i fins i tot des d'una actitud que jo torno a subratllar que és l'actitud de dir «es podria haver evitat», no la mirem com un principi de culpabilitat aquesta frase, sinó que l'hem de veure –l'hem de veure– des del principi clar que hi ha coses que es poden millorar, evidentment, i que s'està treballant amb rigor suficient perquè el tema se solucioni.

S'han sentit, en aquesta Comissió, peticions de dimissió. Nosaltres no en som partidaris, de cap d'elles –de cap d'elles–, ni les que fan referència a responsables polítics de primera fila, ni les que fan referència a responsables polítics de segona fila. I, a més a més, vull que consti –vull que consti– un altre tema important i és que consti la sospita que algú vol soroll perquè no se sàpiga tota la veritat. I creiem –i creiem– que per això és, primer, hi ha un procés obert d'investigació, acabem aquest procés, i amb el rigor que caracteritza la tasca parlamentària i amb tots els mecanismes de control, de control al Govern, de la tasca parlamentària, que no s'han exhaurit, en tot cas, més endavant, ja veurem quines són les responsabilitats i ja el Govern s'ha compromès per boca del conseller a dir-nos-ho i a fer-nos-ho saber.

Nosaltres no som partidaris de cap comissió d'investigació per la mateixa raó. I creiem que, en tot cas, el procés encetat pel Govern és un procés que ens dóna confiança i, en aquest sentit, ho torno a assenyalar, el suport del grup. Esperem la segona compareixença, conseller, per conèixer més detalls d'aquest tema i el nostre suport d'antuvi a aquelles mesures que vagin en la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, en la millora de l'angoixosa situació que estan vivint els ciutadans, però sobretot li demanem dues coses per acabar. Una, millorar els mecanismes de complexitat perquè el discurs antialarma arribi a tot arreu –a tot arreu–, si aquest discurs que en compte d'anar sumant i posant, doncs, més entrebancs que solucions sigui així. Hi ha algú que es creu campió de la llibertat

d'expressió, però, suposo, que també es creu campió de la llibertat d'expressió, defensor, defensar la llibertat d'expressió en un moment puntual possiblement no ha estat sempre així la situació. I per altra qüestió, la segona qüestió és que sobretot vetlli, conseller, que les mesures, no ja per gestionar la crisi, sinó per resoldre aquesta crisi, siguin tantes, tan bones, tan pròximes i amb tanta quantitat com facin falta perquè els veïns puguin ser beneficiats.

Acabo, senyor president, dient que la meva intenció quan he citat al diputat Felip Puig és veure el senyor Puig assegut aquí entre nosaltres, no per jutjar-lo, eh?, de cap de les maneres, el Parlament no som un tribunal, sinó perquè sumi, perquè ell sap, coneix molt el tema i m'hagués agradat, doncs, que estigués entre nosaltres avui. Com que no ha estat possible, espero que en properes sessions podrem comptar amb ell.

Senyor Rull, aquesta era la meva intenció quan he dit aquestes paraules.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyor Labandera. Pertoca ara el torn a Esquerra Republicana de Catalunya i, en aquest sentit, té la paraula el seu portaveu, l'il·lustre senyor Oriol Amorós.

El Sr. Amorós i March

Moltes gràcies, senyor president. Senyor conseller. A l'inici de la intervenció, en el primer torn, he volgut començar citant quins eren per a mi els principis, o per al meu grup, quins eren els principis que calia seguir en l'actuació parlamentària, i és important en moments de crisi, que les coses es belluguen, doncs, declarar i assentar i ser conseqüent amb uns principis fermes, perquè si no, doncs, perds la referència i els tornaré a anunciar, perquè em sembla que, una mica, algunes de les intervencions que hi han hagut o no han entès de principis o no tenien principis.

Primer principi, estem a favor de tot allò que ajudi els veïns i les veïnes. Ergo, estem en contra de tot allò que distregui del que és principal: ajudar i servir veïns i veïnes. Segon principi, cal recuperar la confiança del conjunt de les institucions públiques en les seves institucions, en aquest cas, en l'obra pública. És important fer aquesta cita perquè, clar, tots tenim a la retina, tots tenim a la memòria determinats fets greus d'àmbit estatal en què es van constituir, en què la seva translació o el seu estudi en seu parlamentària no va ajudar gens a recuperar la confiança en les institucions, i estem en contra de la reproducció d'aquests fenòmens. Estem en contra d'això. Estem a favor de recuperar la confiança i, per

tant, caldrà saber-ho tot, caldrà tenir-ho tot ben explicat. Li he traslladat una pila de preguntes i de qüestions que li faré arribar per escrit perquè no me les ha contestat, senyor conseller, la majoria d'elles; també quan li he fet, li he demanat que les contestés amb informació segura i veraç, en aquesta primera o en la segona compareixença, i per tant esperarem a la segona compareixença, perquè ho volem saber tot –ho volem saber tot.

I anunciava que era important en iniciar una intervenció parlamentària anunciar quins principis la guiaven perquè, clar, no ho sé, que en tot aquest cas que hi ha hagut, aquest incident al Carmel tan greu, doncs, la principal preocupació del Partit Popular sigui el secretari general de Comunicació, sigui el conseller de Comerç i sigui el conseller de la Presidència, home, el mínim que puc dir, senyor Nadal, és que té molta sort de no tenir carnet d'Esquerra Republicana, però en aquest àmbit, en altres àmbits jo li recomanaria (*Rialles.*) Però en aquest àmbit, realment li ha sortit bé –li ha sortit bé–, perquè, és clar, que el secretari general de Comunicació parli amb els mitjans de comunicació i coordinin conjuntament l'accés a les zones difícils de l'obra, doncs, està bé. És que si no ho fa el secretari general de Comunicació, qui ho ha de fer?

Respecte a comerç, vostè diu «no ha sortit cap declaració». Li voldria fer una nota de nou als principis, quina ha de ser l'actuació dels responsables polítics? Perquè n'hi ha hagut una pila que han pujat al Carmel a fer feina –n'hi ha hagut una pila. Una pila que no han fet declaracions, potser perquè no tocava, potser perquè havien de parlar uns quants, no tots. Potser perquè el que havien de fer era anar a treballar, i en l'àmbit del comerç, per si no ho sap, li pregunta al seu company de partit de l'Ajuntament de Barcelona, hi ha hagut una gestió intensa de relació tant amb els comerciants del barri com amb els del mercat i s'han arribat a acords. I amb tot, no s'ha tancat tot, és veritat, però s'han arribat a acords –s'han arribat a acord. I s'ha estat parlant amb els comerciants del mercat, s'ha estat parlant amb els comerciants de fora del mercat, s'ha entès quina és la seva problemàtica i hi ha una sèrie de coses, entre elles, aprofito per traslladar-li al conseller, tot i que ja ho deu saber, hi ha la preocupació gran dels comerciants del mercat respecte de poder entrar al pàrquing tan aviat com sigui possible. Vostès segur que ja coneixen aquesta demanda, però aprofito per fer-la present avui aquí. I respecte al capteniment del conseller en cap, li asseguro una cosa, no estava a la discoteca. No estava a la discoteca –no estava a la discoteca. És més, tots els dies, des del dimecres, des del primer dimecres, tots els dies va estar present al Carmel en un moment o en un altre, a totes les comissions de coordinació, a totes, excepte els tres dies que va haver d'anar al País Basc per compromisos importants del Govern de Catalunya durant els quals va tenir contacte permanent amb diferents consellers que seguien la gestió de la crisi.

Per tant, en fi, ja ho ha dit el conseller en cap, ja ho ha dit avui el conseller portaveu, hi ha hagut un seguiment directe, intens de la crisi, i això no es pot negar, això és un fet. De fet, quan han volgut atacar la gestió de la crisi, concret –concret–, insisteixo, només han dit una cosa: carrer Sigüenza 49. És veritat, és molt preocupant, el del carrer Sigüenza 49. Ningú en pot estar satisfet. És veritat, però és l'únic concret que han pogut dir. L'únic.

Insisteixo en el punt, en la necessitat que quan es cometen errors, no es poden negar, no es poden no assumir, no es poden tapar, i sobretot s'ha d'aprendre d'aquests errors. Per tant, insistim, voldrem saber tota la informació. Creiem que cal fer un esforç d'atendre tots els altres casos de danys particulars causats per obra pública a Barcelona, que caldrà ser més atent, encara, a aquelles obres que afecten veïns com, per exemple, la del túnel del tren d'alta velocitat i que té veïns preocupats, com els del carrer Mallorca; que caldrà plantejar-se la recuperació d'institucions, com l'Institut Geològic de Catalunya, o d'altres que donin més certeses respecte a la qualitat de l'obra pública, i potser haurem d'estudiar quines reformes, no, potser, no, segur, haurem d'estudiar, des d'aquest Parlament, quines reformes cal fer per controlar millor la qualitat de l'obra pública.

Gràcies, senyor president. Senyor conseller.

El president

Moltes gràcies, senyor Amorós. Pertoca ara que prengui la paraula el representant portaveu del Partit Popular de Catalunya, l'il·lustre senyor Josep Llobet. Té la paraula.

El Sr. Llobet Navarro

En primer lloc, gràcies, president, en primer lloc, em permet per al·lusions algunes de les # que ha fet el senyor Amorós. Permeti'm que, em dóna la sensació que vostè no es dóna compte que estem en una compareixença, en una informació pública per part del conseller, en la qual és normal que seguint els principis bàsics de la pràctica parlamentària, els que donen suport al Govern diguin el que ha fet bé el Govern i els que estem a l'oposició, que hem aguantat molt i molt i molts dies en no dir res, esperant per no agreujar el que ja veiem de crisi, aquest diputat responsable de política territorial fins al dia 3 per requeriment dels periodistes no fa fer cap tipus de declaració envers a la situació –envers a la situació– i a data d'avui és la segona intervenció que fem. Per tant, permetrà que nosaltres fem la tasca que hem de fer, la tasca d'oposició. No voldrà, suposo, instaurar un nou

Fitxer 19

...vol, de com s'han de fer o s'han de tirar endavant les comissions informatives.

Hi ha moltes qüestions que no ha contestat, evidentment, i esperem que més tard que d'hora..., més d'hora que tard, perdó, vostè vingui i ens expliqui totes aquelles qüestions que han quedat pendents, no? Tot i així volia fer tres..., en tres estadis diferents. Abans del dia 25, jo crec que el més important –també s'ha citat i ho he dit jo al meu inici de la intervenció i ara ho ha citat també Convergència i Unió–, la paraula que vostè ha dit, hi ho ha citat, que es podia haver evitat. Jo crec que això és fonamental i això ja exigeix, jo crec, sota el nostre punt de vista, la realització o la creació d'una comissió d'investigació. Quan jo em referia a les queixes, honorable conseller, no em referia només si l'Administració va atendre i per tant va rehabilitar aquells problemes que van tindre; només faltaria. Si fas unes esquerdes o un enfonsament, l'obligació de l'Administració és "resarcir" aquest. sinó si es van prendre o es van tindre en compte actuacions futures; si efectivament la realització del túnel que s'estava fent, o les voladures inicials podien suposar, com per exemple les primeres voladures, si no es van fer més estudis o més cates, si el millor que hi ha són les primeres voladures que hi van haver queixes, s'hauria d'haver suposat que s'hauria desestabilitzat les falles que hi havia al voltant i, per tant, sense haver-hi més cates, s'hauria produït l'esfondrament posterior.

Nosaltres sí que volem –sí que volem–, honorable conseller, la creació de la comissió d'investigació. Vostè ha dit: «Només analitzar si passa, per què passa?» Nosaltres compartim amb el senyor Labandera: hem d'analitzar-ho tot. Fiquin-se d'acord. Nosaltres creiem que, evidentment, nosaltres ni vam aprovar el projecte anterior, ni estàvem al Govern de l'Ajuntament, al Govern anterior, ni ara hem decidit el nou projecte, ni tampoc estem al Govern de l'Ajuntament. Nosaltres creiem, evidentment, que s'ha de crear aquesta comissió perquè els ciutadans puguin saber exactament el que ha passat, i també nosaltres, els partits de l'oposició, que hi estàvem abans i hi estem ara.

Vostè abans ha dit que li deia el senyor Rull quan li demanava la dimissió seva que vostè no pensa dimitir, però el molt honorable president de la Generalitat sí que el pot cessar. Nosaltres li hem demanat que cessi. Vostè sí que nomena, vostè sí que pot cessar. I per tant nosaltres volem que al final –que al final d'aquesta setmana– cessi aquelles persones que vostè nomena del seu Departament.

Amb relació a la gestió de la crisi –de pressa perquè jo crec que moltes coses ja s'han dit. Escolti, honorable conseller, és la prova del nou: si després de quinze dies –si després de quinze dies–, després del reguitzell de qüestions que vostès han presentat i han explicat tot allò que han fet, que els ho reconec i els he reconegut abans que ho havien fet, efectivament, si després de quinze dies el nivell de desconfiança va de més a molt més, en

comptes de ser al revés, de més a menys, que és el lògic d'una crisi, evidentment això és la prova del nou. Vostè diu: «Home, hem fet a vegades, ho han fet o han dit, ho ha tingut una intervenció, en alguns punts, frívola.» Escolti, frívols seran els comentaris que han fet els propis afectats? Són frívols els comentaris dels propis afectats? Per exemple el dia 27 de gener, uns afectats del Carmel van denunciar que en els últims mesos han aparegut esquerdes en diversos edificis; o, per exemple, el dia 28 la gent afectada del passatge Calafell, molts veïns indignats van criticar la forma en què s'estan portant les obres del metro i van assegurar que el sinistre s'hauria pogut evitar. Coincideix amb vostè o no, el pronòstic aquest, senyor? «Fa mesos que se senten sorolls i que han aparegut esquerdes. A vegades hem notat tremolors i quan ens hem queixat ningú ens ha fet cap cas.» Això és frívol? Jo crec que no. És aquí on nosaltres creiem que és necessari fer... I en tenim més. Per no allargar la qüestió, és necessari crear aquesta comissió.

Amb relació a la premsa, és evident –ja n'ha fet un comentari abans el senyor Rull–, amb el protocol, més les diferents queixes dels propis periodistes i el Sindicat de Periodistes, que va fer una nota de premsa queixant-se d'aquesta involució periodística.

Per tant, i fent un esment –perquè després no es digui que tot és negatiu–, efectivament les conclusions que vostè ha portat les podem trobar moltes d'elles positives, no li dic que no; esperem que es facin, que es facin bé. Però ja ho esperem. També és veritat que han esperat quinze o setze dies per començar a prendre decisions necessàries i importants en base al que ha passat i al que pot passar a la resta de Catalunya.

Moltes gràcies.

El president

Gràcies, senyor Llobet. Per cloure aquest torn de portaveus, té la paraula a continuació, en nom d'Iniciativa per Catalunya Verds, l'il·lustre senyor Joan Boada.

El Sr. Boada i Masoliver

Gràcies, senyor president. Molt breu. Tres reflexions i tres propostes voldria fer; les propostes, evidentment, al senyor Nadal. La primera, sobre la gestió de la crisi. El senyor Rull deia que evidentment aquest és un dret que tenen tots els ciutadans, que siguin atesos. Suposo que deuen ser els mateixos drets que tenien els ciutadans de les comarques centrals a cobrar les indemnitzacions o no després de dos anys, o atendre els veïns del barri de l'Estació, de Sallent, que han vist com els seus habitatges, els seus habitatges, s'han devaluat per la ineficàcia o per l'estultícia del Govern de la Generalitat de

Convergència i Unió. Si parlem de drets, aquelles també els tenien aquelles persones i aquests, com que els tenen, els ha atès el Govern de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, cosa que vostès no poden dir de les persones a qui jo m'he referit.

Senyor Llobet, no em digui que no han dit res vostès. El senyor Fernández Díaz pateix una incontinença verbal sobre aquest tema, des del primer dia, i a vegades, sovint, ratllant un cert oportunisme polític. Des del primer dia, des de la primera esquerda el teníem treballant amb els mitjans de comunicació, el senyor Fernández Díaz. Vostè potser no, però ell sí. Vull dir, no diguem coses que no són perquè, és clar, els mitjans de comunicació no enganyen, no?

La tercera reflexió, senyor Nadal. Sí que hem d'assumir del passat el projecte, és veritat, si es valida la bondat de l'objectiu. Però el que no necessàriament hauríem d'assumir és el com i el qui, perquè si no acabem assumint la manera de fer d'abans, de Convergència i Unió: obres precipitades, improvisades, canvis sobre la marxa –que vostè ja n'ha explicat uns quants–, sense tràmit algunes d'elles, sense informació, sense avaluació d'impacte ambiental. Això no ho hem d'assumir, senyor Nadal, aquest Govern no ho ha d'assumir. Com que no ho ha d'assumir, per això li faig la proposta concreta, que era que ha parlat vostè que s'hauria de reestructurar..., no sé si és possible –jo suposo que no–, però li faig la proposta que a la propera compareixença si ens poguéssim avançar aquestes propostes més concretes de reestructuració dels procediments, del control i de les garanties de l'obra pública i, si cal, de GISA. Si pot, estupend, i si no, entenc que és molt precipitat; però a nosaltres ens interessaria molt que, com que és un abans i un després, volem saber també el després, no?

Alhora també, si és possible, també impulsar processos de participació i informació pública en la fase de projecte i també en el curs de les obres, no només quan passi una desgràcia sinó perquè els ciutadans se sentin amb la total confiança d'allò que s'està fent en el seu subsòl, al seu costat o el que sigui, sempre que faci referència a l'obra pública.

I quant –i per últim– a la determinació de les responsabilitats, polítiques o tècniques, potser estaria bé –no sé si ho té pensat vostè–, doncs també en la intervenció de tècnics independents a l'hora d'esbrinar quines són les actuacions que s'han portat a terme i en aquests quinze dies, tres setmanes, ens poguéssim arribar també aquest informe, aquí, al Parlament, en sessió informativa o com vostè ja ha demanat, per tenir ja més dades, per tenir més opinió per part de tots els grups parlamentaris, malgrat que alguns tenen una pressa molt important sobre el final de setmana; no sé què deu passar el final de setmana, però en tot cas no entenem exactament què vol dir.

En definitiva, estem a l'espera, doncs, que ens pugui donar molta més informació que ja sigui definitiva sobre el que han patit les persones del Carmel.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyor Boada. Honorable conseller, té la paraula.

El conseller de Política territorial i Obres Públiques

Moltíssimes gràcies. I ja per anar acabant, senyor Boada, les tindrem. Avui jo he formulat deu o dotze propostes, de caràcter concret per al Carmel i de caràcter general per a la gestió de tota l'obra pública i de l'empresa pública GISA, i d'aquí tres setmanes pel que fa a l'estructuració, ordenació i tramitació, les tindrem. I les portaré aquí. I les explicaré amb tota claredat.

Segona qüestió. Algú ha volgut fer esment a la compareixença conjunta del conseller en cap, el conseller portaveu, la consellera Cid a la roda de premsa d'ahir. El conseller en cap compareixia per donar compte d'una declaració del Govern sobre el cas del Carmel. I, per tant, en l'exercici de les seves funcions de coordinació compareixia fonamentalment per donar compte d'una declaració institucional del Govern sobre el cas del Carmel. I com que compareixia per a això, no tregui el Reglament del Parlament i digui: «Home, si li preguntem per una comissió d'investigació, no cal que digui que això correspon als grups parlamentaris; també la pot demanar el Govern.» El conseller en cap diu: «El Govern fa confiança al conseller de Política Territorial, el Govern fa confiança a l'expedient informatiu obert i a les investigacions en curs i el Govern, respecte a la voluntat legítima i sobirans dels grups parlamentaris, s'atindrà a allò que decideixin respecte a aquesta qüestió els grups parlamentaris.» Però vostè ja hi ha apuntat una cosa afegida; diu: «És que amb quina honestedat pot comparèixer?» Doncs fixi's bé, el conseller en cap compareix i diu tot el que diu respecte tant a la pregunta sobre la comissió d'investigació com explicant la declaració institucional, perquè sí ja havia sortit anunciant peticions de dimissió i peticions de comissions d'investigació eren vostès. I, per tant, no és gratuït. No, no, els altres grups van dir: «Ah, segons com vagi, si Convergència la demana, si la comissió d'investigació no és per al cas del Carmel sinó que ho agafa tot, el mètode, el sistema, les adjudicacions, i analitzem tot un període, som-hi.» És a dir, jo el que no voldria, avui, és haver comès l'error, és la ingenuïtat que em retreuen alguns companys, d'haver assumit més enllà del raonable la continuïtat institucional d'aquest projecte. Que l'assumeixo, però no voldria haver d'acabar pensant que ha estat una ingenuïtat feta d'una manera d'entendre la

política que posa per davant el superior interès de la col·lectivitat i que no busca la lluita partidària. De manera que quedi clar –que quedi clar–: el projecte és el que és; el mètode es tria quan s'aprova el projecte; la decisió de canviar l'estació es pren quan es pren, i la gestió de l'obra es fa quan es fa, a mesura que avança.

I, per tant, anem al cas concret del que ha passat. Vostès agafen les meves paraules i diuen: «Home, vostè diu que es podia haver evitat.» Què vull dir quan dic que es podia haver evitat? Vull defugir l'argument massa fàcil, perquè potser sí que posaria en risc el principi essencial de la credibilitat, de l'estricta accident fortuït. Recordin un programa recent de televisió on experts externs deien: «Miri, aquí poden haver passat quatre coses: el projecte no era bo, o la direcció d'obres no s'ha comportat correctament, o l'empresa constructora no ha fet el que havia de fer o ha estat un accident fortuït.» Ha estat un accident? Sí. Ha estat un accident fortuït? Sí. Per què? Perquè en aquell punt –en aquell punt– res no anunciava, en aquell moment, que això pogués passar. Ara, conegudes les característiques del mètode austriac, si haguéssim extremat allò que hem dit que ara farem, les mesures de contenció, s'hauria pogut evitar? Sí. Però no juguem amb les paraules perquè si fos així el cas, naturalment, ens estariem confonent.

I acabo. Que vostès avui, aquí, de cara, de dret, per un certificat que els tècnics volen fer i el demanen, vinguin a demanar responsabilitats polítiques, i les demanin com les demanen, per la gestió de la crisi, és una autèntica obscenitat política –és una obscenitat política. De manera que el meu criteri –em puc equivocar–, però el meu criteri, les úniques responsabilitats polítiques que avui s'han d'exigir són les següents: primer, que l'Ajuntament i la Generalitat segueixin treballant i mantenint l'ordre de prioritats establert des del primer moment, és a dir, les persones, els béns i l'obra. Segon, que el Govern treballi per aconseguir la consolidació del terreny, l'inici de les obres de reparació dels edificis, la solució per als veïns més directament afectats, el retorn de la gent a casa seva. Tercer, la responsabilitat política de tots els grups polítics per no començar a esmerçar les energies en la picabaralla més que no pas en la solució dels problemes. I quart, naturalment, ja ho he dit, la revisió de tots els projectes per garantir la multiplicació de les garanties. Aquest és el meu compromís, aquest és el compromís del nostre Govern...

Fitxer 20

...tindran una segona compareixença, tindran la informació que han demanat, tindran les decisions que hem proposat, tindran resposta a les preguntes que s'han formulat, i tinguin

la seguretat que no viurem ni una hora del dia tranquils fins que tothom, tothom del Carmel torni a ser a casa seva i somrigui amb esperança de cara al futur.

Gràcies, senyor diputat.

El president

Moltes gràcies, honorable conseller, gràcies per la seva compareixença; gràcies també a la consellera d'Interior la senyora Montserrat Tura i al conseller Salvador Milà, a tots els membres del seu equip que l'acompanyen, i a tots vostès.

S'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a les...